

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

zpracovaný podle RVP ZV a modelového školního
vzdělávacího programu Tvořivá škola

ZŠ MŠ

Troubsko

Základní škola a mateřská škola Troubsko
Školní 11
664 41 Troubsko
okres Brno – venkov

Obsah

1	Identifikační údaje.....	6
2	Charakteristika školy a její priority	7
2.1	Charakteristika školy	7
2.2	Profilace a zaměření školy a vzdělávací nabídka žákům	7
2.3	Vybavení školy	8
2.4	Skladba pedagogického sboru.....	9
2.5	Žáci.....	9
2.6	Výuka	9
2.7	Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	10
2.8	Společnost přátel školy.....	10
2.9	Spolupráce s obcí.....	10
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
3.1	Tvořivá škola	11
3.2	Charakteristika vzdělávacího programu Tvořivá škola	12
3.3	Výchovně vzdělávací cíle v souladu s kompetencemi vzdělávacího programu Tvořivá škola.....	13
4	Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání.....	17
4.1	Kompetence k učení	17
4.2	Kompetence k řešení problémů	17
4.3	Kompetence komunikativní.....	18
4.4	Kompetence sociální a personální.....	18
4.5	Kompetence občanská	19
4.6	Kompetence pracovní.....	19
5	Průřezová témata	21
5.1	Osobnostní a sociální výchova (PT 1)	21
5.1.1	Charakteristika průřezového tématu	21
5.1.2	Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka	21
5.1.3	Tematické okruhy průřezového tématu	22
5.2	Výchova demokratického občana (VDO) – PT2.....	22
5.2.1	Charakteristika průřezového tématu	22
5.2.2	Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka	23
5.2.3	Tematické okruhy průřezového tématu PT 2.....	23
5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS – PT3.....	24

5.3.1	Charakteristika průřezového tématu	24
5.3.2	Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka	24
5.3.3	Tematické okruhy průřezového tématu PT 3	25
5.4	Multikulturní výchova – MV – PT 4	25
5.4.1	Charakteristika průřezového tématu	25
5.4.2	Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka	26
5.4.3	Tematické okruhy průřezového tématu PT 4	27
5.5	Environmentální výchova – EV – PT 5	27
5.5.1	Charakteristika průřezového tématu	27
5.5.2	Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka	28
5.5.3	Tematické okruhy průřezového tématu PT 5	28
5.6	Mediální výchova – MedV – PT 6	29
5.6.1	Charakteristika průřezového tématu	29
5.6.2	Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka	29
5.6.3	Tematické okruhy průřezového tématu PT 6	30
6	Péče o žáky se speciálními potřebami s přiznaným podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně	35
6.1	Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení a chování	35
6.2	Vzdělávání žáků se zdravotním postižením	36
6.3	Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	36
6.4	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	37
7	Učební plán školy	38
7.1	Učební plán pro 1. – 5. ročník základního vzdělávání	38
7.2	Poznámky k učebnímu plánu	39
8	Učební osnovy	41
8.1	Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání	41
8.1.1	Kompetence k učení	41
8.1.2	Kompetence k řešení problémů	42
8.1.3	Kompetence komunikativní	43
8.1.4	Kompetence sociální a personální	44
8.1.5	Kompetence občanské	45
8.1.6	Kompetence pracovní	46
8.2	Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura	47
8.2.1	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 1. ročník	50
8.2.2	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 1. ročník	51

8.2.3	Český jazyk a literatura – literární výchova, 1. ročník	55
8.2.4	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 2. ročník	56
8.2.5	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 2. ročník	58
8.2.6	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 2. ročník	59
8.2.7	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 2. ročník	60
8.2.8	Český jazyk a literatura – literární výchova, 2. ročník	61
8.2.9	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 3. ročník	62
8.2.10	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 3. ročník	63
8.2.11	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 3. ročník	64
8.2.12	Český jazyk a literatura – literární výchova, 3. ročník	66
8.2.13	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 4. ročník	67
8.2.14	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 4. ročník	68
8.2.15	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 4. ročník	69
8.2.16	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 4. ročník	70
8.2.17	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 4. ročník	71
8.2.18	Český jazyk a literatura – literární výchova, 4. ročník	72
8.2.19	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 5. ročník	73
8.2.20	Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 5. ročník	75
8.2.21	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 5. ročník	76
8.2.22	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 5. ročník	77
8.2.23	Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 5. ročník	79
8.2.24	Český jazyk a literatura – literární výchova, 5. ročník	80
8.2.25	Český jazyk a literatura – literární výchova, 5. ročník	81
8.2.26	Český jazyk a literatura – literární výchova, 5. ročník	82
8.3	Anglický jazyk.....	84
8.3.1	Anglický jazyk, 1. ročník.....	87
8.3.2	Anglický jazyk, 1. ročník.....	88
8.3.3	Anglický jazyk, 2. ročník.....	89
8.3.4	Anglický jazyk, 2. ročník.....	91
8.3.5	Anglický jazyk, 3. ročník.....	92
8.3.6	Anglický jazyk, 4. ročník.....	94
8.3.7	Anglický jazyk, 4. ročník.....	97
8.3.8	Anglický jazyk, 5. ročník.....	100
8.3.9	Anglický jazyk, 5. ročník.....	103

8.4	Matematika a její aplikace.....	106
8.4.1	Matematika – 1. ročník.....	109
8.4.2	Matematika – 2. ročník.....	111
8.4.3	Matematika – 3. ročník.....	114
8.4.4	Matematika – 4. ročník.....	116
8.4.5	Matematika – 5. ročník.....	119
8.5	Informační a komunikační technologie - Informatika	121
8.5.1	Informatika, 5. ročník	123
8.6	Člověk a jeho svět.....	125
8.6.1	Prvouka 1. – 3. ročník	125
8.6.2	Prvouka, 1. ročník	127
8.6.3	Prvouka, 2. ročník	131
8.6.4	Prvouka, 3. ročník	135
8.7	Přírodověda	139
8.7.1	Přírodověda – 4. ročník	141
8.7.2	Přírodověda – 5. ročník	145
8.8	Vlastivěda	151
8.8.1	Vlastivěda – 4. ročník.....	153
8.8.2	Vlastivěda – 5. ročník.....	159
8.9	Umění a kultura	164
8.9.1	Hudební výchova	164
8.9.2	Hudební výchova, 1. – 3. ročník	166
8.9.3	Hudební výchova, 4. – 5. ročník	169
8.10	Umění a kultura - Výtvarná výchova	172
8.10.1	Výtvarná výchova, 1. – 3. ročník.....	174
8.10.2	Výtvarná výchova, 4. – 5. ročník.....	177
8.11	Člověk a svět práce - Praktické činnosti	181
8.11.1	Praktické činnosti, 1. – 3. ročník.....	183
8.11.2	Praktické činnosti, 4. – 5. ročník.....	185
8.12	Člověk a zdraví - Tělesná výchova	188
8.12.1	Tělesná výchova – 1. – 3. ročník	192
8.12.2	Tělesná výchova – 4. – 5. ročník.....	197
9	Hodnocení žáků	204
9.1	Získávání podkladů pro hodnocení.....	204

9.2	Etická a pedagogická východiska procesu hodnocení.....	204
9.3	Formy hodnocení.....	205
9.4	Zásady hodnocení.....	205
9.5	Další pravidla pro hodnocení žáků	206
9.6	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	208
9.7	Hodnocení prospěchu	210
9.8	Hodnocení chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou.....	216
9.9	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	217
9.10	Slovní hodnocení	219
9.11	Plnění povinné školní docházky v zahraničí.....	221
9.12	Komisionální a opravné zkoušky	224

1 Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu: „Tvořivá škola“ – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Troubsko, Školní 11, Troubsko 664 41, okres Brno – venkov

Adresa školy: Školní 11, Troubsko, 664 41

Ředitelka školy: Mgr. Ivana Kašparová

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Bc. Eva Valerie Maxová

Kontakty:

Tel: 547 227 051, 777 227 051

E-mail: zs.troubsko@gmail.cz

web <http://www.zstroubsko.cz>

Bankovní spojení: ČSOB

číslo účtu: 181574256/0300

Zřizovatel školy:

Název: Obec Troubsko

Adresa: Zámecká 8, 664 41 Troubsko

Kontakt: 547 227 054

Platnost: od 1. září 2016

ŠVP byl projednán pedagogickou radou a schválen ředitelkou školy dne 29. 8. 2016 s platností od 1. 9. 2016.

Školská rada projednala a schválila tento dokument dne

Verze: 3. – srpen 2016

razítko školy

.....
Mgr. Ivana Kašparová

ředitelka školy

2 Charakteristika školy a její priority

2.1 Charakteristika školy

Základní škola Troubsko, která se nachází v okrese Brno – venkov v Jihomoravském kraji, je školou rodinného typu s dlouholetou tradicí. S městem Brnem má dobré autobusové spojení a napojení obce na IDOS činí školu snadno dosažitelnou i z okolních obcí.

Naše škola je neúplná, malotřídní, má pouze první stupeň, kde v některých ročnících v některých předmětech dochází ke spojení výuky. Zřizovatelem základní školy i mateřské školy je obec Troubsko. Do školy dochází děti ve věku 6 – 12 let. Kapacita je stanovena pro 150 žáků.

V budově školy jsou počítačová a multifunkční učebna, i školní družina. Kapacita ŠD je 90 dětí, které jsou rozděleny do třech oddělení. V budově školy je také školní jídelna spojená s výdejnou jídla. Jídlo je dováženo ze školní kuchyně, která se nachází v nedaleké mateřské škole, která náleží k základní škole. Pro jaro a léto má základní škola k dispozici venkovní třídu s lavicemi a altánem.

Škola si klade za cíl rozvíjet zájmovou činnost žáků a učit je smysluplnému využití volného času. Nabízí se kroužky práce s výpočetní technikou a internetem, výuky jazyků, kroužek dramatické výchovy, výtvarné výchovy, pohybových her, klavíru, flétny, náboženství .

Spádovou školou, kde mohou žáci plnit povinnou školní docházku na druhém stupni, je základní škola ve Střelicích.

2.2 Profilace a zaměření školy a vzdělávací nabídka žákům

EVVO

Prioritou této školy je zlepšování vztahu dětí k životnímu prostředí, tedy environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO). Naši snahou je maximální podpora rozvoje ekologického chování a myšlení žáků, a to jak přímo ve výuce, tak během mimoškolních činností žáků.

Základní škola a její provoz zde jdou příkladem, svými aktivitami působí nejen na žáky, jejich rodiče, ale i širokou veřejnost. Škola se zapojuje i do celé řady ekologicky zaměřených projektů.

Recyklohraní

Osvědčenou ekologickou činností naší školy je sběr druhotných surovin v rámci projektu Recyklohraní. Jedná se o dlouhodobý školní projekt, který v sobě spojuje vzdělávací program a soutěže se zaměřením na třídění a recyklaci odpadů, elektrozařízení a použitých baterií.

Další sběrné soutěže

Po úspěchu z minulých let se naše škola opět zapojila do dalšího, již 10. ročníku akce nazvané "Soutěž s panem Popelou", kterou pořádá firma A.S.A. spol. s r. o. Jedná se o ekologickou

soutěž zaměřenou na sběr starého papíru, pořádanou pro základní a mateřské školy. Podrobnější informace, včetně průběžných výsledků sběru, jsou vždy k dispozici na stránkách firmy <http://www.asa-cz.cz>.

Škola také soustavně sbírá hliník a spolupracuje s MŠ pro zrakově postižené děti v Brně. Pro tuto školu naši žáci sbírají uzávěry z PET lahví.

V rámci další vzdělávací nabídky žákům škola dále nabízí:

- **výuku jazyků** - v odpoledních hodinách kroužek anglického jazyka (pro 1. a 2. ročník)
- **výuku informatiky** - kroužek informatiky v odpoledních hodinách
- **sportovní aktivity**
- **zájmové kroužky** – pohybové hry, dramatický kroužek, hra na klavír, kroužek výtvarné výchovy, hodiny náboženství, výuka hra na flétnu (spolupráce s CVČ Lužánky)
- **organizaci kulturních programů pro rodiče a širokou veřejnost** – Den matek, Vánoční besídka, návštěvy divadelních představení a muzeí
- **Školy v přírodě, školní výlety a naučné exkurze pro žáky**

2.3 Vybavení školy

V budově školy se nachází pět učeben tříd a multimediální učebna, která je vybavena interaktivní tabulí, fixovou tabulí a počítači. Stěny jsou natřeny magnetickým nátěrem. Také se ve škole nachází multifunkčně relaxační učebna, tj. třída s gymnastickými overbally, kobercem ve středové části, policemi na hudebniny a výtvarné potřeby, interaktivní tabulí, velkým zrcadlem a rotavibrátorem. Po bocích učebny jsou upevněny manipulační stoly.

Škola má školní jídelnu a výdejnu jídla. Ve všech třídách se nachází relaxační koutek s kobercem

Počítačová učebna má připojení k Internetu, které mohou žáci po domluvě s učitelem využívat. Škola je vybavena na dobré úrovni didaktickými pomůckami a neustále dochází k modernizaci a jejich průběžnému doplňování.

Součástí školy je víceúčelové hřiště s doskočištěm a cvičebním polygonem. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá rovněž prostory místní sokolovny, která je od školní budovy vzdálena cca 300 metrů.

2.4 Skladba pedagogického sboru

Pedagogický sbor je složen z ředitelky, učitelů, asistentek pedagoga a vychovatelek.

Všichni učitelé se pravidelně vzdělávají v rámci DVPP. Na škole působí i speciální pedagogové, kteří jsou připraveni operativně pomoci ve výuce žáků s SPU, dále zde působí koordinátoři EVVO a ŠVP, metodik prevence, který se zaměřuje na sociopatogenní jevy a speciální pedagog zabývající se specifickými poruchami učení a chování. Také je zde vedoucí metodického sdružení, správce počítačové sítě a preventista BOZP a PO.

Pedagogové se věnují žákům i mimo vyučování, kdy vedou některé zájmové kroužky, připravují se s dětmi na různé soutěže v obci i mimo ni. Každým rokem jezdí se žáky na školu v přírodě a školní výlety.

2.5 Žáci

Naši školu navštěvují především žáci z Troubska a okolních obcí.

2.6 Výuka

Výuka probíhá ve všech ročnících na 1. stupni podle Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP).

Výuka probíhá v 1. – 3. ročníku samostatně. Ve 4. – 5. ročníku probíhá samostatně výuka v hlavních předmětech. Tím je zajištěna kvalita výuky a individuální přístup k dětem. Pedagogická péče je již tradičně podpořena o logopedickou intervenci poskytovanou převážně dětem předškolního a mladšího školního věku. Na zefektivnění výuky se podílí i zapojení školy do projektu „Aktivní škola“, který umožňuje obohatit jednotlivé hodiny prací na počítači. Pro děti nižších ročníků a předškolního věku je velkým přínosem začlenění se do projektu „Klokanův kufr“, kde se podařilo získat pomůcky sloužící k rozvoji sluchového a zrakového vnímání, všech jazykových rovin, prostorové orientace a matematických představ.

Škola je zapojena do kampaně „Celé Česko čte dětem“.

2.7 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Škola je otevřena široké veřejnosti. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o životě ve škole na webových stránkách školy www.zs-troubsko.cz a na třídních schůzkách. Školu mohou po domluvě s vyučujícím navštívit kdykoliv. Zúčastňují se a zapojují do akcí organizovaných školou, jako jsou vystoupení žáků, sběr papíru, pořádané výstavy ZŠ a MŠ. Cílem školy je zákonné zástupce co nejvíce zapojovat do školního života.

2.8 Společnost přátel školy

Při škole pracuje Školská rada, složená ze zástupců zákonných zástupců žáků, zástupců pedagogických pracovníků a zástupců zřizovatele.

2.9 Spolupráce s obcí

Škola úzce spolupracuje s obcí. Milou tradicí je zářijové vítání prvňáčků starostou/starostkou obce. Škola se ze strany obce vždy setkává s ochotou a vstřícností. Učitelé ze školy jsou pravidelnými přispěvateli do místního „Hlasatele“ obce, kde ve svých příspěvcích informují o dění a úspěších žáků základní ale i mateřské školy, s níž ZŠ také aktivně spolupracuje.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Cílem všech pedagogů naší školy je všestranný a harmonický rozvoj osobnosti žáka ve všech vzdělávacích oblastech, které vycházejí z RVP. Program je orientován směrem k žákovi s cílem respektovat jeho individuální potřeby, rozvíjet jeho talent a tvořivý přístup k práci. Učit ho respektu k druhým, připravit ho pro život ve 21. století. Toho dosahujeme i formou hry a využitím žákovy zvědavosti.

3.1 Tvořivá škola

Od června 2005 je naše škola zapojena do sítě „Tvořivých škol“. Školní vzdělávací program vznikl v souladu s modelovým programem „Tvořivá škola“.

„Ve škole nejde jen o to, aby poskytovala co nejvíce vědomostí, ale také hlavně o to, aby navykla žáka přesnosti, pozornosti, metodičnosti; učme žáky tak, aby uměli pozorovat přírodu, život a dovedli tvořivě a správně řešit úkoly a úkolky, kdy a kdekoliv se k nim dostanou.“

(T. G. Masaryk)

Jedním z hlavních principů Tvořivé školy je tzv. činnostní učení, jehož základy položil Jan Amos Komenský. Systém českého činnostního učení byl rozvinut a v praxi ověřen reformní pedagogikou české činné školy 30. let dvacátého století.

Dnešní podoba českého činnostního učení, tak jak ji předkládá vzdělávací program (dále VP) Tvořivá škola, vychází z této tradice, ze současných pedagogicko-psychologických výzkumů učení a vzdělávání, ze současných dokumentů, které se zabývají problematikou základního vzdělávání, jakož i ze zkušenosti nejlepších učitelů z praxe.

Naše škola se stala jedním z partnerů spolupracujících na realizaci projektu „Modelový VP Tvořivá škola“ a rámci tohoto projektu si škola vypracovala vlastní ŠVP.

Atmosféra školní práce zdůrazňuje především pozitivní vztah mezi učitelem a žákem, kdy žák je aktivním subjektem výchovně vzdělávacího procesu. Sledovány jsou dva cíle:

Výchovný - má naučit žáka jednat eticky a dát mu prostor k osvojení si souboru kompetencí potřebných pro toto jednání

Vzdělávací – žák si má osvojit soubor základních vědomostí ve vzájemných vazbách, při zdůraznění jejich aktivního logického a správného používání v široké praxi a při řešení problémů

Příznivé atmosféře vyučování napomáhá schopnost učitele docílit toho, aby:

- činnosti měly klidný průběh
- žák si zvolil své pracovní tempo a postupně dosáhl tempa třídy
- žák nezažil pocit strachu, úzkosti, křivdy
- fungovala zpětná vazba mezi učitelem a žákem
- žáci dostávali dostatek prostoru pro pochopení a procvičení učiva

3.2 Charakteristika vzdělávacího programu Tvořivá škola

Tento program navazuje na tradice české činné školy a zkušenosti z programu Základní škola, vychází z RVP ZV a zdůrazňuje činnostní ráz vyučování a pozitivní hodnocení. Program využívá takové činnosti, které na základě pozorování a dialogu o pozorovaném vedou žáky k objevování poznatků a vztahů, k řešení problémů.

Program řadí poznatky do systému, dbá na provázanost učiva, žáci se aktivně podílejí na sebevzdělávání. Mohou se samostatně vyjádřit, provést sebehodnocení, komunikovat ve skupině a aktivně spolupracovat s ostatními.

Využíváno je také projektové a skupinové vyučování, žáci mohou využívat naplno svých zkušeností, zdravého rozumu, vnímat učivo smysly i na příkladu demonstrativních pokusů v hodinách. U žáků je posilován přirozený rozvoj jejich ekologického citění.

Program umožňuje realizaci diferenciované a individualizované výuky pro žáky zdravé, zdravotně či sociálně znevýhodněné, žáky talentované i žáky s hlubším zájmem o některou oblast. Zároveň žáky směřuje k poznávání a ochraně zdraví jako významné životní hodnoty člověka.

Vzdělávací program „Tvořivá škola“ je založený na provázaném a uceleném systému metod, forem práce, učebních pomůcek, metodik a DVPP zaměřeném na inovaci výuky. Systém vychází ze zkušenosti českých učitelů a je ověřen jejich mnoholetou praxí.

Vzdělávací program Tvořivá škola ve shodě s RVP ZV zdůrazňuje aspekty vzdělávání, které jsou určující pro plnohodnotný život v moderní multikulturní společnosti.

Hlavními záměry vzdělávacího programu Tvořivá škola jsou:

- výchova kulturního člověka, kterému záleží na kvalitě jeho života, který dokáže nalézt své uplatnění v životě
- výchova člověka komunikativního a tvořivého, schopného spolupráce
- výchova ekologicky myslícího, tvořivého a mravně odpovědného jedince
- výchova člověka zodpovědného, chápajícího hodnotu zdraví, které si chrání
- výchova zvědavého, sebedokonalujícího se a rozumně a citlivě reagujícího jedince v mezních životních situacích
- výchova svobodného jedince s touhou po vzdělávání se a zlepšování kvality svého života
- příprava žáka na celoživotní vzdělávání

3.3 Výchovně vzdělávací cíle v souladu s kompetencemi vzdělávacího programu Tvořivá škola

Vzdělávací program Tvořivá škola se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy
3. Všestranně a účinně komunikovat
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost
6. Projevovat pozitivní city v chování, v prožívání životních situací, jedná se o vnímavost a citové vazby k lidem, svému okolnímu prostředí a k přírodě
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické a duševní zdraví
8. Žít společně v souladu s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, kulturám a duchovním hodnotám
9. Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence

Představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena lidské společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází o hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ, které kompetence jedince přispívají k jeho úspěšnému vzdělávání, životu a posílení funkce v občanské společnosti.

K jejich utváření musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

V RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených výstupů.

V etapě základního vzdělávání jsou za KLÍČOVÉ kompetence považovány:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence občanské**
- **kompetence pracovní**

Počáteční etapou naplňování výchovně vzdělávacích cílů programu je **první období základního vzdělávání** (1. – 3. ročník), ve kterém se buduje základ pro další vzdělávací i osobnostní rozvoj žáků.

K naplnění výše uvedených výchovně vzdělávacích cílů a získání kompetencí lze dospět v rámci VP Tvořivá škola díky činnostnímu učení. Z této filozofie plyne nejen nutnost plnit dílčí výchovně vzdělávací cíle, ale i dodržovat pedagogické přístupy a postupy dané pro činnostní učení.

Cíle směřované k žákům a k učitelům

Jde o to, aby ŽÁCI:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání
- zvládli základy všestranné komunikace
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací
- vnímali vztahy k lidem, okolnímu prostředí
- získali pozitivní vztah ke zdraví
- ve vztahu k lidem byli tolerantní, ohleduplní, a to i k jejich kulturám a duchovním hodnotám
- objektivně zhodnotili své reálné možnosti a dovedli je využít při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- ve svém životě uměli použít správně svých nabytých zkušeností

Jde o to, aby UČITELÉ:

a) porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání, tj.:

- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků
- vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, prostředí, které poskytuje dostatek prostoru pro žákovu seberealizaci a posílení sebedůvěry
- poskytnout žákovi přiměřený čas k učení a vést ho k trvalému osvojení vědomostí
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, kladt důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků
- vést žáky ke kritickému a logickému myšlení
- učit je pracovat s informacemi, souvislostmi, porozumění diagramům, grafům, tabulkám
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu
- utvářet u žáků schopnost naslouchat a přijímat názory okolí
- vést je k vlastní organizaci učení

Jde o to, aby si UČITELÉ:

b) osvojili dovednosti činnostního učení, např.:

- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek i pro individuální činnost žáků
- organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě
- nacházet žákovy silné stránky a ty hodnotit
- organizovat práci žáků ve skupinách
- tvořit projekty za využití mezipředmětových vztahů

c) osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení, které:

- podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi
- využívají objevování na základě tvořivosti žáků
- využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků

d) chápali souvislosti činnostního učení a jiných modelů současného vyučování a učení

Přednosti školního programu založeného na principech činnostního učení

1. Tempo výuky je přizpůsobeno schopnostem žáků
2. Činnostní charakter výuky podporuje soustředění žáka na výuku
3. Každý školní den přináší dítěti pokrok
4. Činnostní učení neustále podněcuje zájem žáků o učení
5. Důsledkem radosti z práce a opravdového zájmu o učení je dobrá kázeň ve třídě
6. Žáci jsou činnostmi, svými otázkami a odpověďmi na ně vedeni k posílení jejich sebedůvěry, nezávislosti a dobrým pracovním návykům
7. Zpětná vazba mezi učitelem a žákem umožňuje okamžitě odhalovat chyby žáků, pracovat s nimi, průběžně a snadno je odstraňovat
8. Žáci nejsou přetěžováni, jejich psychický vývoj probíhá přirozeně. Činnostní učení napomáhá rozvoji schopnosti všech žáků
9. Učiteli činnostní učení umožňuje důkladnější poznání každého žáka, vede ho k úvahám, o tom, co daný žák potřebuje ke svému individuálnímu rozvoji
10. Prostor pro vzdělávání s radostí je poskytnut i žákům, kteří by jinak byli bráni za průměrné a podprůměrné
11. Činnostní charakter výuky dává dostatek prostoru k dobrému individuálnímu rozvoji nadaných žáků
12. Výsledky jsou trvalejší – pokračuje se až po zvládnutí předchozí látky většinou žáků. Stále podněcování žáků k samokontrolě a sebehodnocení, které činnostní výuku vždy provází, přivádí mnohé žáky k dovednosti pracovat bezchybně.
13. Činnostní učení vyhovuje dětem typů zrakového, sluchového i motorického, protože se do výuky zapojuje více smyslů

14. Hodnocení žáků je snadnější, neboť učitel může průběžně sledovat pokroky v pochopení a aplikaci učiva

15. Při činnostním učení se vytváří velmi dobrý lidský kontakt mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem. Tento kontakt se postupně přetváří ve společně uznávaná pravidla naplněná aktivitou, spoluprací, prostorem pro každého.

Díky aktivnímu zapojení všech žáků do výuky vede činnostní učení k přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou tedy společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a jsou uplatňovány všemi pedagogy ve výuce i mimo ni.

4 Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání

4.1 Kompetence k učení

Pro rozvoj této kompetence u žáků v 1. – 5. ročníku je třeba:

- dát žákům k učivu vždy konkrétní názor, aby bylo předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, sluchu a hmatu
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídít a rozlišovat
- dbát na to, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, o vyjádření svých závěrů, k znovuoobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjádřit se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát žákům příležitost k využívání zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost u žáků
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky
- vést je k co nejlepšímu zvládnutí učiva a poskytnout jim časový prostor na základě jejich individuality
- podporovat sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat je na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vést je k sebehodnocení
- utvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků z jiných zdrojů mimo školních materiálů

4.2 Kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem. Dbá na to, aby se žáci v úkolu orientovali a přitom mohli:

- třídít, rozlišovat, seskupovat, přidávat i vyřazovat určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat – nacházet shodné nebo odlišné znaky
- postupovat od jednoduchého ke složitějšímu
- navrhovat a obměňovat činnosti
- objevené poznatky aplikovat v obdobných situacích, které žáci sami vymyslí
- řešit neobvyklé úlohy pomocí schémat, grafů, obrázků

- být účastníky v soutěžích, především tvořivých
- být učitelem vedeni k pocitu, že případný nezdár nic neznamená, vhodná řešení se stále mohou objevit
- obhajovat své závěry, navrhnout různá řešení a nacházet správná rozhodnutí
- vyhledávat nové informace k propojení s učivem
- vést jednoduché záznamy o svých pozorováních a objevech

4.3 Kompetence komunikativní

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí. K utváření kompetence je nutno:

- nechat žáky při každé jejich aktivitě hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- přijímat často neodborně vyjádřené žákovy názory, upřesňovat je, chválit a zmínit je i za objevené
- umožnit žákům, aby hovořili o poznacích a souvislostech z jejich běžného života
- poskytnout žákům prostor pro sebe prezentaci
- učit žáky naslouchání, zdravé diskusi, vzájemnému respektu a toleranci
- hovořit o pozorováních v přírodě, poznacích z četby nebo naučných videopořadů

4.4 Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích, čímž vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Učitel dbá na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci ve skupinách a pravidla respektovali
- se žáci učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby uměli požádat o pomoc a byli ochotni ji také poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře

4.5 Kompetence občanská

Činnostní učení prolíná výukou všech předmětů, žáci cítí sounáležitost a třídním kolektivem. Vzájemně spolu komunikují, dotazují se, diskutují, sdělují si různé zážitky a vyměňují si zkušenosti. Takový ráz výuky vede žáky:

- ke vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí
- k ochotě si pomáhat, uznat a ocenit nápady druhých
- ke snaze co nejlépe splnit své povinnosti za vědomí si svých práv a povinností
- k respektu vůči svému zdraví a jeho ochraně

4.6 Kompetence pracovní

Tato kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjí ve všech vyučovacích předmětech, spolu s pracovními činnostmi, které obohacují výuku. Učitel žáky učí a vede k:

- dosažení odpovídající zručnosti při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů, udržování pořádku na pracovním místě, ukládání pomůcek a nářadí
- samostatné přípravě pomůcek pro výuku
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pracovních činnostech
- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro druhé lidi

Tvořivá škola si klade za cíl, aby žáci ve 2. vzdělávacím období:

- samostatně prováděli pokusy a pozorování podle ústního pokynu, nákresu nebo návodu
- postupně získali základy tvořivého myšlení
- k pokusům se uměli vyjádřit, popsat průběh pozorování a sdělit ostatním své závěry
- učili se logicky uvažovat a řešit problémy
- zvládali základy vzájemné komunikace
- využívali získaných vědomostí a zkušeností z různých oborů lidské činnosti
- uplatňovali své poznatky mezipředmětově
- učili se spolupráci, toleranci, ohleduplnosti a respektu
- projevovali pozitivní emoce v chování a jednání
- rozvíjeli v životě dál své nadání jako svobodné osobnosti plně zodpovědné za své jednání a chování

Pro přirozený rozvoj klíčových kompetencí je třeba stále respektovat individuální vlohy žáků. Motivovat je k prožívání pozitivních pocitů z nového probíraného učiva. Vést je k tomu, aby byli ochotni tvořivě a s nadšením riskovat při řešení úkol a problémů, dále podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení.

Učitel se pro své žáky stává partnerem, poradcem a pomocí i oporou, nejen při řešení úloh, ale i při nepochopení nové látky. Výuka v tvořivé škole může být živější, se smíchem a humorem. Vše pak provází pocity uspokojení, radosti z dobrých výsledků žákovy práce.

Žáci jsou podněcováni k produkci myšlenek, nápadů, kladení otázek a nalézání odpovědí. Často se tak děje při činnostních postupech s pomůckami, na základě hovoru o pozorovaných jevech nebo na základě řešení úloh z praktického života. Ve výuce je kladen důraz na předávání vědomostí v rámci smysluplných celků.

5 Průřezová témata

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

5.1 Osobnostní a sociální výchova (PT 1)

5.1.1 Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i světu.

5.1.2 Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

vede k porozumění, napomáhá ke zvládnutí vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ní. Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti a utváří základní dovednosti pro spolupráci.

Umožňuje získat sociální dovednosti pro řešení složitých situací, formuje studijní dovednosti a přináší vědomosti v oblasti duševní hygieny.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým, vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, hodnoty jednotlivce, názorů, přístupů k řešení problému. Přispívá k uvědomění si mravních rozměrů různých způsobů chování a napomáhá jako primární prevence sociálně patologických jevů.

5.1.3 Tematické okruhy průřezového tématu

Osobnostní rozvoj (OR)

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygienu
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

5.2 Výchova demokratického občana (VDO) – PT2

5.2.1 Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti. V konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému upřádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

VDO má žáka vybavit základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

5.2.2 Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských prav a svobod
- vede k pochopení významu řadu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožní participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí i sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých uhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

5.2.3 Tematické okruhy průřezového tématu PT 2

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS – PT3

5.3.1 Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako odpovědných a tvořivých osobností v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity národní. Otevírá žákům širší horizonty a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

VDMEGS prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí žáků, které si osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech.

Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnosti spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

5.3.2 Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním rozdílům mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkce mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu
- nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
- seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislosti evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik institucí EU
- seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání

- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

5.3.3 Tematické okruhy průřezového tématu PT 3

- **Evropa a svět nás zajímá**
- **Objevujeme Evropu a svět**
- **Jsme Evropané**

5.4 Multikulturní výchova – MV – PT 4

5.4.1 Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat svoji kulturní identitu, tradice a hodnoty.

MV zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám, Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci. Vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většiny, seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit.

Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

5.4.2 Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám
- reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

5.4.3 Tematické okruhy průřezového tématu PT 4

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

5.5 Environmentální výchova – EV – PT 5

5.5.1 Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislosti mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů.

Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

5.5.2 Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

5.5.3 Tematické okruhy průřezového tématu PT 5

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

5.6 Mediální výchova – MedV – PT 6

5.6.1 Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií.

Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou medii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

5.6.2 Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů, vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli medii v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platností a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu medií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- □vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

5.6.3 Tematické okruhy průřezového tématu PT 6

Tematické okruhy receptivních činností:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Tabulka 1 – Začlenění průřezového tématu OSV do jednotlivých předmětů

Osobnostní a sociální výchova	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Název tematického okruhu	-	-	-	-	-
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností vnímání	Vv, Hv, Tv, Prv, Pč, Čj	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pč, Prv	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pč, Prv	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pč, Př, V1	Vv, Hv, Tv, M, Čj, Pč, Př, V1, Inf
Sebepoznání a sebepojetí	M, Hv, Prv	M, Hv, Prv	Aj, Hv, Prv	M, Aj, Hv	M, Hv, Přv
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, M, Prv	Tv, Hv, M	Tv, Hv, M
Psychohygienu	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Přv	Tv, Hv, Přv
Kreativita	Vv, Hv, Pč, Čj, Prv	Vv, Hv, Pč, Čj, Prv	Vv, Hv, Pč, Čj, Prv	Vv, Hv, Pč, Čj	Vv, Hv, Pč, Čj, Inf
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Př, Aj	Vv, Hv, Tv, Př, V1, Aj
Mezilidské vztahy	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Prv	Vv, Hv, Tv, Př, Aj	Vv, Hv, Tv, Př, V1, Aj
Komunikace	Čj, Hv, Prv	Čj, Hv, Prv	Čj, Hv, Prv, Aj	Čj, Hv, Aj	Čj, Hv, Aj
Kooperace a kompetice	Tv, Čj, Prv	Tv, Čj, Prv	Tv, Čj, Prv	Tv, Čj, V1	Tv, Čj, V1
Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv, Prv	Tv, M, Prv	Tv, Prv	Tv, M	Tv, M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, V1	Čj, V1

**Tabulka 2 – Začlenění průřezových témat VDO, VMEGS a MV
do jednotlivých předmětů**

Výchova demokratického občana	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Název tematického okruhu	-	-	-	-	-
Občanská společnost a škola	Hv, Prv	Hv, Prv	Hv, Prv	Hv, VI	Hv, VI
Občan, občanská společnost a stát	Prv	Prv	Prv	VI	VI
Formy participace občanů v politickém životě	-	-	-	VI	
Principy demokracie jak o formy vlády a způsobu rozhodování	-	-	-	VI	VI
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	-	-	-	-	-
Evropa a svět nás zajímá	Tv, Hv	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Aj	Tv, Hv, Aj, VI	Tv, Hv, Aj, VI
Objevujeme Evropu a svět	-	Prv	Hv	Aj, VI	Aj, VI
Jsme Evropané	-	Prv	-	Aj, VI	Aj, VI
Multikulturní výchova	-	-	-	-	-
Kulturní definice	Tv, Hv, Prv	Tv, Hv, Prv	Tv, Vv, Hv	Tv, Hv	Tv, Hv, VI
Lidské vztahy	Tv, Hv, Čj, Prv	Tv, Hv, Čj, Prv	Tv, Hv, Čj	Tv, Hv, Čj, VI	Tv, Hv, Čj, VI
Etnický původ	Prv	Prv	-	Hv	Hv, VI
Multikulturalita	-	Prv	-	Hv	Hv, VI
Princip sociálního smíru a solidarity	-	-	-	-	VI

Tabulka 3 – Začlenění průřezových témat EV a MedV do jednotlivých předmětů

Environmentální výchova	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Název tematického okruhu	-	-	-	-	-
Ekosystémy	Prv	-	Prv	Vl, Př	Aj
Základní podmínky života	Prv, Tv	Tv	Prv, Tv	Tv, Př	Tv, Hv, Př, Vl
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv, Tv	Tv	Tv, Prv	Tv, Hv, Př, Vl	Tv, Hv, Př, Vl
Vztah člověka k prostředí	Prv, Hv	Hv	Prv	Př, Hv, Vl	Př, Hv
Mediální výchova					
Tematické okruhy receptivních činností	-	-	-	-	-
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	-	-	Prv	Čj	Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení	-	Hv	Hv, Prv	Čj, Hv	Inf, Hv, Čj
Stavba mediálních sdělení	-	-	-	-	-
Vnímání autora mediálních sdělení	-	-	-	-	Hv
Fungování a vliv médií ve společnosti	Tv	Tv	Tv	Tv, Hv	Tv, Hv, Aj
Tematické okruhy produktivních činností	-	-	-	-	-
Tvorba mediálního sdělení	-	-	-	-	Vl, Inf
Práce v realizačním týmu	Tv	Tv	Tv, Prv	Tv	Tv

Použité zkratky:

Aj Anglický jazyk

Čj Český jazyk

Hv Hudební výchova

Inf Informatika

Pč Pracovní činnosti

Prv Prvouka

Př Přírodověda

Tv Tělesná výchova

VI Vlastivěda

Vv Výtvarná výchova

6 Péče o žáky se speciálními potřebami s přiznaným podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně

Škola je otevřena žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, žákům se sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, s mimořádným nadáním.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možnosti žáků poskytuje pomoc třídní učitel s PPP. Každý krok je konzultován s rodiči žáka.

Třídní učitel spolupracuje s dalšími pedagogickými pracovníky a rodiči při přípravě individuálních vzdělávacích plánů. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, metodickou podporu poskytuje třídní učitel. Třídní učitelé průběžně konzultují výsledky vzdělávání a respektování individuality a potřeb žáka s ostatními vyučujícími. Při vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP) bude učiteli využívána Metodika pro nastavování podpůrných opatření.

Žáci se SPU jsou vzděláváni speciálními metodami či formou individuální integrace. Používáme speciální tabulky, vhodná cvičení, přehledné učební texty a další.

6.1 Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení a chování

Žáky, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení (dále SPU) a chování (dále SPCH), posíláme se souhlasem zákonných zástupců do pedagogicko-psychologické poradny na vyšetření.

Na základě tohoto vyšetření a doporučení PPP zařazujeme žáka do reedukační péče. Učitelé jsou seznámeni s SPU nebo SPCH žáka a jejími specifiky.

Se souhlasem rodičů navštěvují pak tyto žáci dyslektický kroužek, kde pracují pod vedením speciálního pedagoga se speciálními pomůckami (čtecí okénka, bzučáky, tabulky gramatických jevů, výukové programy na PC).

V případě, že PPP navrhne integraci žáka je ve spolupráci s třídním učitelem, speciálním pedagogem a zákonnými zástupci žáka Individuální vzdělávací plán – IVP, podle kterého učitelé se žákem během školního roku pracují.

IVP obsahuje závěry a doporučení z PPP, konkrétní způsoby reedukace, pomůcky, které budou při nápravě poruchy využívány, způsob hodnocení žáka, jméno pedagoga zodpovědného za výuku v daném předmětu.

Každý týden probíhá jedna vyučovací hodina pravidelné dyslektické nápravy se souhlasem a za spolupráce se zákonnými zástupci žáka.

Při klasifikaci těchto žáků přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme žákovu práci s tolerancí.

Specifika vzdělávání těchto žáků:

- neustále posilovat získané dovednosti prostřednictvím přiměřených metod a respektování osobního tempa žáka

- zařazovat cvičení na doplňování látky
- reedukovat specifické chyby jako jsou záměny písmen a slabik, vynechávání diakritických znamének, dvojí čtení
- klást reálné cíle, postupně navyšovat nároky
- cvičit žákovy dovednosti – psychomotorická koordinace, slabikování, sluchová analýza a syntéza, zrakové vnímání, pravolevá orientace, rozlišování měkkých a tvrdých slabik
- rozvíjet prostorovou a matematickou představivost, posilovat paměť, komunikační schopnosti, orientaci v čase
- podporovat snahu, pochválit při sebemenším zlepšení výkonu
- vyhledávat činnosti, které umožní žákovi prožít úspěch
- zařazovat relaxační chvílku

Hyperaktivní žáci s ADHD, kteří nerespektují některé normy společenské chování, jsou nepřizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní jsou obvykle na návrh PPP vzdělávání podle IVP. V procesu vytváření klíčových kompetencí je nutno klást zvýšený důraz na samostané rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a spolupráci.

Učitel takovým žákům stanoví přesná pravidla a režim jejich chování a způsob komunikace ve třídě i mimo ni, během i po vyučování. Bývá zaveden systém žakových pochval a trestů.

6.2 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Žáci jsou vzdělávání podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě svých IVP. Ve spolupráci a na doporučení SPC jsou provedeny případné změny v učebním plánu. Škola žákovi zajistí potřebné kompenzační a didaktické pomůcky. Žákům je věnována týdenní hodinová dotace speciální péče. Podle stupně žakova postižení škola dohodne přítomnost asistenta žáka. V úvahu je nutno vzít, že tato škola není bezbariérová.

6.3 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Při práci se žáky přicházejícími z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného budeme věnovat pozornost nejen osvojení si českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale také ve shodě se školským zákonem umožníme těmto dětem budování vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí. V případě potřeby žáka bude vypracován individuální vzdělávací plán, zajištěna skupinová nebo individuální péče, případná pomoc asistenta pedagoga a nastolena úzká spolupráce s rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou.

6.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent nadaných a mimořádné nadání svých žáků. Tato skutečnost vyžaduje od učitelů podstatně náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, jelikož tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které učitel musí reagovat. Při vzdělávání těchto žáků využívá Metodiku pro nastavování podpůrných opatření.

Učitel žáky motivuje k rozšiřování základního učiva, především v předmětech, které reprezentují jejich nadání. Takový žák se může účastnit výuky v daném předmětu ve vyšším ročníku školy.

Nadaným žákům je poskytnut prostor pro hlubší bádání a zkoumání, jsou jim zadávány problémové úkoly, hlavolamy, kvízy, dostávají náročnější samostatné úkoly formou referátů, pracovních listů, zvládají účinně práci se slovníky a encyklopediemi.

Učitel využívá jejich aktivity a iniciativy např. při vedení pracovní skupiny.

Na žáky s hudebním a výtvarným nadáním pak klade vyšší nároky odpovídající jejich schopnostem a dovednostem, směřuje je k zapojení do zájmových aktivit organizovaných ZŠ nebo ZUŠ.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do vyhlášených soutěží. Žáci mimořádně nadaní jsou v naší škole integrováni do „běžných“ tříd. Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které na začátku školního vyučovacích předmětů ve spolupráci se speciálními pedagogy.

Na základě doporučení PPP či SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Mimořádně nadaní žáci mají možnost být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. Při diagnostice těchto žáků škola spolupracuje s PPP a za účasti nejen třídního učitele, ale i rodičů.

7 Učební plán školy

7.1 Učební plán pro 1. – 5. ročník základního vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník					minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
jazyk a jazykové komunikace	český jazyk	7 + 1	7 + 1	8	7 + 1	6 + 1	33	+ 2
	cizí jazyk	1	1 + 1	2 + 1	2 + 1	3	9	+ 3
matematika a její aplikace	matematika	3 + 1	4 + 1	5 + 1	4 + 1	4 + 1	20	+ 5
Informační a komunikační technologie	informatika	-	-	-	-	1	1	+ 0
člověk a jeho svět	prvouka	2	2	1 + 1	-	-	5	+ 1
	přírodověda	-	-	-	2	1 + 1	3	+ 1
	vlastivěda	-	-	-	2	2	4	+ 0
umění a kultura	hudební výchova	1	1	1	1	1	5	+ 0
	výtvarná výchova	2	1	2	1	1	7	+ 0
člověk a zdraví	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	+ 0
člověk a svět práce	praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	+ 0
týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		19 + 2	19 + 3	22 + 3	22 + 3	22 + 3	104	+ 14
celkový týdenní počet hod. - maximum týdně		21	22	25	25	25	118	

7.2 Poznámky k učebnímu plánu

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura. Vyučovací předmět je zařazen do všech ročníků. V 1.t řídě má předmět komplexní charakter, od 2. – 5. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Předmět je posilován o vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk. Je zařazen od 1. – 5. ročníku.

Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět **Matematika** je zařazen do všech ročníků.

Informační a komunikační technologie

Učivo je realizováno jako součást jiných předmětů. Samostatný předmět **Informatika** je zařazena do 5. ročníku.

Člověk a jeho svět

Realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu **Prvouka**, ve 4. a 5. ročníku v předmětech **Přírodověda a Vlastivěda**.

Umění a kultura

Vzdělávací obsah je realizován v předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova** ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

Vyučovací předmět je vyučován ve všech ročnících jako tělesná výchova.

Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah je realizován v předmětu **Praktické činnosti** a je vyučován ve všech ročnících.

V případě, že se žák přestěhuje a dochází na jinou školu, kde je výuka realizována podle jiného ŠVP, nemusí být celková časová dotace u každého žáka v celkovém rozsahu dodržena.

Oblast	Předmět		
Jazyk a jazyková komunikace	český jazyk	cizí jazyk	
Matematika a její aplikace	matematika		
Informační a komunikační technologie			5. ročník informatika
Člověk a jeho svět	1.–3. ročník přvouka	4.–5. ročník přírodověda	4.–5. ročník vlastivěda
Umění a kultura	hudební výchova	výtvarná výchova	
Člověk a zdraví	tělesná výchova		
Člověk a svět práce	praktické činnosti		

8 Učební osnovy

8.1 Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání

8.1.1 Kompetence k učení

Kompetence k učení	Učitelovy strategie	Žák na výstupu
	<p>podporovat tvořivé myšlení a učení žáků</p> <p>provádět názorné učení žáků zapojením všech smyslů</p> <p>vést žáky k práci s informačními zdroji</p> <p>umožnit žákům vzdělávací příležitosti formou projektů</p> <p>vyžadovat aktivní a zodpovědný přístup žáka ke vzdělávání</p> <p>podporovat čtení s porozuměním</p> <p>dbát na dodržování stanovených a dohodnutých pravidel</p> <p>vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení</p> <p>vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů</p> <p>podporovat sebehodnocení žáků</p> <p>vést k celoživotnímu učení</p>	<p>chápe proces učení jako součást své seberealizace</p> <p>požádá o pomoc a radu</p> <p>umí zažít osobní úspěch</p> <p>zorganizuje si vlastní proces učení</p> <p>rozvrhne si časový plán učiva</p> <p>zvolí si pro něj vhodný způsob učení</p> <p>pracuje soustředěně a dokáže odlišit důležité od nedůležitého</p> <p>vnímá souvislosti mezi jednotlivými oblastmi</p> <p>využívá paměti</p> <p>zvládá počítání, čtení, psaní, kreslení</p>

8.1.2 Kompetence k řešení problémů

Kompetence k řešení problémů	Učitelovy strategie	Žák na výstupu
	<p>volit problémové úkoly, úkoly z praktického života, postupovat od jednoduchých ke složitějším problémů a nacházet jejich řešení</p> <p>organizovat pro žáky projekty</p> <p>uplatňovat a využívat různé vyučovací metody</p> <p>nechat žáky navrhnout si a provést obměny činnosti</p> <p>zapojovat žáky do soutěží a podporovat je</p> <p>umožnit žákům podílet se na plánování, realizaci, hodnocení školních akcí</p> <p>učit žáky zvládnutí neúspěchu a postupnému nalezení správného řešení</p> <p>nechat žáky obhájit si své závěry a výsledky práce</p> <p>vést žáky ke zvědavosti a nacházení nových informací</p>	<p>bez obav řeší problémy</p> <p>dovede požádat o pomoc a radu</p> <p>vyhledá, zhodnotí a najde způsob, jak daný problém řešit</p> <p>svůj problém dokáže formulovat</p> <p>obhájí své řešení a respektuje rozdílnost cest, které mohou v řešení problému vést</p> <p>řešení úkolu je schopen obhájit a ověřit i v praxi</p>

8.1.3 Kompetence komunikativní

Kompetence komunikativní	Učitelovy strategie	Žák na výstupu
	<p>nechat žáky hovořit o svých poznacích a pozorováních</p> <p>podporovat jejich vztah k literatuře např. návštěvou knihovny, divadla, besedy o knize, mimočítankovou četbou</p> <p>dbát na správné dodržování návyků při výuce čtení a psaní</p> <p>zařadit tvořivou dramaturgii a činnostní učení</p> <p>rozšiřovat u žáků slovní zásobu formou her, recitace</p> <p>učit je využívat zajímavých informací, po jejich vyhledání je umět analyzovat</p> <p>učit žáky diskutovat, prezentovat svůj vlastní názor, obhájit si ho a přijmout názor druhého i konstruktivní kritiku</p> <p>pracovat se sebehodnocením žáků, hodnocením i žáků ve skupině</p> <p>vysvětlovat etická a morální pravidla v komunikaci, dbát na jejich dodržování</p> <p>v případě potřeby spolupracovat s logopedem a rodinou na nápravě řečové vady</p>	<p>čte plynule a píše bezchybně</p> <p>naslouchá ostatním, vhodně reaguje, umí se zeptat</p> <p>vyhledá, třídí a analyzuje informace</p> <p>dovede prezentovat vhodně zformulované myšlenky</p> <p>dovede provést sebehodnocení i sebekritiku</p> <p>má kladný vztah k jazyku jako komunikačnímu prostředku</p> <p>dodržuje etická a morální pravidla při komunikaci s ostatními</p> <p>bez obav sdělí učiteli i ostatním svůj názor na danou věc</p>

8.1.4 Kompetence sociální a personální

Kompetence sociální a personální	Učitelovy strategie	Žák na výstupu
	<p>důležitá je práce třídního učitele</p> <p>organizovat společné akce třídy</p> <p>posilovat pozitivní a zdravé vztahy učitel – žáci</p> <p>podporovat rozvoj talentovaných dětí a zařazovat je do soutěží</p> <p>učit žáky spolupráci a toleranci, a to i ke spolužákům jiného etnika, nebo handicapovaným</p> <p>vést žáky ke vzájemné podpoře a pomoci, sebepoznání a sebehodnocení</p>	<p>respektuje odlišnosti druhých</p> <p>zná základní společenská pravidla</p> <p>uvědomuje si lidskou důstojnost</p> <p>spolupracuje s ostatními ochotně a aktivně</p> <p>své schopnosti využívá ve svůj prospěch</p> <p>je tolerantní</p>

8.1.5 Kompetence občanské

Kompetence občanské	Učitelovy strategie	Žák na výstupu
	<p>učit žáky pochopit důležitost pomoci, solidarity a tolerance ve společnosti</p> <p>pomáhat žákům pochopit netolerantní, rasistické a extremistické projevy a vyjádřit nesouhlasný postoj</p> <p>zapojovat žáky do společenských činností v rámci školy, obce</p> <p>učit žáky chránit kulturní a přírodní památky včetně životního prostředí</p> <p>seznámit žáky s vývojem v obci</p> <p>vést žáky k pochopení důležitosti</p> <p>učit žáky chránit kulturní a přírodní památky včetně životního prostředí</p> <p>vést žáky k poznání důležitosti našich symbolů, k pochopení pojmů naše vlast, vlastenectví, domov, bydliště, obec, region, kraj</p>	<p>zná svá práva a povinnosti</p> <p>respektuje práva druhých</p> <p>chová se zodpovědně v krizových situacích</p> <p>chrání zdraví své i ostatních</p> <p>má pozitivní postoj k umění, kultuře a sportu</p> <p>pečuje o životní prostředí</p> <p>uvědomuje si svá práva</p>

8.1.6 Kompetence pracovní

Kompetence pracovní	Učitelovy strategie	Žák na výstupu
	<p>používat zážitkového učení, podporovat kooperaci propojit výuku s praktickým životem vést děti vést děti na základě prožitých aktivit k dovednosti rozhodovat se a převzít zodpovědnost za své činy vést děti k pořádku, podporovat a rozvíjet estetiku environmentální výchovou podporovat ekologické cítění žáků vést žáky k bezpečnému používání nástrojů, pomůcek a zodpovědnému přístupu ke zdraví</p>	<p>zvládá elementární dovednosti a návyky, činnosti s pomůckami, nástroji a materiály postupuje podle návodu udržuje pořádek a čistotu při práci, systém ukládání pomůcek a nářadí využívá pracovní dovednosti a návyky zvládá pracovní dovednosti a postupy používá vhodné pracovní pomůcky dodržuje bezpečnost práce a hygienu při práci dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci umí si zorganizovat svou pracovní činnost poskytne první pomoc při úrazu</p>

8.2 Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast je v 1. – 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk a anglický jazyk.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, kterému umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky

- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů,
- svou schopnost vyjadřovat se umět uplatnit i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

B) Charakteristika výuky:

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány v hodinách komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy, psaní a čtení a literární výchovy.

Výuka probíhá v nedělených třídách. Hlavní důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků a jejich rozvíjení. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat. Tento obsah je realizován v rámci jazykové výchovy, literární výchovy a komunikační a slohové výchovy.

Při výuce jsou uplatňovány rozmanité metody práce – nejvíce metody aktivizující, slovní, dramatizace, skupinová výuka, apod.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství, dále k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

V souvislosti s probíraným učivem jsou do výuky zařazována průřezová témata – osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Výchovné a vzdělávací strategie, které ve vyučovacím předmětu Český jazyk směřují k utváření klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- formou skupinové práce vedeme žáky k tvořivému myšlení – zejména v literatuře a slohu
- pravidelně zařazujeme besedy nad knihou, návštěvu knihovny a referáty
- nabízíme žákům různé projekty – každý učitel individuálně podle probíraných témat

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky kritickému hodnocení komunikačních dovedností ostatních i sebe sama (včetně aspektu pozitivního)
- za tímto účelem aktualizujeme výběr probíraných témat

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme schopnost formulovat myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- společně pracujeme na příjemné atmosféře ve třídě
- nabízíme žákům skupinovou práci
- učíme je respektovat názor učitele a spolužáka

Kompetence občanské

- na základě literární historie pěstujeme u dětí vědomí příslušnosti k vlastnímu národu
- prostřednictvím práce s literárním textem a slohovými cvičeními učíme děti rozpoznávat netoleranci a extremistické projevy

Kompetence pracovní

- rozvíjíme spolupráci ve skupině, zadáváním individuálních úkolů
- pravidelnými úkoly vytváříme u žáků svědomitost a zodpovědnost
- vedeme je k udržování pořádku a rozvíjení estetiky prostředí

Evaluaace

Pravidelné písemné ověřování znalostí a dovedností – formou pravopisných cvičení, diktátů, testů

Čtvrtletní písemná práce – 4x ročně – shrnující učivo mluvnice

Projekt

Pravidelné sledování dětí při práci, jejich zapojování do diskusí a besed

8.2.1 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: Rozlišuje zvukové a psané podoby slova Rozděluje slova na hlásky Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Analyticko-syntetická metoda: Analýza slova Procvičování čtení dlouhých a krátkých samohlásek Vyhledávání slov podle vzorce dlouhá krátká (-- ., má - ma)	OSV – rozvoj poznání
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Uvědomuje si význam slova	Čtení, přiřazování k ilustracím	OSV – rozvoj poznání, řešení problémů
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Rozlišuje správné a chybné tvary slov Užívá jen správné tvary	Mluvený projev: Odpovědi na otázky Krátká vypravování vlastních zážitků	OSV – rozvoj sebepoznání
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojkami nebo spojovacími výrazy	Mluvený projev: Odpovědi na otázky Krátká vypravování vlastních zážitků	OSV - rozvoj komunikace
Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech i vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Chápe pojem „věta“ Na začátku věty píše velké písmeno Pochopí pojem „vlastní jméno“ Na začátku daných vlastních jmen píše velké písmeno	Čtení ve větách Psaní vět Psaní podstatných jmen obecných Psaní vlastních jmen	OSV - rozvoj

8.2.2 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák: Používá hlasité čtení přiměřeného textu, kterému rozumí	Praktické čtení Znalost znaků písmen Analyticko-syntetická metoda: Technika čtení (slabikování, čtení slov, čtení vět)	M, Prv OSV – rozvoj schopností (cvičení pozornosti a soustředění, hledání pomoci při potížích, vzájemné poznávání ve skupině, péče o dobré vztahy, respekt a pomoc druhým)
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Správně reaguje na mluvený nebo písemný pokyn přiměřené složitosti	Praktické naslouchání Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)	M, Prv OSV – rozvoj schopností (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení sebekontroly, ovládání, cvičení paměti)
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Navazuje komunikaci Uplatňuje základní pravidla slušného chování Uplatňuje komunikační pravidlo dialogu	Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, vzkaz)	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola EV – Ekosystémy (lidské aktivity a problémy životního prostředí)
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Dbá na správnou výslovnost všech hlásek Pečlivě artikuluje Případné chyby výslovnosti si uvědomuje a opravuje	Základy techniky mluvení (dýchání), tvoření hlasu	OSV – komunikace

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Žák: V krátkých mluvených projevech využívá základů techniky mluveného projevu Dochází k utváření, rozvíjení slovní zásoby	Základy techniky mluvení (dýchání), tvoření hlasu	OSV – komunikace
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Vyjadřuje se spisovně, využívá slovní zásobu úměrnou svému věku ve všech situacích, používá i nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) v případě, že to situace vyžaduje	Kladení otázek a poskytování odpovědí Výběr vhodné slovní zásoby Sestavování krátkých i delších sdělení	OSV – dovednosti sdělování verbální i neverbální OSV – mezilidské vztahy
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Využívá základů techniky mluveného projevu Utváření, rozvíjení slovní zásoby	Samostatné vyjadřování na dané téma	OSV – skupina a práce v ní
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	Psaní – nácvik základních hygienických návyků (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	M, Prv OSV – cvičení pozornosti a soustředění
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Při psaní používá jen správné tvary písmen a číslic, správně je spojuje; při kontrole vlastního písemného projevu vyhledá pravopisné chyby a opraví je	Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)	M, Prv OSV – rozvoj schopnosti poznání a sebepoznání
Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové

			vztahy, průřezová témata)
Žák: Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žák: Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Opis, přepis, blahopřání, pozdrav z prázdnin	M, Prv OSV – rozvoj komunikace
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Obrázková osnova pohádky (správné seřazení a vyprávění podle ní)	OSV – řešení problémů
Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky Vyjadřuje city v jednoduchých situacích Positivně hodnotí sebe a druhé	Představí se Otevřeně komunikuje, je zdvořilý Používá prvky slušného chování Usměňuje a vyjadřuje city Seznámí se s prvky neverbální komunikace Učí se vycházet s ostatními lidmi Reaguje správně na pochvalu	Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Komunikace citů Základy asertivního chování	OSV – rozvoj komunikace
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukové a psané podoby slova Rozděluje slova na hlásky Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Analyticko-syntetická metoda: Analýza slova Procvičování čtení dlouhých a krátkých samohlásek Vyhledávání slov podle vzorce dlouhá krátká (-- ., má - ma) Postupné zkracování dlouhých sam.	OSV – rozvoj poznání
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Uvědomuje si význam slova	Čtení slov, přiřazování k ilustracím	OSV – rozvoj poznání, řešení problémů

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Žák: Rozlišuje správné a chybné tvary slov Užívá jen správné tvary	Mluvený projev: Odpovědi na otázky Krátká vypravování vlastních zážitků	OSV – rozvoj sebepoznání
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojkami nebo spojovacími výrazy	Mluvený projev: Odpovědi na otázky Krátká vypravování vlastních zážitků	OSV – rozvoj komunikace
Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování Pochopí pojem „věta“ Na začátku věty píše velké písmeno	Pochopí pojem „věta“ Pochopí pojem „vlastní jméno“ Uvědomuje si, že na začátku vlastních jmen osob a zvířat se píše velké písmeno	Čtení ve větách Psaní vět Psaní podstatných jmen obecných	OSV – rozvoj poznání

8.2.3 Český jazyk a literatura – literární výchova, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty odpovídající jeho věku	Žák: Osvojí si dovednost čtení Osvojí si z paměti krátké texty	Čtení (rozlišování znaků písmen a číslic, syntéza slabik, syntéza slova, čtení ve větách) Rozlišování znaků písmen a číslic, expozice hlásky, syntéza dvoupísmenkových až čtyřpísmenkových slov Čtení delších slov, čtení ve větách	OSV – rozvoj poznání
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Osvojí si dovednost čtení Naslouchá předčítání Formuluje vlastní prožívání textu	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod	OSV – rozvoj poznání, sebepoznání, komunikace
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozpozná báseň a prózu, Rozliší pohádku od ostatních typů vyprávění	Čtení básní a prózy, pohádek	OSV – rozvoj poznání, sebepoznání, komunikace
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Osvojí si dovednosti čtení Pochopí daný text Umí odpovídat na otázky z daného textu	Analyticko-syntetická metoda: Doplňování slov Doplňování křížovek a jiné didaktické hry	OSV – rozvoj poznání, sebepoznání, komunikace, řešení problémů

8.2.4 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák:</p> <p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>Žák:</p> <p>Rozlišuje zvukové a psané podoby slova Rozebírá slova na hlásky Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>Analýza slova Procvičování čtení dlouhých a krátkých samohlásek Vyhledávání slov podle vzorce dlouhá krátká (-- ., má - ma)</p>	OSV – rozvoj poznání
<p>Porovnává a třídí slova zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>Uvědomuje si význam slova Tvoří věty na daná slova</p>	Význam slov	OSV – rozvoj poznání
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená vyhledá v textu slova příbuzná</p>	<p>Uvědomuje si význam slova Porovnává slova opačného významu a slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</p>	Čtení slov, přiřazování k ilustracím	OSV – rozvoj poznání, řešení problémů
<p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p>	<p>seznamuje se s přehledem slovních druhů</p>	Slovní druhy	OSV – rozvoj poznání, sebepoznání, sebepojetí
<p>Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p>	<p>Rozlišuje správné a chybné tvary slov Užívá jen správné tvary slov</p>	<p>Mluvený projev: Odpovědi na otázky Krátká vypravování vlastních zážitků</p>	OSV – rozvoj poznání, sebepoznání, sebepojetí

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Žák: Mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojkami nebo spojovacími výrazy	Mluvený projev: Odpovědi na otázky Krátká vypravování vlastních zážitků	OSV – rozvoj poznání, řešení problémů
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	Pochopí pojem věta	Čtení ve větách Psaní vět Rozlišení věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací Tvoření různých druhů vět	OSV – rozvoj poznání, řešení problémů
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Na začátku věty píše velké písmeno Užívá správný slovosled ve větě oznamovací, rozkazovací, tázací, přací Užívá správnou větnou melodii Píše správnou interpunkci na konci vět	Slova s měkkými a tvrdými slabikami Slova se skupinami dě, tě, ně, , bě, pě , vě , mě v textu Slova s ú/ů Doplňování, tvoření slov Psaní podstatných jmen obecných v kombinaci s vlastními jmény	OSV – rozvoj poznání, řešení problémů
Odůvodňuje a píše správně: velká písmena: Na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pochopí pojem „vlastní jméno“ Na začátku vlastních jmen osob, zvířat a jednoduchých místních pojmenování píše velké písmeno	Psaní podstatných jmen obecných v kombinaci s vlastními jmény	OSV – rozvoj poznání

8.2.5 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<p>Žák: Používá hlasité čtení přiměřeného textu Používá tiché čtení a vyhledávací čtení přiměřené náročnosti Správně reaguje na mluvený obsah Správně reaguje na psaný obsah přiměřené složitosti</p>	<p>Praktické čtení Znalost znaků písmen Technika čtení (slabikování, čtení slov, čtení vět)</p>	<p>OSV – rozvoj poznání M, Prv OSV – rozvoj schopností (cvičení pozornosti a soustředění), hledání pomoci při potížích, vzájemné poznávání ve skupině, péče o dobré vztahy respektování, pomoc druhým</p>
<p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<p>Navazuje komunikaci Uplatňuje základní pravidla slušného chování Uplatňuje komunikační pravidlo dialogu</p>	<p>Praktické naslouchání Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)</p>	<p>OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola</p>
<p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p>	<p>Dbá na správnou výslovnost všech hlásek Pečlivě artikuluje Případné chyby výslovnosti si uvědomuje a opravuje</p>	<p>Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz)</p>	<p>OSV – komunikace</p>
<p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<p>Mluví klidně Správně člení mluvu na celky Nadechuje se před větným celkem</p>	<p>Základy techniky mluvení (dýchání), tvoření hlasu</p>	<p>OSV – komunikace</p>

8.2.6 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Vyjadřuje se spisovně, využívá slovní zásobu úměrnou svému věku ve všech situacích, používá i nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) v případě, že to situace vyžaduje	Kladení otázek a poskytování odpovědí Výběr vhodné slovní zásoby Sestavování krátkých i delších sdělení	OSV – dovednosti sdělování verbální i neverbální OSV – mezilidské vztahy
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	V krátkých mluvených projevech využívá základů techniky mluveného projevu - Utváření, rozvíjení slovní zásoby	Samostatné vyjadřování na dané téma	OSV – vzájemné poznávání ve skupině, dovednost sdělovat
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	Psaní – nácvik základních hygienických návyků (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	M, Prv OSV – cvičení pozornosti a soustředění
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Při psaní používá jen správné tvary písmen a číslic, správně je spojuje; při kontrole vlastního písemného projevu vyhledává pravopisné chyby a opraví je	Technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu	M, Prv OSV – rozvoj schopnosti poznání a sebepoznání

8.2.7 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Opis, přepis, blahopřání, pozdrav z prázdnin, adresa, pozvánka, vzkaz, dopis	M, Prv OSV – rozvoj komunikačních dovedností
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a dokáže podle nich vyprávět jednoduchý příběh	Obrázková osnova pohádky (správné seřazení a vyprávění podle osnovy)	OSV – řešení problémů, rozvoj schopností poznání a sebepoznání
Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky Vyjadřuje city v jednoduchých situacích Pozitivně hodnotí sebe a druhé	Představí se Podílí se na vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu Otevřeně komunikuje, je zdvořilý Používá prvky slušného chování Usměrňuje a vyjadřuje city Seznámí se s prvky neverbální komunikace Hledá možnost jak vycházet s ostatními lidmi Reaguje správně na pochvalu Pomocí empatie předpokládá reakci druhých lidí	Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace s empatií Základy asertivního chování	OSV – komunikační dovednosti

8.2.8 Český jazyk a literatura – literární výchova, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené jeho věku	Žák: Osvojí si dovednost čtení Osvojí si z paměti krátké texty Zvládá přednes básně	Čtení (rozlišování znaků písmen a číslic, syntéza slabik, syntéza slova, čtení ve větách)	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Osvojí si dovednost čtení Naslouchá předčítání Formuluje vlastní prožívání textu	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišuje básně a prózu Odliší pohádku podle typických znaků	Texty z čítanky Texty z volné četby	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Osvojí si dovednosti čtení Pochopí daný text Pracuje tvořivě s daným textem podle pokynů učitele – odpovídá na otázky, dokončí příběh, ztvární text dramaticky, vymyslí nadpis	Doplňování slov do textu Doplňování křížovek a jiné didaktické hry Dramatizace Odpovědi na otázky	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání, komunikační dovednosti

8.2.9 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: Určuje samohlásky a druhy souhlásek Ovládá pravopis hláskové podoby Rozděluje slova na slabiky (slabikotvorné r – l)	Stavba slova	OSV – rozvoj poznání
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Vyhledává a třídí slova podobných a protikladných významů a slova příbuzná Správně používá spisovné tvary a pozná tvary nespisovné	Nauka o slově	OSV – rozvoj poznání
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Seznámí se se slovními druhy Pojmenovává slovní druhy plnovýznamových slov Přiřazuje pojem ohebné a neohebné slovní druhy	Druhy slov	OSV – rozvoj poznání
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Formuluje správné tvary jmen a sloves Seznámí se s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen a časuje slovesa	Podstatná jména Přídavná jména Sloves	OSV – rozvoj poznání
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Poznává větu jednoduchou a souvětí, spojky a spojovací výrazy. Tvoří souvětí z vět jednoduchých	Věta a souvětí	OSV – rozvoj poznání

8.2.10 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření Volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozlišuje druhy vět	Druhy vět	OSV – rozvoj poznání
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech Zná a ovládá psaní dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev	Plně ovládá pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách Interpretuje vyjmenovaná slova Určuje pravopis i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech Přiřazuje příbuzná slova k vyjmenovaným slovům a postupně uplatňuje jejich pravopis Ovládá pravopis dě/tě/ně Zná abecedu a využívá abecedu k seřazování slov Odůvodňuje a používá psaní ú/ů mimo morfologický šev Odůvodňuje a používá psaní bě/pě/vě mimo morfologický šev	Vyjmenovaná slova Skupiny dě/tě/ně Abeceda Pravopis ú/ů Skupiny bě/pě/vě	OSV – rozvoj poznání
Odůvodňuje velká písmena na začátku věty a v typických případech u vlastních jmen osob, zvířat a pojmenování	Aplikuje velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Velká písmena	OSV – rozvoj poznání

8.2.11 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<p>Žák: Pracuje s osnovou Popíše libovolnou osobu Vede srozumitelný telefonní rozhovor, ovládá základní komunikační pravidla v rozhovoru Dokončí telefonní rozhovor Sestaví rozhovor dle osnovy Orientuje se v telefonním seznamu Poděkuje a poprosí Dodržuje pravidla společenského chování Vyplní správně adresu na pohled či dopis</p>	<p>Popis osoby dle osnovy Telefonní rozhovor (s osnovou, bez osnovy) Abeceda Prosba a poděkování Psaní adresy</p>	<p>OSV – rozvoj řečových dovedností, naslouchání a spolupráce Prv</p>
<p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<p>Vypráví o svém zážitku Vypráví dle osnovy Převypráví přečtený příběh Vymyslí vhodný nadpis k příběhu a naopak Vytvoří vlastní osnovu Popíše zvíře předem dané osnovy Popíše jemu blízké zvíře</p>	<p>Vyprávění dle osnovy Vyprávění dle obrázkové osnovy Vyprávění bez předem dané osnovy (rozšiřující) Nadpis Popis zvířete dle osnovy Telefonní rozhovor – první pomoc</p>	<p>OSV – rozvoj řečových dovedností, naslouchání a spolupráce Prv</p>

	<p>Vede rozhovor dle osnovy Popíše pracovní postup jedné domácí činnosti Používá slova: nejprve, potom, mezitím, nakonec...</p>	<p>Popis činnosti Pracovní postup Pozdrav z výletu dle osnovy</p>	
<p>Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích Vyjadřuje zájem o spolužáky</p>	<p>Podílí se na vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu Otevřeně komunikuje, je zdvořilý Používá prvky slušného chování Usměřňuje a vyjadřuje city Seznámí se s prvky neverbální komunikace</p>	<p>Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace</p>	<p>OSV – rozvoj řečových dovedností, naslouchání a spolupráce Prv</p>
<p>Vyjadřuje city v jednoduchých situacích Pozitivně hodnotí sebe a druhé</p>	<p>Hledá možnost jak vycházet s ostatními lidmi Reaguje správně na pochvalu Pomocí empatie předpokládá reakci druhých</p>	<p>Komunikace citů Základy asertivního chování</p>	<p>OSV – rozvoj řečových dovedností, naslouchání a spolupráce Prv</p>

8.2.12 Český jazyk a literatura – literární výchova, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Žák: Čte umělecké, populární a naukové texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků Přednáší dětskou poezii Tvoří si vztah k literárnímu umění	Četba umělecké, populární a naučné literatury, dětská poezie	OSV – rozvoj poznání
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Líčí atmosféru příběhu Vyjadřuje své postoje a myšlenky Charakter postavy vyjadřuje vlastními slovy	Dobrodružná literatura, příběhy pro děti	OSV – rozvoj poznání
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Seznamuje se s místními a regionálními pověstmi Rozlišuje pověst a povídku a pohádku	Pověsti, pohádky, povídky	OSV – rozvoj poznání
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Pokouší se o dramatizaci textu Hodnotí ilustrace, sám se o ni pokouší Domýšlí si příběhy	Dramatizace	OSV – rozvoj poznání

8.2.13 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák: Zkoumá různé podoby slova Rozlišuje slova podle významu Rozpoznává slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zbarvená	Nauka o slově – stavba slova Zvuková stránka jazyka Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Poznává kořen a rozlišuje část předponovou a příponovou Rozlišuje předpony a předložky Doplňuje předpony podle smyslu Vytváří slova odvozená Seznamuje se se skupinami slov s ě/je	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví - tvary slov Skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje Pravopis slov s ú/ů	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Rozeznává ohebné slovní druhy v základních tvarech Rozeznává většinu neohebných slovních druhů Usiluje o správné užívání pravopisu Určuje mluvnické kategorie	Tvarosloví - slovní druhy Pravopis koncovek podstatných jmen Pravopis koncovek sloves Pravopis vlastních jmen Mluvnické kategorie jmen a sloves	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání

8.2.14 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Poznává rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými slovy Vhodně využívá spisovná a nespisovná slova Seznamuje se se slangy a nářečím	Spisovná a hovorová čeština Nespisovná čeština, slangy a nářečí	MedV - Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení OSV – sebepoznání a sebepojetí
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Seznamuje se s pojmy podmět a přísudek Vyhledává základní skladební dvojici ve větě Objevuje vedlejší skladební dvojice Nachází základ věty v neúplné základní skladební dvojici	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Větné vzorce	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Odlíší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Poznává rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím Tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů Popisuje stavbu souvětí	Věta jednoduchá a souvětí Větné vzorce Podmět Přísudek	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Opakuje si pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách Vytváří správné tvary odvozených slov	Věta jednoduchá a souvětí Slovní druhy	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách Zvládá syntaktický pravopis	Opakuje si pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách Vytváří správné tvary odvozených slov Poznává shodu Po s Ps	Vyjmenovaná slova Odvozování slov Podmět, přísudek – Po + Ps	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání

8.2.15 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: Čte odpovídající texty s porozuměním Interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text Rozčleňuje text do osnovy Provádí charakteristiku postav a popis děje Vyjadřuje vlastní postoj k textu	Analytické, vyhledávací a prožitkové čtení	EV – Ekosystémy; lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MedV – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Využívá čtení jako informačního zdroje Rozliší podstatné informace od okrajových Zaznamená podstatné informace Pracuje s různými informačními zdroji Vyhledává klíčová slova a pojmy	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Rozlišuje úplné a neúplné sdělení Dokončuje sdělení podle fantazie Rozvíjí svoji představivost Prezentuje výsledky své činnosti	Dokončení sdělení, příběhu Osнова	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Reprodukuje obsah sdělení Vybere z textu podstatná fakta Pracuje s různými informačními zdroji	Vyhledávací čtení Reprodukce textu	OSV – sebepoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání

8.2.16 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	Žák: Komunikuje stručně a výstižně vyjadřuje myšlenky Užívá správných pravidel komunikace Osvojuje si zdvořilé vystupování Osvojuje si používání neverbálních prostředků řeči	Základní komunikační pravidla Telefonický rozhovor Neverbální prostředky řeči Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	OSV – sebezpoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Seznamuje se s kritickým hodnocením informací Hledá prvky manipulace v reklamě	Kritické čtení Čtení jako zdroj informací	MedV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a realit
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Pracuje s hlasem, intonací, přízvukem a tempem řeči Uzpůsobuje mluvní projev komunikačnímu záměru Používá vhodné neverbální projevy	Základní techniky mluveného projevu Vyjadřování závislé na komunikační situaci Mimojazykové prostředky řeči	MedV - Vnímání autora mediálních sdělení
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením Vhodně využívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace Seznamuje se se slangy a nářečími	Spisovná a hovorová čeština Nespisovná čeština, slangy a nářečí Vyjadřování závislé na komunikační situaci	MedV - Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení OSV – sebezpoznání a sebepojetí

8.2.17 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Dodržuje správné sezení a úchop psacího náčiní Zdokonaluje techniku psaní Trvale dbá na úpravu svých písemných prací Užívá různé žánry písemného projevu	Písemný projev hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy)	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MedV – tvorba mediálních sdělení
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Sestavuje jednoduchou osnovu Vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy Píše texty s pomocí osnovy Dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru Prezentuje a obhajuje svoji práci	Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) Mimojazykové prostředky řeči Žánry písemného projevu	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MedV – tvorba mediálních sdělení
Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	Seznamuje se různými prvky neverbální komunikace Poznává úskalí nevhodné neverbální komunikace Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace Pokládá vhodné otázky Vede dialog vhodnou formou Uvědomuje si nevhodně zvolenou formu komunikace, omluví se	Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Pozitivní hodnocení sebe i okolí Schopnost spolupráce Základy asertivního chování Iniciativa	OSV - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Lidské vztahy MedV – Vnímání autora mediálních sdělení EV – Základní podmínky života

8.2.18 Český jazyk a literatura – literární výchova, 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní situací	Žák: Dokáže jednoduše vylíčit atmosféru příběhu Vyjadřuje své názory a pocity Vyhledává v příběhu klíčová slova a základní myšlenky Volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii Dramaticky vyjádří část příběhu	Zážitkové čtení a naslouchání Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace	MuV – kulturní diference, etnický původ, lidské vztahy MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v týmu
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text Dramatizuje příběh Vytváří vlastní výtvarný doprovod k textu Vytváří vlastní literární text Volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii Přednáší báseň dle svého výběru	Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) Základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání)	MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Vybírá si z nabídky literárních textů pro děti Osvojuje si rozdíly mezi poezií, prózou, divadlem a filmem Poznává rozdíl mezi uměleckou a naučnou literaturou Využívá školní knihovny ve výběru vhodného textu	Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů Základní literární pojmy (spisovatel, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, básník, divadelní představení, herec, režisér)	MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělen

8.2.19 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák: Poznává podobnost některých slov ve slovanských jazycích Zkoumá různé podoby slova Rozlišuje a třídí slova podle významu Určuje slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zbarvená	Nauka o slově – stavba slova Zvuková stránka jazyka Slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	OSV – sebezpoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Určuje kořen, předponu a příponovou část Odvozuje slova příbuzná předponami a příponami Rozlišuje předpony a předložky Tvoří tvary slov odvozováním Seznámí se se slovtvorným základem Dělí slova na konci řádku Seznamuje se s hláskovými změnami Seznamuje se s pravopisem zdvojených souhlásek Aplikuje znalosti pravopisu slov s ě/je Seznamuje se s pravopisem slov s mě/mně Seznamuje se s pravopisem předpon s, z, vz	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví - tvary slov Zdvojené souhlásky na hranici předpony a kořene slova nebo kořene a přípony slova Rozbor stavby slova Slovtvorný rozbor Skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje Skupiny slov s mě/mně Předpony s, z, vz Pravopis slov s ú/ů Pravopis přídavných jmen (-ts-, -ds-, -tš-, -dš-, -ský, -ští, -cký, -čtí)	OSV – sebezpoznání a sebepojetí, rozvoj schopností poznávání
Určuje slovní druhy	Rozeznává slovní druhy	Tvarosloví - slovní druhy	OSV – rozvoj poznání

<p>plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<p>Usiluje o správné užívání všech tvarů slov Aplikuje základy morfologického pravopisu Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen Poznává v písemném projevu víceslovná vlastní jména Rozlišuje vlastní jména a obecná pojmenování v názvech Určuje mluvnické kategorie sloves Seznamuje se s pravopisem koncovek přídavných jmen</p>	<p>Pravopis koncovek podstatných jmen Pravopis koncovek sloves Pravopis vlastních jmen Mluvnické kategorie jmen a sloves Pravopis koncovek přídavných jmen</p>	
<p>Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p>	<p>Pozná rozdíl mezi spisovnými a nespisovným jazykem Vhodně využívá spisovná a nespisovná slova Seznamuje se se slangy a nářečími</p>	<p>Nespisovná čeština, slangy a nářečí</p>	<p>OSV – rozvoj poznání</p>

8.2.20 Český jazyk a literatura – jazyková výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Žák: Pojmenuje základní větné členy ve větě jednoduché Nachází vedlejší větné členy Vyhledává základní větné členy v souvětí Rozeznává podmět vyjádřený a nevyjádřený Seznámí se s přísudkem jmenným a slovesným	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Větné vzorce Podmět, přísudek Podmět nevyjádřený Přísudek jmenný, slovesný	OSV – rozvoj poznání
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Poznává rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím Tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů Popisuje stavbu souvětí Vytvoří souvětí z větného vzorce	Věta jednoduchá a souvětí Větné vzorce Podmět, přísudek	OSV – rozvoj poznání
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Používá spojky a spojovací výrazy v souvětích Obměňuje spojovací výrazy v souvětích podle potřeby	Věta jednoduchá a souvětí Slovní druhy	OSV – rozvoj poznání
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Zvládá pravopis psaní i/y po obojetných souhláskách	Vyjmenovaná slova Odvozování slov	OSV – rozvoj poznání
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Osvojuje si shodu přísudku s podmětem Seznamuje se se shodou s několikanásobným podmětem Seznamuje se se shodou s několikanásobným přísudkem	Syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem) Několikanásobný podmět Několikanásobný přísudek Podmět, přísudek Mluvnické kategorie jmen a sloves	OSV – rozvoj poznání

8.2.21 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: Čte odpovídající texty s porozuměním Interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text Rozčleňuje text do osnovy Provádí charakteristiku postav a popis děje Vyjadřuje vlastní postoj k textu	Analytické, prožitkové a vyhledávací čtení	EV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk Podstatné informace zaznamenává	Využívá čtení jako informačního zdroje Rozliší podstatné informace od okrajových Zaznamená podstatné informace Pracuje s různými informačními zdroji Vyhledává klíčová slova a pojmy	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV – rozvoj poznání MedV – kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Rozlišuje úplné a neúplné sdělení Dokončuje sdělení podle fantazie Rozvíjí svoji představivost Prezentuje výsledky své činnosti	Dokončení sdělení, příběhu Osnova	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Reprodukuje obsah sdělení Vybere z textu podstatná fakta Pracuje s různými informačními zdroji	Vyhledávací čtení Reprodukce textu	

8.2.22 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace Zvládá položit vhodnou otázku	Komunikuje stručně a výstižně vyjadřuje myšlenky Užívá správných pravidel komunikace Osvojuje si zdvořilé vystupování Osvojuje si používání neverbálních prostředků řeči	Základní komunikační pravidla Telefonický rozhovor Neverbální prostředky řeči Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	VDO – občanská společnost a škola
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	Kriticky hodnotí informace Hledá prvky manipulace v reklamě a v ostatních sděleních	Kritické čtení Čtení jako zdroj informací	MedV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením Vhodně využívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace Seznamuje se se slangy a nářečím	Základní techniky mluveného projevu Vyjadřování závislé na komunikační situaci Mimojazykové prostředky řeči	MedV - Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení OSV – sebepoznání a sebepojetí
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	Dodržuje správné sezení a úchop psacího náčiní Zdokonaluje techniku psaní Trvale dbá na úpravu svých písemných prací Užívá různé žánry písemného projevu	Spisovná a hovorová čeština Nespisovná čeština, slangy a nářečí Vyjadřování závislé na komunikační situaci	MedV - Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení OSV – sebepoznání a sebepojetí

Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<p>Dodržuje správné sezení a úchop psacího náčiní Zdokonaluje techniku psaní Trvale dbá na úpravu svých písemných prací Užívá různé žánry písemného projevu</p>	<p>Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MedV – tvorba mediálních sdělení</p>
<p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</p>	<p>Sestavuje jednoduchou osnovu Vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy Píše texty s pomocí osnovy Dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru Prezentuje a obhajuje svoji práci</p>	<p>Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) Mimojazykové prostředky řeči Žánry písemného projevu</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MedV – tvorba mediálních sdělení</p>

8.2.23 Český jazyk a literatura – komunikační a slohová výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace Zvládá položit vhodnou otázku	Seznamuje se různými prvky neverbální komunikace Poznává úskalí nevhodné neverbální komunikace Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace Pokládá vhodné otázky Vede dialog vhodnou formou Uvědomuje si nevhodně zvolenou formu komunikace Omluví se	Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Sebepojetí Akceptace druhého Schopnost spolupráce Iniciativa	OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti EV – Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí
Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	Poznává sebe a svoje schopnosti Uvědomuje si svoje silné a slabé stránky Utváří si pozitivní povědomí o sobě	Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Sebepojetí Pozitivní hodnocení druhých	viz výše
Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	Tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny Má zájem o druhé, všímá si jich	Tvořivost v mezilidských vztazích Schopnost spolupráce	viz výše

8.2.24 Český jazyk a literatura – literární výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomoci</p>	<p>Žák: Dokáže jednoduše vylíčit atmosféru příběhu Vyjadřuje své názory a pocity Vyhledává v příběhu klíčová slova a základní myšlenky Vyhledává motivy činů literárních postav Volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii Dramaticky vyjádří část příběhu</p>	<p>Zážitkové čtení a naslouchání Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV – kulturní diference, etnický původ, lidské vztahy MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v týmu</p>
<p>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti a bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách</p>	<p>Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text Dramatizuje příběh Vytváří vlastní výtvarný doprovod k textu Vytváří vlastní literární text Volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii Přednáší báseň dle svého výběru</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) Základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání)</p>	<p>MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

8.2.25 Český jazyk a literatura – literární výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Vybírá si z nabídky literárních textů pro děti Poznává rozdíly mezi poezií, prózou, divadlem a filmem Poznává rozdíl mezi uměleckou a naučnou literaturou Využívá školní knihovny ve výběru vhodného textu Hodnotí kvalitu literárních textů Seznamuje se s autory literatury pro děti	Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů Základní literární pojmy (spisovatel, básník, divadelní představení, herec, režisér)	MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení MV – kulturní diference, etnický původ
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Seznamuje se se základními literárními pojmy Používá literární pojmy v rozborech literárních textů Seznamuje s lyrickým a epickým literárním dílem Pojmenuje hlavní a vedlejší postavy Vybere z textu hlavní a vedlejší dějové linie	Základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) Lyrika Epika	OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, MV – Lidské vztahy MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v týmu

8.2.26 Český jazyk a literatura – literární výchova, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných Vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé	Dokáže se vcítit do prožívání druhých Raduje se z úspěchu druhých Vyjadřuje účast z bolesti a neúspěchu druhých Reaguje odpovídajícím způsobem na neúspěch druhých Dokáže pozitivně hodnotit druhé, ocenit, v čem jsou dobří Všímá si druhých a sdělí jim, proč si jich váží	Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Empatie Pozitivní hodnocení sama sebe i druhých Akceptace druhého Tvořivost v mezilidských vztazích Schopnost spolupráce Elementární prosociálnost Asertivní chování Iniciativa	OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Lidské vztahy
Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích Na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	Poznává svoje city Pracuje se svými city a pocity ve vztahu k ostatním Diskutuje s druhými o jejich prožitcích Vcítuje se do prožívání druhých Přemýšlí, jak pomoci	viz výše Komunikace při vytváření výchovného kolektivu	OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Lidské vztahy
Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	Aktivně prožívá vztahy s ostatními vrstevníky Rozlišuje a koriguje aktivity podle vhodnosti Dokáže odolat pokušení k nevhodné aktivitě	viz výše	OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Lidské vztahy

	Správně reaguje při zjištění bezpráví na druhém		
--	--	--	--

8.3 Anglický jazyk

A) Výchovně vzdělávací cíle:

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- činnostní formou výuky naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
- s pomocí obrázků nebo předmětů vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život
- aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznaných slov a frází

Při činnostním vyučování anglickému jazyku vyučujeme:

- a) komunikační dovednosti (schopnost domluvit se v angličtině)
- b) slovní zásobu, čtení a porozumění řeči psané; porozumění řeči mluvené
- c) mluvnici a pravopis
- d) základní poznatky o anglicky mluvících zemích

B) Charakteristika výuky:

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je třeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem, a to v každé hodině. To je základem k tomu, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí zpaměti.

Výchovné a vzdělávací strategie, které ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení žáků
- vedeme žáky k práci s informačními zdroji, učíme je vyhledávat a třídit informace
- usilujeme o to, aby žáci uváděli věci do souvislostí, propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí (formou projektového vyučování, besed)

Kompetence k řešení problému

- zadáváme žákům problémové úkoly, klademe důraz na schopnost domluvit se, vyjádřit se a obhájit názor, prezentovat a hodnotit konkrétní úkoly
- do výuky začleňujeme skupinovou práci
- při výuce využíváme autentické materiály, výpočetní techniku, slovníky
- žáci v těchto materiálech vyhledávají informace, které jim umožňují porozumět textu, nahrávce, či vyjádřit názor

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat informační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem
- žáci se vyjadřují k dané problematice, formulují své myšlenky a názory (např. formou rozhovorů, slohových cvičení)
- žáci prezentují a hodnotí konkrétní úkoly
- dbáme na úroveň vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektu k názoru učitele, spolužáků
- organizujeme společné akce tříd (divadelní představení)
- usilujeme o vzájemné poznávání a toleranci žáků, zařazujeme skupinovou práci
- vytváříme podnětné a povzbudivé prostředí ve třídách

Kompetence občanské

- žáci poznávají realie cizích zemí
- pomáháme žákům pochopit důležitost solidarity a tolerance v lidských vztazích
- vedeme děti k porozumění, toleranci a solidaritě s lidmi jiné národnosti, rasy
- podporujeme u žáků vědomí občanské sounáležitosti a vlastenectví

Kompetence pracovní

- zařazujeme do výuky samostatnou práci, skupinovou práci, spolupráci
- v hodinách má svůj prostor zážitkové učení, výuka je propojena s praktickým životem podporujeme a rozvíjíme estetické cítění žáků
- vedeme žáky k pořádku, zodpovědnosti a svědomitému přístupu k učení

Evaluaace

Evaluaace je zaměřena na písemný i slovní projev žáka, při kterém žáci prokážou osvojení si daných vědomostí a dovedností.

Je prováděno pravidelné ověřování znalostí a dovedností se zaměřením na slovní zásobu a gramatické jevy formou pravopisných cvičení nebo ústního zkoušení.

8.3.1 Anglický jazyk, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Žák: Seznamuje se se správným přízvukem a výslovností běžných slovíček v rozsahu slovní zásoby Čte základní slovíčka Pojmenovává základní věci kolem sebe ve třídě, doma a ty, které používá ve volném čase Využívá říkadel a písniček k procvičení výslovnosti a slovní zásoby	Rodina, barvy, lidské tělo, hračky, škola, volný čas, čísla, domov, zvířata, kalendářní rok (svátky)	MV – rozdílnost (etnický původ) OSV – rozvoj poznání
Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně verbálně i neverbálně Osvojí si oslovování křestními jmény, používá vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	Rozumí jednoduchým pokynům učitele a splní požadovanou činnost	Škola, Classroom English, Zdvořilost Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	OSV – rozvoj poznání
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Seznamuje se s rozdíly mezi grafickou a mluvenou podobou slova	Rodina, barvy, lidské tělo, hračky, škola, volný čas, čísla, domov	OSV – rozvoj poznání

8.3.2 Anglický jazyk, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu	Žák: Poznává základní myšlenky jednoduchých dialogů	Škola Rodina Classroom English Volný čas	OSV – rozvoj poznání
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Seznamuje se s dětskými obrázkovými slovníky	Rodina, barvy, lidské tělo Hračky Škola, volný čas, čísla Domov Classroom English	VMEGS – objevujeme Evropu a svět
Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích dělení se vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	Poznává základní myšlenky jednoduchých dialogů	Práce se slovníkem Slovní zásoba – komunikace a její základy	ČJ - abeceda

8.3.3 Anglický jazyk, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Žák: Osvojuje si správnou výslovnost, přízvuk v běžných slovíčkách v rozsahu slovní zásoby Rozšiřuje svoji slovní zásobu Vytváří nové věty na základě znalosti slovíček Rozšiřuje slovní zásobu věcí, se kterými se běžně setkává ve třídě, doma a ty, které používá ve volném čase Používá říkadla a písničky k procvičení výslovnosti a slovní zásoby	Čísla, rodina, škola, volný čas, hračky, lidské tělo, dopravní prostředky, jídlo, pití, domov, příroda, kalendářní rok - svátky	OSV – rozvoj poznání
Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně verbálně i neverbálně Osvojí si oslovování křestními jmény, používá vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	Plní běžné pokyny učitele ve třídě a splní požadované činnosti Poslouchá krátké rozhovory z nahrávky	Škola, Classroom English, Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Vytváření základních komunikačních pravidel	OSV – rozvoj poznání
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o	Uvědomuje si rozdíly mezi grafickou a mluvenou podobou slova, používá i písemnou podobu slov, procvičuje mluvenou formu sdělení	Čísla, rodina, škola, volný čas, hračky, lidské tělo, dopravní prostředky, jídlo, pití, oblečení, domov, příroda, kalendářní rok (svátky)	

spolužáky	Vytváří vlastní jednoduché texty při popisování věcí kolem sebe	Spolupráce, vyjádření zájmu	
-----------	---	-----------------------------	--

8.3.4 Anglický jazyk, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu</p>	<p>Žák: Rozpoznává hlavní myšlenky jednoduchých dialogů Vyjadřuje česky obsah konverzace Opakuje anglicky konverzaci Obměňuje původní konverzaci záměnou části tématu nebo věci</p>	<p>Škola, rodina, Classroom English, volný čas Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích</p>	<p>OSV – rozvoj poznání MedV – dialogy VMEGS – objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých</p>	<p>Vyhledává v dětských obrázkových slovnících</p>	<p>Škola, rodina, Classroom English, volný čas, čísla, hračky, lidské tělo, dopravní prostředky, jídlo, pití, domov, příroda, kalendářní rok (svátky) Práce se slovníkem</p>	<p>ČJ - abeceda</p>

8.3.5 Anglický jazyk, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu</p>	<p>Žák: Rozšiřuje slovní zásobu podle jednotlivých probíraných témat Procvičuje výslovnost slovní zásoby Zjišťuje podobnost výslovnosti některých slovíček, výslovnost odhaduje a kontroluje se slovníky Vytváří krátké texty na základě znalosti slovíček a stavby anglické věty Využívá říkadla a písničky a básničky k procvičení výslovnosti a slovní zásoby Seznamuje se s tvořením věty oznamovací, tázací, záporné a krátké odpovědi v čase přítomném</p>	<p>Rodina, škola, volný čas, domov Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>MV – rozdílnost, etnický původ OSV – rozvoj poznání</p>
<p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně Osvojí si oslovování křestními jmény, používá vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování</p>	<p>Reaguje na běžné pokyny učitele Reprodukuje pokyny nebo je přímo zadává svým spolužákům</p>	<p>Rodina, škola, volný čas, domov, Classroom English Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>OSV – rozvoj poznání</p>

jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci		Vytvoření základních komunikačních pravidel	
Přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Používá písemnou podobu slov Vytváří vlastní texty při popisování věcí kolem sebe	Rodina, škola, volný čas, domov	OSV – rozvoj poznání
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích	Vyhledává hlavní myšlenky jednoduchých dialogů. Reprodukuje anglicky hlavní myšlenky konverzace Vytváří novou konverzaci obměnou původní konverzace záměnou tématu nebo věci	Rodina, škola, volný čas, domov, Classroom English, Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV – rozvoj poznání
Rozdělí se, požádá o vyjádření soucitu, projeví zájem o spolužáky	Vyhledává hlavní myšlenky jednoduchých dialogů. Reprodukuje anglicky hlavní myšlenky konverzace Vytváří novou konverzaci obměnou původní konverzace	Spolupráce, vyjádření zájmu	OSV – rozvoj poznání MedV - dialogy
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Pracuje se slovníkem	Rodina, škola, volný čas, domov Classroom English, Práce se slovníkem	OSV – rozvoj poznání

8.3.6 Anglický jazyk, 4. ročník

Poslech s porozuměním, čtení s porozuměním

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Žák: Osvojuje si slovní zásobu probíraných témat Rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu Vytváří jednoduché věty v čase přítomném prostém Vytváří věty oznamovací a tázací Odpovídá krátkou odpovědí Osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě</p>	<p>Volný čas, jídlo, škola, oblékání, povolání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, hodiny, dny v týdnu), počasí, příroda Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět - (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>Zachycuje hlavní myšlenku textu Vybírá klíčová slovíčka, slovní vazby Chápe obsah a smysl sdělení Využívá říkanky a písničky</p>	<p>Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Texty – články v učebnici,</p>	<p>MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>

		časopisy, jednoduché původní texty, pohádky, příběhy Poslech – audionahrávky ke cvičením v učebnici, časopisům, jednoduché písně původních autorů	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Odhaduje význam neznámých slov v kontextu věty a celého textu	Texty – články v učebnici, časopisy, jednoduché původní texty, pohádky, příběhy Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MV – etnický původ MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Vyhledává informace v textu Odpovídá na otázku se znalostí obsahu textu	Texty – články v učebnici, časopisy Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	ČJ - abeceda
Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Vyhledává slovíčka a termíny na internetu	Abecední slovník učebnice, běžně dostupné slovníky na internetu Slovní zásoba – žáci si osvojí a	

		umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	
--	--	--	--

8.3.7 Anglický jazyk, 4. ročník

Psaní, mluvení, produktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Žák: Vytváří vlastní jednoduché materiály k osvojovaným tématům Udržuje gramatickou a formální správnost textu Seznamuje se s formuláři	Doplňovací cvičení, formuláře Portfolia Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích	Projekty
Vyplní osobní údaje do formuláře	Seznamuje se s formuláři v anglickém jazyce	Umí používat slovní zásobu v komunikačních situacích Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Reprodukuje hlavní myšlenku textu Vybírá klíčová slovíčka, slovní vazby Reprodukuje obsah a smysl sdělení Obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka Aplikuje učební texty na procvičení	Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Procvičuje modelové dialogy Aktivně vede rozhovor a podílí se na něm Užívá zdvořilostních vazeb Poskytuje v rozhovoru požadované informace	Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní	Každodenní situace

<p>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy</p>	<p>Procvičuje modelové dialogy Aktivně vede rozhovor a podílí se na něm Užívá zdvořilostních vazeb Poskytuje v rozhovoru požadované</p>	<p>Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní</p>	
<p>Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku</p>	<p>Seznamuje se různými prvky neverbální komunikace Poznává úskalí nevhodné neverbální komunikace Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace Pokládá vhodné otázky Vede dialog vhodnou formou</p>	<p>Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Sebepojetí Akceptace druhého Schopnost spolupráce Iniciativa Asertivní chování</p>	<p>MV – Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v týmu EV – Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>
<p>Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení</p>	<p>Poznává sebe a svoje schopnosti Uvědomuje si svoje silné a slabé stránky Utváří si pozitivní povědomí o sobě</p>	<p>Sebepojetí, empatie</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebezpoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu, kreativita, Poznávání lidí, mezilidské vztahy Komunikace, Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách</p>	<p>Dokáže se vcítit do prožívání druhých Raduje se z úspěchu druhých Vyjadřuje účast z bolesti a neúspěchu druhých Reaguje odpovídajícím způsobem na neúspěch druhých</p>	<p>Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Pozitivní hodnocení druhých Akceptace Tvořivost v mezilidských vztazích Schopnost spolupráce</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebezpoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu, kreativita, Poznávání lidí, mezilidské vztahy Komunikace, Kooperace a kompetice</p>

ZŠ MŠ Troubsko

	<p>Dokáže pozitivně hodnotit druhé, ocenit, v čem jsou dobří Všímá si druhých a sdělí jim, proč si jich váží</p>	<p>Elementární prosociálnost Iniciativa</p>	<p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
--	--	---	---

8.3.8 Anglický jazyk, 5. ročník

Poslech s porozuměním, čtení s porozuměním

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p>	<p>Žák: Osvojuje si slovní zásobu probíraných témat Aktivně rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu Vytváří jednoduché věty v čase přítomném prostém a průběhovém Vytváří věty oznamovací a tázací Odpovídá krátkou odpovědí Osvojuje si dodržování pořádek slov ve větě Vytváří jednoduché věty v čase některými slovesy</p>	<p>Rodina, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu), zvířata, příroda Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Zachycuje hlavní myšlenku textu Vybírá klíčová slovíčka, slovní vazby, skupiny slov Chápe obsah a smysl sdělení</p>	<p>Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat</p>	<p>MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Využívá říkanky a písničky</p>	<p>Texty – články v učebnici, časopisy, jednoduché původní texty, pohádky, příběhy</p>	

Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení		Poslech – audionahrávky ke cvičením v učebnici, časopisům, jednoduché písně	
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Odhaduje význam neznámých slov v kontextu věty a celého textu	Texty – články v učebnici, časopisy, jednoduché původní texty, pohádky, příběhy Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Orientuje se v obsahu jednoduchého textu Vyhledává informace v jednoduchém textu Nachází hlavní myšlenku textu Odpovídá na otázku se znalostí obsahu textu Porovnává odpovědi spolužáků a opravuje je Vlastními slovy shrne obsah textu	Texty – články v učebnici, časopisy Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Vyhledává slovíčka a termíny na internetu	Abecední slovník učebnice, běžně dostupné slovníky na internetu Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních	ČJ - abeceda

		situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	
--	--	---	--

8.3.9 Anglický jazyk, 5. ročník

Psaní, mluvení, produktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Vyplní údaje do formuláře	Vytváří vlastní jednoduché materiály k osvojovaným tématům Udržuje gramatickou a formální správnost textu	Doplňovací cvičení, formuláře Portfolia Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Projekty
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, atd.	Obměňuje text za účelem aktivního používání jazyka Aplikuje učební texty na procvičení vazeb a slovíček	Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní	
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Reprodukuje hlavní myšlenku textu Vybírá klíčová slovíčka, slovní vazby Reprodukuje obsah a smysl sdělení	Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat	Každodenní situace

		v komunikačních situacích Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	Procvičuje modelové dialogy Aktivně vede rozhovor a podílí se na něm Užívá zdvořilostních vazeb Poskytuje v rozhovoru požadované informace	Konverzační cvičení Dovednosti – poslech, čtení, mluvení, psaní	
Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	Seznamuje se s různými prvky neverbální komunikace Poznává úskalí nevhodné neverbální komunikace Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace Pokládá vhodné otázky	Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Sebepojetí Akceptace druhého Schopnost spolupráce Iniciativa	OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu, kreativita, Poznávání lidí, mezilidské vztahy Komunikace, Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	Poznává sebe a svoje schopnosti Uvědomuje si svoje silné a slabé stránky Utváří si pozitivní povědomí o sobě	Komunikace	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé	Dokáže se vcítit do prožívání druhých Raduje se z úspěchu druhých Vyjadřuje účast z bolesti a neúspěchu	Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Pozitivní hodnocení druhých	OSV - Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu, kreativita, Poznávání lidí, mezilidské vztahy

ZŠ MŠ Troubsko

v běžných podmínkách	druhých Reaguje odpovídajícím způsobem na neúspěch druhých	Akceptace Tvořivost v mezilidských vztazích Schopnost spolupráce Elementární prosociálnost Iniciativa	Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
----------------------	--	---	---

8.4 Matematika a její aplikace

Mezi výchovně vzdělávací cíle matematiky patří osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka, je kladen důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Posiluje u žáka schopnost logicky myslet, hledat nejvhodnější metody a postupy při řešení úlohy. Důležitou součástí matematického vzdělání je osvojení rýsovacích technik, které vedou žáka k pečlivosti a přesnosti.

Neopomenutelnou složkou je také osvojení práce s počítačem tak, aby nabytých znalostí dokázali žáci využít ve svém každodenním životě. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace.

Matematika je rozdělena do čtyř základních tematických okruhů:

- Čísla a početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, zaokrouhlování, zlomky, desetinná čísla atd.)
- Číslo a proměnná (rovnice atd.)
- Závislosti, vztahy a práce s daty (diagramy, tabulky, grafy atd.)
- Geometrie v rovině a v prostoru (rovinné útvary a tělesa, sítě, úhly atd.)

Matematické vzdělávání zahrnuje:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů
- rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (činnostmi, kterými se žák učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dojít různými postupy
- provádění rozboru problémů a vytváření plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu pro řešení, jeho realizaci vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a způsobu jejich řešení.

- rozvíjení logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- klademe důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vedeme tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy

Kompetence k řešení problému:

- klademe důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vedeme tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy
- nabádáme k řešení matematických soutěží (Matematický klokan)
- pracujeme s chybou a vedeme žáka k věcné argumentaci svých myšlenek (netradiční úlohy, matematické hry)
- zařazujeme praktické projekty

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce
- klademe důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu, klademe důraz na respekt k práci druhého
- dáváme žákům příležitost prezentovat data pomocí grafů, tabulek, diagramů a číst z nich požadované informace
- při skupinové práci žáci pozorně naslouchají, argumentují, obhajují svůj postup
- pomáháme žákům formulovat otázky, objasňovat nejasnosti

Kompetence sociální, personální a občanské:

- organizujeme práci žáků ve skupinách
- klademe důraz na respekt k práci druhého
- při řešení úloh rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti žáků

Kompetence pracovní:

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci udržujeme v hodinách matematiky pracovní atmosféru, netolerujeme pasivitu žáků

Evaluace:

Hodnocení chápeme jako proces poznávání a posuzování žáka, jeho vědomostí, dovedností, projevů a výkonů, ale i schopností, předpokladů, zájmů a dalších vlastností osobnosti.

Pravidelné ověřování znalostí a dovedností – testy, ústní zkoušení.

Kontrolní písemná práce – 4x ročně

Průběžné hodnocení znalostí - nejméně 3 známky za pololetí

Pravidelné sledování dětí při práci a jejich aktivní zapojování do vzdělávacího procesu.

8.4.1 Matematika – 1. ročník

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p>	<p>Žák: Pozná číslo, číslici, určí množství předmětů, objektů v reálné situaci Zapisuje a čte čísla, přiřadí k číslu konkrétní soubor prvků, vymodeluje soubor o daném počtu prvků</p>	<p>Číselný obor přirozených čísel: 0-5, 5-10, 10-20 bez přechodu přes základ 10. Zápis čísel v desítkové soustavě, čtení čísel</p>	<p>VV – výtvarné ztvárnění číslice HV – zpěv písní, ve kterých se objevují čísla ČJ – čtení zápisu, slovních úloh, vyjadřování názorů, obhajování svého postupu práce (slovní úlohy) OSV – komunikace s ostatními, dodržování pravidel</p>
<p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p>	<p>Určí číslo na číselné ose, na číselnou osu jej správně umístí, orientuje se na číselné ose, porovnává čísla, seřadí podle velikosti</p>	<p>Číselná osa, porovnávání čísel (rovnost nerovnost), zápis znamének $<$, $>$, posloupnost čísel</p>	<p>VDO – samostatnost, smysl pro odpovědnost</p>
<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>Manipuluje se souborem prvků, ubírá, přidává, řeší jednoduché slovní úlohy, dokáže je zapsat, užívá znamének $+$, $-$, $=$, vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle zadání i bez zadání</p>	<p>Slovní úlohy s operacemi sčítání a odčítání, vztah $o\ x\ méně$, $o\ x\ více$, rozklad čísel, početní řetězce</p>	

Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Orientuje se v čase, popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Zařadí označení sekunda, minuta, hodina, den, měsíc, rok k měření času – orientuje se v těchto základních pojmech Pozná, kolik je hodin, umí přečíst časový údaj	Přečtení času – čas Práce s modelem hodin – hodiny	PRV – čas, hodiny
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, jednoduchá tělesa	Z reálných situací vybírá zástupce těles, pracuje na čtvercové síti, rozlišuje pojmy a orientuje se v prostoru pomocí slov: před, za, vedle, vlevo, vpravo... Útvar manipulativně znázorní (např. provázkem, špejlí), pracuje se stavebnicí, papírem	Geometrie: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Čtvercová síť	Pč – modelování geometrických útvarů
Orientuje se v základních jednotkách	Přiřadí z výběru, v jakých jednotkách se měří objem, délka, váha (např. mléko v litrech, výška věže v metrech...), používá tyto značky, řeší jednoduché slovní úlohy Řeší jednoduché operace s penězi	Objemové jednotky, mince, peníze – Koruna česká	PRV – měření objemu, délky, vážení
Geometrie v rovině a prostoru			
Porovnává velikost útvarů, měří a váží předměty	Odhaduje délku (1m, 2m), určí, co je dál, delší. Odhaduje váhu – těžší, lehčí, odhaduje velikost – větší, menší	Odhady vzdálenosti a délky	

8.4.2 Matematika – 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Číslo a početní operace			
Žák: Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák: Modeluje soubory s daným počtem prvků Vytváří si představu o čísle na základě názoru Modeluje slovní úlohy (kolečka, modely peněz) Vyjadřuje souvislosti	Číselný soubor do 20, 100 Číslo a číslice Slovní úlohy na +, -	HV – zpěv písní, ve kterých se objevují čísla ČJ – čtení zápisu, slovních úloh, vyjadřování názorů, obhajování svého postupu práce (slovní úlohy) OSV – komunikace s ostatními, dodržování pravidel
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Porovnává čísla na základě modelování Porovnává soubory Užívá znaménka nerovnosti Rozkládá čísla Rozumí a vysvětlí vztah mezi jednotkami, desítkami, stovkami Čte a zapisuje čísla	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly 0 – 100 Uvedení do desítkové soustavy Číselná řada 0 – 100	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Orientuje se na číselné ose Zaokrouhluje čísla na desítky	Práce s číselnou osou Zaokrouhlování na 10	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí rozklady čísel Počítá po desítkách do 100 Počítá po jednotkách v různých desítkách Přičítá jednociferná čísla k celým desítkám Odčítá jednociferná čísla od celých desítek + a – v jednotlivých desítkách, využívá analogii v 1. desítce + a – s přechodem desítek	+ a – s přechodem přes 10 do 20 + a – v oboru do 100 Násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 10	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání

	+ a – dvojciferná čísla Provádí činnosti vedoucí k pochopení násobilky		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší slovní úlohy na +, - Řeší slovní úlohy vedoucí k pochopení několikrát více, méně Využívá modely peněz (hra na obchod) Modeluje slovní úlohy, využívá názor	Slovní úlohy na +, - do 20; +, - do 100; násobilku 1, 2, 3, 4, 5, 10 Zaokrouhlování	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Pozná, kolik je hodin na hodinách ručičkových a digitálních	Čas	PRV - hodiny, čas PČ – papírové hodiny
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Používá pojmy: ráno, poledne, večer, den, týden, měsíc, rok	Časová posloupnost	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Orientuje se v jednoduchých schématech a tabulkách	Práce s tabulkou	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Geometrie v rovině a prostoru			
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich zastoupení	Rozezná, pojmenuje a vymodeluje rovinné útvary Rozvíjí prostorovou představivost stavebnice, soubory krychlí atd. Rozlišuje modely těles i geometrických tvarů ve svém okolí (rozšiřující)	Rovinné obrazce čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Kreslí křivé a rovné čáry Odhadne délku úsečky na cm Měří délku úsečky Seznamuje se s jednotkami délky cm, m Porovnává velikosti útvarů Seznamuje se s pravidly rýsování	Úsečka Jednotky délky Základní rýsování	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Rozezná a modeluje jednoduché	Užívá různé stavebnice ke	Práce se stavebnicí	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání

souměrné útvary v rovině	stavbám podle obrázků Modeluje jednoduché souměrné tvary v rovině		
--------------------------	---	--	--

8.4.3 Matematika – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Číslo a početní operace			
Žák: Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák: Na základě manipulačních činností rozlišuje úsudky: o několik více o několik méně několikrát více několikrát méně	Numerace do 100 Numerace do 1000	ČJ – čtení zápisu, slovních úloh, vyjadřování názorů, obhajování svého postupu práce (slovní úlohy) OSV – rozvoj poznání, komunikace
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Vytváří si představu o čísle na základě názoru Využívá posloupnost přirozených čísel Porovnává čísla, soubory Přiřadí znaménka nerovnosti	Zápis a porovnávání čísel v číselném oboru do 1000	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Orientuje se na číselné ose Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky	Práce s číselnou osou Zaokrouhlování na desítky, stovky	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	+ a – v oboru do 1000 Užívá písemné +, - Dělí a násobí v oboru násobilky Počítá se závorkami v příkladech se dvěma početními výkony Seznamuje se s písemným +, - dvou trojciferných čísel	Písemné +, - do 100, do 1000, v oboru násobitek do 100 Automatizace spojů	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání
Řeší a tvoří slovní úlohy	Řeší a tvoří slovní úlohy na +, - krát, děleno Vyvozuje úsudky Řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony	Slovní úlohy na +, - v oboru do 100, do 1000 krát, děleno do 100 Porovnávání	

	Řeší slovní úlohy z obchodování Využívá modely peněz		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Pracuje s jednotkami času, provádí převody (hodina, minuta, sekunda)	Čas, jednotky času	PRV – Člověk a čas, kalendář
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Orientuje se v posloupnostech	Časová posloupnost	OSV – rozvoj poznání
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Pracuje s tabulkami a schémata, jízdními řády	Práce s tabulkou, grafem	PRV – Doprava
Geometrie v rovině a prostoru			
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází je kolem sebe	Kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti Měří hrany tělesa Modeluje stavby ve tvaru kvádrů, krychle apod. Vypočítá obvod rovinného obrazce sečtením délek jeho stran	Tělesa Obvod rovinného obrazce	OSV – rozvoj poznání
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úseček	Odhaduje a měří velikost úsečky Rýsuje přímky, vyznačuje polopřímky, rýsuje úsečky dané délky Rozezná rovnoběžky a různoběžky Označí průsečík různoběžek, bod, krajní body úsečky Používá jednotky délky mm, cm, dm, m, km	Přímka Polopřímka Úsečka Rovnoběžky, různoběžky Jednotky délky	OSV – rozvoj poznání
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Užívá různé stavebnice ke stavbám podle obrázků Modeluje jednoduché souměrné tvary v rovině	Práce se stavebnicí	OSV – rozvoj poznání

8.4.4 Matematika – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Číslo a početní operace			
Žák: Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	Žák: Sčítá a odčítá do 10 000 Sčítá a odčítá do 1 000 000 Násobí a dělí v oboru malé násobilky Provádí početní operace do 10 000	Početní operace do 10 000 Početní operace do 1 000 000 Principy asociativnosti a komutativnosti Slovní úlohy Převody jednotek	ČJ – čtení zápisu, slovních úloh, vyjadřování názorů, obhajování svého postupu práce
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zapisuje a čte čísla do 10 000 Zapisuje a čte čísla do 1 000 000 Pracuje s číselnou osou do 10 000 Pracuje s číselnou osou do 1000000 Násobí a dělí jednociferným přirozeným číslem Násobí dvojciferným činitelem Pamětně násobí a dělí v oboru malé a velké násobilky Seznamuje se se zlomky	Početní operace do 10 000 Početní operace do 1 000 000 Násobení a dělení Slovní úlohy Zlomky	OSV – rozvoj poznání
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla na 10, 100, 1000 Odhaduje a kontroluje výsledky	Zaokrouhlování Odhady	OSV – rozvoj poznání
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy Provádí zkrácený zápis	Slovní úlohy	OSV – rozvoj poznání

přirozených čísel	s neznámou Slovní úlohy Připisování		
Závislost, vztahy a práce s daty			
Vyhledává, sbírá a třídí data	Získává data z prezentací, tabulek a grafů Třídí data podle důležitosti Vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat	Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky, grafy, diagramy Sběr a třídění dat	OSV – rozvoj poznání
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a grafy	Čte a sestavuje jednoduché tabulky Orientuje se v jízdním řádu Čte a sestavuje jednoduché grafy	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	Př – vyhledání v jízdním řádu, přeprava někam
Geometrie v rovině a prostoru			
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Rýsuje a znázorňuje základní rovinné útvary Poznává geometrické útvary v reálných situacích Při rýsování používá jednoduché konstrukce	Trojúhelník Čtverec Obdélník Kružnice	OSV – rozvoj poznání
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Počítá grafický součet a rozdíl úsečky Počítá obvod mnohoúhelníku Měří a porovnává obvody objektů v rovině Převádí jednotky délky	Délky úseček Obvod mnohoúhelníku	OSV – rozvoj poznání
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rýsuje kolmice, rovnoběžky a různoběžky Určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině	Kolmice, rovnoběžky, různoběžky	OSV – rozvoj poznání
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky	Seznamuje se se základními jednotkami obsahu Pomocí čtvercové sítě určuje	Obsah obrazců Jednotky obsahu Čtvercová síť	OSV – rozvoj poznání

obsahu	obsah obrazce		
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru	Rýsuje osu souměrnosti úsečky Poznává osově souměrné útvary Určuje osu souměrnosti osobě souměrných útvarů Určí souřadnice bodu ve čtvercové síti	Osa souměrnosti Čtvercová síť	OSV – rozvoj poznání
Nestandardní aplikační úlohy			
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Aplikuje znalosti při řešení problémových úloh Řeší logické úlohy	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	OSV – rozvoj poznání

8.4.5 Matematika – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Číslo a početní operace			
Žák: Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Žák: Provádí početní operace do 1 000 000 Řeší jednoduché úlohy a zobecňuje získaná poznání Řeší jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly	Početní operace do 1 000 000 Pořadí početních operací Zlomky Desetinná čísla	
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Počítá v jiné číselné soustavě Pomocí modelů řeší úlohy se závorkami v oboru celých čísel Dělí dvoumístným číslem	Početní operace do 1 000 000 Početní operace nad 1 000 000 Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem) Číselná osa	VDO – samostatnost, smysl pro odpovědnost ČJ – čtení zápisu, slovních úloh, vyjadřování názorů, obhajování svého postupu práce VL - letopočty
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší jednoduché a složené slovní úlohy s jednou a dvěma operacemi Provádí zkrácený zápis s neznámou Tvoří slovní analogické úlohy Buduje řešitelské strategie	Složitější slovní úlohy	OSV – řešení problémů, rozvoj schopností poznávání
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Vyhledává, sbírá a třídí data	Získává data z prezentací, tabulek a grafů Třídí data podle důležitosti Vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat	Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky, grafy, diagramy Sběr a třídění dat	MedV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Informatika – tabulky, prezentace
Čte a sestavuje jednoduché	Čte a sestavuje jednoduché	Diagramy, grafy, tabulky	Informatika – tabulky, prezentace,

tabulky a diagramy	tabulky Čte a sestavuje jednoduché grafy		vyhledávání
Geometrie v rovině a prostoru			
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	Rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary a tělesy Poznává geometrické útvary v reálných situacích Při rýsování používá jednoduché konstrukce	Mnohoúhelníky (konvexní, nekonvexní) Úhel Krychle Kvádr Krychlové stavby, jejich plány, půdorys, nárys	Informatika – Malování, Word
Sčítá a odčítá graficky úsečky Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Počítá obvod mnohoúhelníku Prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii	Obvod mnohoúhelníku Měření a zaokrouhlování získaných údajů	VV – abstrakce
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Pomocí čtvercové sítě určuje obsah obrazce Počítá obsah čtverce a obdélníka (aplikuje znalosti do výpočtu povrchu krychle)	Čtvercová síť Obsah obrazců Povrch krychle, kvádrů Objem krychle, kvádrů Sítě těles Jednotky obsahu, objemu	OSV – rozvoj poznání
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	Ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, vyčerpání všech možností, Seznamuje se s pravidly SCIO testů, s jejich řešením	Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Číselná kouzla Slovní úlohy s netradičními postupy, SCIO testy	OSV – řešení problémů, rozvoj schopností poznání

8.5 Informační a komunikační technologie - Informatika

Předmět Informatika naplňuje očekávané výstupy vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Předmět Informatika umožňuje žákům dosáhnout informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě výpočetní techniky. Předmět je vyučován jako povinný v 5. ročníku.

Vyučovací předmět informatika je realizován v 5. ročníku s jednododinovou týdenní dotací. Výuka předmětu probíhá vždy v celém ročníku najednou. Předmět je vyučován v odborné učebně vybavené výpočetní a informační technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- učíme je porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- vedeme k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- učíme je využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizace práce

Kompetence komunikativní

- učíme je schopnosti formulovat svůj požadavek
- vedeme žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

Kompetence k řešení problému

- učíme je využití při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- přivedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

Kompetence sociální a personální

- žáky učíme respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru

Kompetence pracovní

- naučíme žáky šetrné práci s výpočetní technikou

Kompetence občanské

- postupně přivádíme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Evaluace:

Hodnocení chápeme jako proces poznávání a posuzování žáka, jeho vědomostí, dovedností, projevů a výkonů, ale i schopností, předpokladů, zájmů a dalších vlastností osobnosti.

Pravidelné ověřování znalostí a dovedností – testy, ústní zkoušení.

Průběžné hodnocení znalostí - nejméně 3 známky za pololetí.

Pravidelné sledování dětí při práci a jejich aktivní zapojování do vzdělávacího procesu.

8.5.1 Informatika, 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Základy práce s počítačem, vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací			
Žák: Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Žák: Pojmenuje a rozpozná základní části počítače a jeho periferie Vysvětlí základní inforatické pojmy a přiřadí jim reálné objekty	Počítač Historie výpočetní techniky Základní pojmy výpočetní techniky Základní části počítače Hardware Externí zařízení počítače Typy počítačů	OSV – rozvoj poznání VL – společnost
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Seznámí se se základními principy operačního systému Aplikuje základní znalosti o operačních systémech při práci s počítačem	Hygiena práce na PC Software Operační systém (druhy OS) Komprimace a dekomprimace dat	Přv – ochrana zdraví
Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Seznámí se s OS Windows Ovládá a využívá základní funkce operačního systému Windows Seznámí se s principy počítačové sítě v rámci OS Windows	OS Windows Uspořádání dat na disku Hlavní panel Spuštění programu Přepínání mezi programy Operace s adresáři a soubory Zástupce programu Schránka Windows Počítačové sítě Elektronická pošta Program Microsoft Outlook	ČJ, AJ
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Seznámí se s textovými editory Pojmenuje a vysvětlí základní vlastnosti textových editorů Využívá při práci textového editoru MS Word	MS WORD Editace textu Formátování textu Styly Práce se soubory	ČJ, MAT, MedV

	Seznámí se se základními pojmy souvisejícími s oblastí počítačové grafiky Namaluje jednoduchý obrázek pomocí programu Malování Seznámí se a ovládá různé prohlížeče počítačových obrázků	Pravítko Tabulky Odrážky Číslování Formát písma a odstavce Matematické symboly a rovnice Obrázky Grafika Druhy grafiky (rastrová, vektorová) Program Malování a jeho funkce Prohlížeče obrázků	
--	--	--	--

8.6 Člověk a jeho svět

8.6.1 Prvouka 1. – 3. ročník

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je v 1. – 3. ročníku realizována v předmětu Prvouka. Ten vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, učí se všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, včetně situací ohrožení, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu, používání encyklopedií), prezentaci informací před spolužáky- referáty, motivační a doplňující úkoly
- umožňujeme vzdělávací příležitosti - terénní vyučování, projekty
- dbáme na dodržování stanovených či domluvených pravidel, pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- používáme zážitkové učení, práci s konkrétními věcmi
- environmentální výchovou podporujeme ekologické cítění dětí
- podporujeme propojení s praktickým životem
- vedeme děti k bezpečnému používání nástrojů, pomůcek a aktivnímu přístupu ke zdraví
- vedeme děti na základě prožitých aktivit k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za své činy
- zařazujeme pokusy, třídění a srovnávání – praktické hledání shod a rozdílů
- organizujeme smysluplné exkurze

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme modelové situace (pochopení odlišností mezi lidmi a jejich respektování, vztahů mezi lidmi, zásad lidského soužití)
- učíme děti vlastním příkladem

Kompetence komunikativní

- zařazujeme diskuse, besedy, vlastní prezentace
- rozšiřujeme slovní zásobu dětí (popis vlastních zkušeností, rozvoj fantazie, vyhledávání informací)

Kompetence k řešení problémů

- volíme úkoly z praktického života, uplatňujeme a používáme rozmanité metody (samostatná práce, práce ve dvojicích či menších skupinách)
- zařazujeme praktické činnosti, tvořivou dramatiku, hraní „rolí“, problémové situace (dopravní výchova, zdraví, úrazy a nemoci, mimořádné situace)
- spolupracujeme s různými institucemi (Lipka apod.)

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně kulturních a přírodních památek včetně životního prostředí
- zařazujeme simulace situací, ve kterých žáci vyhodnocují problém a učí se na něj reagovat (první pomoc, obhajoba svých práv či práv druhých)

Evaluace:

Hodnocení chápeme jako proces poznávání a posuzování žáka, jeho vědomostí, dovedností, projevů a výkonů, ale i schopností, předpokladů, zájmů a dalších vlastností osobnosti.

Pravidelné ověřování znalostí a dovedností – testy, ústní zkoušení.

Kontrolní písemná práce – 4x ročně

Průběžné hodnocení znalostí - nejméně 3 známky za pololetí

Pravidelné sledování dětí při práci a jejich aktivní zapojování do vzdělávacího procesu.

8.6.2 Prvouka, 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák: Orientuje se v místě svého bydliště Pojmenuje části bytu, jejich funkci a využití Popíše vybavení svého bytu Rozlišuje školní pomůcky, jejich využití Rozpoznává jednotlivé zaměstnance školy, jejich práci	Domov, prostředí domova	Čj – čtení Vv – kresba, orientace v místě bydliště
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Popíše svoji cestu do školy	Škola, prostředí školy, činnost ve škole, okolí školy bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	VDO – občanská společnost a škola – pravidla soužití, demokratická atmosféra, demokratické vztahy, pravidla třídy OSV – vzájemné poznávání ve skupině
Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci Podílí se na vytváření společenství	Podílí se na vytvoření pravidel ve třídě Dodržuje stanovená pravidla Uvědomuje si důležitost komunikace mezi spolužáky, žáky školy a pedagogy	Základní komunikační dovednosti – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva Komunikace při vytváření	

třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel		výchovného kolektivu- představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost	
Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Uvědomuje si funkce jednotlivých členů své rodiny Pojmenovává členy rodiny Na základě vlastních zkušeností odvodí a vyjádří základní vztahy mezi členy rodiny	Rodina, členové rodiny Rodičovství – rodina, vztahy v rodině	VMEGS – Rodinné příběhy, naše rodina
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rozlišuje základní lidská povolání, jejich činnost Rozeznává jednoduché pracovní nástroje a náčiní	Povolání, pracovní činnosti	Pč – práce s materiálem
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	Akceptuje druhého, vyjadřuje uznání, správně reaguje na pochvalu	Lidské vztahy	MV – Lidské vztahy
Osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým Osvojí si základy pozitivního hodnocení sebe i druhých	Hodnotí sebe i druhé sebehodnocení, sebepoznání, sebebřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, sebeoceňování Pomocí empatie předpokládá reakci druhých	Pozitivní hodnocení sebe a druhých (sebepečetí, pozitivní hodnocení druhých)	
Lidé a čas			
Využívá základní časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Pojmenuje některé rodáky, kulturní	Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Orientuje se v čase (celé hodiny, den, měsíc, roční období, rok) Určí dny v týdnu, roční období Orientuje se v denním režimu	Čas, orientace v čase Brno - pověsti	M – časová přímka, jednotky času

či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Poznává regionální památky, pověsti		
Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky Vyjadřuje city v jednoduchých situacích	Usměrňuje základní city, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	Tvořivost a základy spolupráce (tvořivost v mezilidských vztazích, schopnost spolupráce, elementární prosociálnost)	
Rozmanitost přírody			
Pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	Orientuje se v ročních obdobích podle viditelných změn v přírodě Rozeznává roční období		
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy Jednoduše popisuje stavbu těla některých rostlin a živočichů Všímá si významu rostlin a živočichů pro člověka	Rostliny, živočichové	EV – vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa	Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví Vlastními slovy definuje pojmy nemoc, úraz, zdraví	Zdraví a nemoc	EV – vztah člověka a prostředí

ZŠ MŠ Troubsko

pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu a jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Nekomunikuje s neznámými lidmi, uvědomuje si rizika opačného počínání V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe nebo jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí	Čj – dramatická výchova – sehrání scének
Uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu	Popíše a aplikuje bezpečné chování v silničním provozu Rozlišuje nejzákladnější dopravní značky a značení	Dopravní výchova, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	Beseda – Městská Policie VV - kresba
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Popisuje rizikové situace – vytváří modely chování	Ochrana člověka za mimořádných událostí	OSV – komunikace, řešení problémů

8.6.3 Prvouka, 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Místo, kde žijeme			
Žák: Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák: Orientuje se v místě svého bydliště Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a nejbližšího okolí Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Domov, prostředí domova Riziková místa a situace	ČJ – čtení VV – kresba Vycházka do okolí školy EV – vztah člověka k prostředí
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Pojmenuje svoji obec (město), definuje nejnámější místa obce Pojmenuje svoji vlast, hlavní město Pojmenuje některé kulturní či historické památky svého regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, kde žije	Česká republika, hlavní město	VDO – občan, občanská společnost a stát VV – výtvarné ztvárnění pověsti EV – vztah člověka k prostředí
Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci Podílí se na vytváření	Podílí se na vytvoření pravidel ve třídě Dodržuje stanovená pravidla Uvědomuje si důležitost komunikace mezi spolužáky, žáky, školy, pedagogy	Základní komunikační dovednosti: představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva	

společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel			
Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí jejich přednostem i nedostatkům Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky Vyjadřuje city v jednoduchých situacích	Uvědomuje si funkce jednotlivých členů své rodiny Pojmenovává členy širší rodiny a vztahy mezi nimi Vyjádří postavení jedince v rodině, život a funkce rodiny Usměňuje základní city, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	Rodina, členové rodiny Rodičovství – rodina, vztahy v rodině Vztahy mezi lidmi Tvořivost a základy spolupráce (tvořivost v mezilidských vztazích, schopnost spolupráce, elementární prosociálnost)	VMEGS – rodinné příběhy MV – lidské vztahy VV – kresba rodiny OSV – sebepoznání, komunikace, mezilidské vztahy
Lidé a čas			
Odvodí význam a potřebu základních povolání a pracovních činností	Rozlišuje základní lidská povolání, jejich činnost Rozeznává jednoduché pracovní nástroje a náčiní, pojmenovává je	Povolání, pracovní činnosti	Pč – práce s materiálem OSV – získávání praktických dovedností
Osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých	Hodnotí sebe i druhé sebehodnocení, sebepoznání, sebepečení, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování Akceptuje druhého, vyjadřuje uznání, správně reaguje na pochvalu	Pozitivní hodnocení sebe a druhých (sebepečení, pozitivní hodnocení druhých, akceptace druhého)	

	Pomocí empatie předpokládá reakci druhých		
Využívá základní časové údaje, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Orientuje se v čase (minuty, hodiny, den, měsíc, roční období, rok) Určí dny v týdnu, roční období, měsíce v roce kalendářním i školním Orientuje se v denním režimu	Čas, orientace v čase	M – časová přímka, jednotky času
Rozmanitost přírody			
Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	Orientuje se v ročních obdobích podle viditelných změn v přírodě Rozeznává změny počasí Přiřazuje jednotlivé měsíce k ročním obdobím	Roční období, počasí	ČJ – sloh, čtení Vv – kresba, malba
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Popíše základní stavbu těla rostlin a živočichů Všimá si vzájemných vztahů v přírodě Definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů	Rostliny, houby, živočichové Stavba těla rostlin a živočichů Rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	EV – vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – ekosystémy, základní podmínky života
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje základní hygienické návyky s využitím základních znalostí o lidském těle	Uplatňuje základní hygienické a režimové návyky Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví Rozliší části lidského těla	Hygiena, zdraví Lidské tělo, části lidského těla Prevence nemoci a úrazů	OSV – porozumění sobě samému
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru	Chová se tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Ochrana zdraví, krizové situace vhodná a nevhodná místa pro hru	OSV – porozumění sobě samému

a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu a jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci	Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek V případě nutnosti použije důležitá telefonní čísla	Osobní bezpečí	OSV – komunikace, mezilidské vztahy, zásady lidského soužití
Uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu	Chápe a aplikuje základní znalosti pravidel silničního provozu v roli chodce Rozeznává nejzákladnější dopravní značky a značení	Dopravní výchova, předcházení rizikovým situacím v dopravě	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Chová se bezpečně, aplikuje pokyny	Ochrana člověka za mimořádných událostí	OSV – komunikace, řešení problémů

8.6.4 Prvouka, 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Místo, kde žijeme			
<p>Žák: Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě: poděkování, omluva, přiměřenou gestikulaci Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel</p>	<p>Žák: Podílí se na vytvoření pravidel ve třídě Dodržuje stanovená pravidla Uvědomuje si důležitost komunikace mezi spolužáky, žáky školy a pedagogy</p>	<p>Základní komunikační dovednosti – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu Pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva Komunikace při vytváření výchovného kolektivu- představení se Vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace Principy demokracie</p>	
<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, orientuje s v krajině v okolí svého bydliště</p>	<p>Orientuje s v plánu nejbližšího okolí svého bydliště Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>Domov, okolí domova, krajina</p>	<p>Čj – popis prostředí EV – vztah člověka k prostředí VDO – občanská společnost a škola</p>
<p>Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájmu o spolužáky</p>	<p>Usměrňuje základní city, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu</p>	<p>Tvořivost a základy spolupráce (tvořivost v mezilidských vztazích, schopnost spolupráce, elementární prosociálnost)</p>	

Vyjadřuje city v jednoduchých situacích			
Začlení svou obec (město) do státního celku	Pojmenuje svoji obec (město), definuje nejznámější místa obce, minulost i současnost obce, významné budovy, dopravní síť Pojmenuje svoji vlast, hlavní město, vybrané oblasti ČR Rozlišuje státní symboly Pojmenuje některé kulturní či historické památky svého regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté místem, v němž žije Pojmenuje některé rodáky, významné události regionu		MV – Kulturní diference
Lidé kolem nás			
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	Uvědomuje si funkce jednotlivých členů své rodiny Pojmenovává členy širší rodiny a vztahy mezi nimi, mezigenerační vztahy Vyjádří postavení jedince v rodině Hovoří o životě a funkci rodiny Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka	Rodina, členové rodiny Partnerství, manželství Rodičovství	VMEGS – Rodinné příběhy MV – Lidské vztahy OSV – sebepoznání a sebepojetí – porozumění sobě samému a druhým
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	Vnímá přednosti i nedostatky spolužáků, dokáže je pochopit a tolerovat	Vztahy mezi lidmi	MV – Lidské vztahy VDO – pravidla soužití, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole OSV – chyby při poznávání lidí – modelové situace

			OSV – základní dovednosti dobré komunikace
Lidé a čas			
Osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých	Hodnotí sebe i druhé sebehodnocení, sebepoznání, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora, sebeoceňování Akceptuje druhého Vyjadřuje uznání, správně reaguje na pochvalu Pomocí empatie předpokládá reakci druhých	Pozitivní hodnocení sebe a druhých (sebepojetí, pozitivní hodnocení druhých, akceptace druhého)	
Využívá základní časové údaje, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce Na příkladech porovnává minulost a současnost	Čas, orientace v čase, časový řád	M – časová přímka, jednotky času
Rozmanitost přírody			
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou Všímá si rozmanitosti podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva Kategorizuje druhy rostlin a živočichů Popíše stavbu těla nejnámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka Definuje znaky života, životní projevy a potřeba rostlin a živočichů	Živá a neživá příroda	EV – ekosystémy, základní podmínky života Vv – kresba, malba CJ – čtení, sloh
Člověk a jeho zdraví			

Uplatňuje základní hygienické návyky	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle Používá základy první pomoci	Hygiena, nemoc a zdraví, režim dne Zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	OSV – porozumění sobě samému, hodnoty, postoje
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánů a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Definuje životní potřeby člověka, znaky života Popíše stavbu lidského těla, základní funkce a projevy člověka, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam Vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou	Člověk, stavba těla, vnitřní orgány, kostra, znaky života, smyslová ústrojí Nemoci přenosné a nepřenosné, prevence nemocí a úrazů Partnerství, manželství, rodičovství Základy sexuální výchovy - rodina	EV - podmínky života
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci	Chová se bezpečně v rizikovém prostředí, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, dokáže aplikovat znalost důležitých telefonních čísel v praxi Chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí	Osobní bezpečí Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	MV – lidské vztahy, princip solidarity
Uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu	Chová se bezpečně v silničním provozu Pojmenuje, vysvětlí základní dopravní značky a značení	Dopravní výchova, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Chová se bezpečně	Ochrana člověka za mimořádných událostí	OSV – komunikace, řešení problémů

8.7 Přírodověda

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je ve 4. – 5. ročníku realizována v předmětu Přírodověda.

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti, na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak přispět k ochraně přírody.

Významnou roli sehrají žákovské pokusy, pozorování, vedení záznamů a jejich vyhodnocování

Poznávají sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k zájmu o další studium
- učíme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- předkládáme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a chceme je vést k jejich ověřování a srovnávání
- učíme žáky k poznávání podstaty zdraví a příčin vzniku nemocí a upevňování preventivního chování a ochraně zdraví

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, rozšiřovat slovní zásobu o osvojovaných tématech
- seznamujeme žáky s různými zdroji (texty a obrazové materiály) o probíraných tématech - encyklopedie, internet, učebnice
- vedeme žáky k využívání různých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích a menších skupinách při vyhledávání a zpracovávání informací přírodovědného charakteru
- vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi
- budujeme a posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, poznávání a ovlivňování svých možností a limitů

Kompetence občanské

- učíme žáky chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- upozorňujeme žáky na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vedeme je k jejich eliminaci
- utváříme u nich pracovní návyky při jednoduchých samostatných a skupinových činnostech

Evaluace:

Hodnocení chápeme jako proces poznávání a posuzování žáka, jeho vědomostí, dovedností, projevů a výkonů, ale i schopností, předpokladů, zájmů a dalších vlastností osobnosti.

Pravidelné ověřování znalostí a dovedností – testy, ústní zkoušení.

Kontrolní písemná práce – 4x ročně

Průběžné hodnocení znalostí - nejméně 3 známky za pololetí

Pravidelné sledování dětí při práci a jejich aktivní zapojování do vzdělávacího procesu.

8.7.1 Přírodověda – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Rozmanitost přírody:</p> <p>Žák: Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<p>Žák: Objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou Objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka Kategorizuje druhy rostlin, hub a živočichů Popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka Definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů</p>	<p>Rovnováha v přírodě Ekosystémy Vztahy v přírodě</p>	<p>VI - region OSV – hodnoty, postoje, praktická etika EV – ekosystémy, základní podmínky života ČJ – čtení, sloh VV – kresba, malba</p>
<p>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>	<p>Objasní, zdůvodní střídání ročních období, dne a noci Vyhledává, zobecňuje, zpracovává informace o sluneční soustavě, Zemi, planetách</p>	<p>Vesmír a země, planety Sluneční soustava</p>	<p>ČJ – práce s encyklopediemi</p>
<p>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p>	<p>Zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy Nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p>	<p>Životní podmínky, živá x neživá příroda, podnebí, počasí</p>	<p>VI - práce s mapou</p>
<p>Porovnává na základě</p>	<p>Prakticky třídí organismy do</p>	<p>Znaky života, životní podmínky,</p>	<p>VI – práce s mapou</p>

<p>pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin Využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>známých skupin, používá k tomu klíče a atlasy</p>	<p>rovnováha v přírodě</p>	<p>Pč – vytváření herbářů ČJ – práce s atlasy</p>
<p>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí o konkrétní pomoci</p>	<p>Vyjadřuje odpovědnost lidí při ochraně a tvorbě životního prostředí, ochraně rostlin a živočichů Diskutuje o likvidaci odpadů, vyjadřuje svůj názor, hodnotí názory ostatních Uvědomuje si nebezpečí živelných pohrom a ekologických katastrof</p>	<p>Ekologie, ochrana přírody Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí Vyjádření a usměrňování základních citů</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka a prostředí Projekty – Den zeměOSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<p>Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit</p>	<p>Nalézá rizika při různých přírodních jevech Popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech Prokáže, jak se má chránit v mimořádných situacích</p>	<p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém</p>	<p>VI, Pč Škola v přírodě Pobyt mimo školu – akce třídy</p>
<p>Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>Zkoumá, zachycuje, podrobně popisuje jednoduchý pokus</p>	<p>Pokusný materiál, podmínky pro pokus</p>	
<p>Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z</p>	<p>Seznamuje se různými prvky neverbální komunikace Poznává úskalí nevhodné</p>	<p>Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace</p>

<p>verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku</p>	<p>neverbální komunikace Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace Pokládá vhodné otázky Vede dialog vhodnou formou Uvědomuje si nevhodně zvolenou formu komunikace Omluví se</p>	<p>Základy neverbální komunikace Sebepojetí Akceptace druhého Schopnost spolupráce Iniciativa</p>	<p>Psychohygiena Kreativita, poznávání lidí Mezilidské vztahy, komunikace Kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV – Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života, vztah k prostředí</p>
<p>Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí</p>	<p>Poznává svoje city - Pracuje se svými city a pocity ve vztahu k ostatním - Diskutuje s druhými o jejich prožitcích - Vcítuje se do prožívání druhých - Přemýšlí, jak druhým pomoci</p>	<p>Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Komunikace citů Sebepojetí Pozitivní hodnocení druhých Akceptace druhého Elementární prosociálnost Asertivní chování</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena, kreativita Poznávání lidí, mezilidské vztahy, Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Pravidla soužití partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie Způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy Princip soužití s minoritami MV – Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</p>

			MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
Člověk a jeho zdraví			
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a modelových situacích simulujících mimořádné události Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista Iniciativně vstupuje do vztahu s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	Definuje rizikové prostředí Na modelových situacích demonstruje bezpečné chování v rizikových situacích, v silničním provozu v roli chodce i cyklisty, v krizových situacích (šikana, týrání, sexuální obtěžování, brutalita) V případě nutnosti vyhledá odbornou pomoc	Situace hromadného ohrožení Zneužívání návykových látek a sexuální zneužívání Dopravní výchova – jízdy na kole na dopravním hřišti, spolupráce s MP Brno – výuka, výcvik	OSV – seberegulace, mezilidské vztahy ČJ – dramatická výchova, literární výchova MedV – fungování a vliv médií ve společnosti

8.7.2 Přírodověda – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozmanitost přírody			
<p>Žák: Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem a činností člověka</p>	<p>Žák: Objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou Objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody Nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka Kategorizuje druhy rostlin, hub a živočichů Popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka Definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů</p>	<p>Rovnováha v přírodě Ekosystémy Vztahy v přírodě</p>	<p>VI – region OSV – formování vlastních postojů EV – ekosystémy, základní podmínky života ČJ – čtení, sloh VV – kresba, malba</p>
<p>Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí V modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit</p>	<p>Nalézá rizika při různých přírodních jevech Popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech Prokáže, jak se má chránit v mimořádných situacích</p>	<p>Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana proti nim Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku</p>	<p>VI, Př Škola v přírodě Pobyt mimo školu – akce třídy</p>

		požárů, ochrana a evakuace při požáru Integrovaný záchranný systém	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Objasní, zdůvodní střídání ročních období, dne a noci Vyhledává, zobecňuje, zpracovává informace o sluneční soustavě, Zemi, planetách	Vesmír a země, planety, Sluneční soustava	Čj – práce s encyklopediemi
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy Nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Životní podmínky, živá x neživá příroda, podnebí, počasí	VI – práce s mapou
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech Prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Prakticky třídí organismy do známých skupin, používá k tomu klíče i atlasy	Znaky života, životní podmínky, rovnováha v přírodě	VI – práce s mapou Pč – vytváření herbářů ČJ – práce s atlasy
Člověk a jeho zdraví			
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	Definuje životní potřeby a projevy člověka, znaky života Popíše stavbu lidského těla, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam Vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	Lidské tělo, stavba lidského těla, odlišnosti pohlaví Hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě	OSV – porozumění sobě samému, hodnoty, postoje, poznávání lidí EV – podmínky života

<p>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku</p>	<p>Orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>Objasní biologické a psychické změny v dospívání i ve stáří</p>	<p>Posloupnost vývoje člověka</p> <p>Vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu</p>	<p>EV – podmínky života</p>
<p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení</p>	<p>Účelně plánuje svůj čas podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<p>Péče o zdraví, zdravý životní styl</p> <p>Sebepoznání, sebehodnocení, sebpřijetí</p>	<p>OSV – zdravé sebezpečí, psychohygienu</p>
<p>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</p> <p>Iniciativně vstupuje do vztahu s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně</p>	<p>Definuje rizikové prostředí</p> <p>Na modelových situacích demonstruje bezpečné chování v rizikových situacích, v silničním provozu v roli chodce i cyklisty, v krizových situacích (šikana, týrání, sexuální obtěžování, brutalita)</p> <p>V případě nutnosti vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>Situace hromadného ohrožení</p> <p>Zneužívání návykových látek a sexuální zneužívání</p> <p>Krizové situace – vhodná – nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek</p> <p>Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	<p>OSV – seberegulace, mezilidské vztahy</p> <p>ČJ – dramatická výchova, literární výchova</p> <p>MedV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Na modelových situacích předvádí, jak odmítnout návykovou látku, obhájí svůj názor na návykové látky	Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí	MedV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Zdůvodní nezbytnost zdravého denního režimu, pitného režimu, pohybového režimu a zdravé stravy pro zdraví člověka Vysvětlí pojmy intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika	Podpora zdraví, zdravá výživa, zdravý životní styl, správná výživa Výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů	OSV – psychohygiena MuV – kulturní diference
Rozpozná život ohrožující zranění Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetří drobné úrazy a poranění Na modelových situacích předvede základy první pomoci V případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	První pomoc při drobných poraněních, nemoc a zdraví, nemoci a nemocní, zranění a ranění, poruchy dýchání, krvácení, náhlé příhody a nehody Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV – porozumění sobě samému, řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – princip sociálního smíru a solidarity ČJ – správný způsob tísňového telefonování
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Diskutuje, formuje a interpretuje své názory o rodině, partnerství a rodičovství Chápe biologické a psychické změny v dospívání, etickou stránku sexuality	Sexuální výchova Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka	OSV – porozumění sobě samému, hodnoty, postoje, poznávání lidí MV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita

<p>Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit otázku</p>	<p>Seznamuje se různými prvky neverbální komunikace Poznává úskalí nevhodné neverbální komunikace Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace Pokládá vhodné otázky Vede dialog vhodnou formou Uvědomuje si nevhodně zvolenou formu komunikace, omluví se</p>	<p>vztahů, sexuality Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Sebepojetí Akceptace druhého Schopnost spolupráce Iniciativa Asertivita</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena, kreativita Poznávání lidí, mezilidské vztahy, Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV – Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života, prostředí</p>
<p>Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky Utváří své pozitivní sebehodnocení</p>	<p>Poznává sebe a svoje schopnosti Uvědomuje si svoje silné a slabé stránky Utváří si pozitivní povědomí o sobě</p>	<p>Komunikace Sebepojetí</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena, kreativita Poznávání lidí, mezilidské vztahy, Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika MV – Lidské vztahy, princip</p>

			<p>sociálního smíru a solidarity</p> <p>MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu</p> <p>EV – Základní podmínky života, prostředí</p>
<p>Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy</p>	<p>Tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny Má zájem o druhé, všímá si jich Respektuje druhého, jeho osobní svobodu</p> <p>Dokáže se vzepřít proti bezpráví páchané druhými</p>	<p>Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Sebepojetí Akceptace druhého Schopnost spolupráce Iniciativa</p> <p>Asertivita</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena, kreativita Poznávání lidí, mezilidské vztahy, Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MV – Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>VDO – Pravidla soužití partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie Způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, princip soužití s minoritami EV – Základní podmínky života, prostředí</p>

8.8 Vlastivěda

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je ve 4. – 5. ročníku realizována také v předmětu Vlastivěda.

Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, kultury, techniky a dalších témat. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v 1. – 3. ročníku. Žáci se učí pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Učí se vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k zájmu o další studium
- učíme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
- předkládáme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání i k ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u nich dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události, učíme je si rozšiřovat slovní zásobu o osvojovaných tématech
- seznamujeme žáky s různými zdroji (texty a obrazové materiály) o probíraných tématech - encyklopedie, internet, učebnice a vedeme je k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojicích a menších skupinách při vyhledávání a zpracovávání informací vlastivědného charakteru

- podporujeme žáky k poznávání všeho, co je zajímavé, v čem by mohli v budoucnu uspět
- posilujeme a budujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, poznávání a ovlivňování svých možností a limitů

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, uvědomování si historických souvislostí a jejich dopadů
- vedeme je i k utváření ohleduplného vztahu ke kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožníme jim hledat vlastní postup, posilujeme u nich pracovní návyky v jednoduchých samostatných a skupinových činnostech

Evaluace:

Hodnocení chápeme jako proces poznávání a posuzování žáka, jeho vědomostí, dovedností, projevů a výkonů, ale i schopností, předpokladů, zájmů a dalších vlastností osobnosti.

Pravidelné ověřování znalostí a dovedností – testy, ústní zkoušení.

Kontrolní písemná práce – 4x ročně

Průběžné hodnocení znalostí – nejméně 3 známky za pololetí

Pravidelné sledování dětí při práci a jejich aktivní zapojování do vzdělávacího procesu.

8.8.1 Vlastivěda – 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	
Místo, kde žijeme			
Žák: Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák: Určí polohu svého bydliště, polohu v krajině, minulost i současnost obce, riziková místa a situace Popíše zemský povrch, vodstvo, orientační body a linie svého regionu	Domov, krajina v okolí domova Mapa, orientace v krajině	Př – rostliny a živočichové v krajině domova ČJ čtení – příběhy a pověsti z daného regionu
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Orientuje se podle mapy Dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Plány a mapy, světové strany Glóbus Mapa, měřítko mapy, orientace v terénu	Př – pobyt v přírodě a rizika pobytu v přírodě
Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě naší republiky, Evropy a polokouli	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky Seznamuje se s různými měřítky map Využívá měřítko mapy ke zjištění skutečné vzdálenosti	Orientace v mapách, mapa ČR Měřítko map Typy map Povrch a vodstvo ČR Města ČR Zemědělství Nerostné bohatství a průmysl	VMEGS – objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Jednoduchým způsobem posoudí význam typických regionálních zvláštností z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Regiony ČR	VDO – stát Př – příroda v regionu

z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického			
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Identifikuje základní pocity, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích Na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	Prezentuje svoje poznatky a zážitky z vlastních cest Všímá si odlišného způsobu života v jednotlivých zemích	Příroda a lidé Jízdní řád Města ČR Počasí a podnebí Identifikace pocitů	VDO – principy soužití s minoritami MV – kulturní diference VV – kresba, malba ČJ – čtení, sloh
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Definuje základy státního zřízení a politického systému ČR Popíše státní správu a samosprávu našeho státu Vybere a definuje symboly našeho státu a jejich význam	Státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly	VDO – občan, občanská společnost a stát Principy demokracie
Lidé kolem nás			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) Iniciativně vstupuje do vztahu s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně	Dodržuje pravidla pro soužití v kolektivu Spoluvytváří pravidla třídy	Demokratická práva občanů Zákony Základní pravidla spolupráce	VDO – občan, občanská společnost a stát Principy demokracie
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory	Obhájí své názory, argumentuje Kooperuje, hledá společná řešení daného problému	Demokratická práva občanů Sebepoznání, sebehodnocení	VDO – občan, občanská společnost a stát Principy demokracie

<p>Připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení</p>			
<p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo ohleduplnosti, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy</p>	<p>Seznamuje se základními lidskými právy, dbá na jejich dodržování</p>	<p>Demokratická práva občanů Vyjádření povzbuzení, soucitu Základní pravidla spolupráce</p>	<p>VDO – principy soužití s minoritami</p>
<p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<p>Seznamuje se s přírodním prostředím obce Navrhuje možná řešení pro zlepšení životního prostředí měst Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<p>Ochrana životního prostředí</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát, principy demokracie EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka a prostředí Projekt – Den země</p>
<p>Orientuje se v základních</p>	<p>Rozlišuje vlastnictví soukromé,</p>	<p>ČR – zákony, demokratická práva</p>	<p>VDO – občan, občanská společnost</p>

formách vlastnictví Používá peníze v běžných situacích	veřejné, osobní a společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz úspory, půjčky	občanů	a stát, principy demokracie M – používání bankovek a mincí
Lidé a čas			
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se na časové ose Vyhledává významné události	Život v dávných dobách a dnes (od pravěku po Marii Terezii)	ČJ – literatura, sloh M – časová osa
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Vyhledává informace v odborné literatuře Obhajuje své názory a poznatky Prezentuje zjištěné informace Seznamuje se s významnými historickými památkami, zvláště regionálními	Život v dávných dobách a dnes (od pravěku po Marii Terezii)	ČJ – literatura, sloh MedV – analýza, sdělení, práce s textem Exkurze
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Objasní minulost kraje a předků Rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách Popíše život lidí v dávných dobách Zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji Pojmenuje lidi a obory zkoumající minulost	Život v dávných dobách a dnes (od pravěku po Marii Terezii)	EV – vztah člověka k prostředí ČJ – literatura, sloh Čtení – příběhy a pověsti MedV – analýza, sdělení, práce s textem
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v	Seznamuje se se způsobem života v jednotlivých historických obdobích	Život v dávných dobách a dnes (od pravěku po Marii Terezii)	HV – hudební slohy, skladatelé, ukázky MedV – analýza, sdělení, práce s

minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	Poznává odlišnost způsobu života v minulosti a současnosti		textem
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Seznamuje se s významnými státními svátky, jejich původem Vyhledává v kalendáři a odborné literatuře	Státní svátky Život v dávných dobách a dnes (od pravěku po Marii Terezií)	Čtení – příběhy a pověsti
Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	Poznává svoje city Pracuje se svými city a pocity ve vztahu k ostatním Diskutuje s druhými o jejich prožitcích Vcítuje se do prožívání druhých Přemýšlí, jak druhým pomoci	Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Komunikace citů Elementární prosociálnost Iniciativa	Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Pravidla soužití partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy Princip soužití s minoritami MuV – Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	Tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny Má zájem o druhé, všímá si jich Respektuje druhého, jeho osobní	Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Komunikace citů	Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Pravidla soužití partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie, způsoby uplatňování demokratických

	<p>svobodu Dokáže se vzepřít proti bezpráví páchaném na druhém</p>	<p>Elementární prosociálnost Iniciativa</p>	<p>principů a hodnot v každodenním životě školy Princip soužití s minoritami</p> <p>MuV – Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>
--	--	---	--

8.8.2 Vlastivěda – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)	Očekávané výstupy z RVP
Místo, kde žijeme			
Žák: Určí a vysvětlí polohu svého bydlíště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák: Poznává průmysl, kulturu a vzdělanost svého kraje Určí polohu svého bydlíště, polohu v krajině, minulost i současnost obce Popíše povrch, vodstvo, orientační body a linie	Domov, krajina v okolí domova Brno Riziková místa a situace ve městě	Př – rostliny a živočichové v krajině domova ČJ čtení – příběhy a pověsti z daného regionu
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení	Orientuje se podle mapy Dodržuje zásady bezpečného pobytu v přírodě	Plány a mapy, světové strany Sebepoznání, sebehodnocení	Př – pobyt v přírodě a rizika pobytu v přírodě
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách naší republiky a Evropy Vyhledává významná města daných regionů, určuje jejich přínos pro Zemi	Orientace v mapách Povrch, vodstvo, města ČR Povrch, vodstvo, města Evropy Rostlinstvo a živočišstvo v Evropě	VMEGS – objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané
Vyhledává typické regionální	Jednoduchým způsobem	Regiony ČR	VDO – občan, občanská společnost a

zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	posoudí význam typických regionálních zvláštností z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického Seznamuje se s povrchem, hospodářstvím, cestovním ruchem jednotlivých regionů		stát Př – příroda v regionu
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Identifikuje základní pocity, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	Prezentuje vlastní poznatky a zážitky z cest Porovnává odlišný způsob života v jednotlivých zemích	Národopisné oblasti Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko – Evropské státy a jejich hlavní města Spolupráce, vzájemná pomoc	VDO – principy soužití s minoritami MV – kulturní diference VV – kresba, malba ČJ – čtení, sloh
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, armáda ČR	Definuje základy státního zřízení a politického systému ČR Popíše státní správu a samosprávu našeho státu Vybere a definuje symboly našeho státu a jejich význam	Praha, státní symboly, armáda ČR	VDO – občan, občanská společnost a stát Principy demokracie
Lidé kolem nás			
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami Spoluvytváří pravidla třídy	Pravidla třídy	

Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl Dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy	Obhajuje své názory a postoje, argumentuje Hledá společné řešení s ostatními	Pravidla třídy	
Orientuje se v základních formách vlastnictví Používá peníze v běžných situacích Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Rozlišuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné Používá bankovky i mince v běžných situacích Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Pravidla třídy, školní řád	M – práce s penězi
Lidé a čas			
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientuje se v čase a časovém řádu Chápe dějiny jako časový sled událostí Využívá časové údaje k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Čas, orientace v čase Život v dávných dobách a dnes (od 18. století po vznik České republiky)	M – časová přímka, jednotky času
Využívá archivů, knihoven,	Využívá knihoven, muzeí a	Čas, orientace v čase	MedV – interpretace vztahu

sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	galerií jako informačních zdrojů Seznamuje se se základními památkami ve svém regionu Vyhledává, třídí a orientuje se v odborné literatuře Prezentuje a obhájí zjištěné údaje	Život v dávných dobách a dnes (od 18. století po vznik České republiky)	mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení Exkurze
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Objasní minulost kraje a předků Zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji Pojmenuje lidi a obory zkoumající minulost	Čas, orientace v čase Život v dávných dobách a dnes (od 18. století po vznik České republiky)	EV – vztah člověka k prostředí ČJ – čtení, sloh
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách Popíše život lidí v dávných dobách	Čas, orientace v čase Život v dávných dobách a dnes (od 18. století po vznik České republiky)	M – časová přímka, jednotky času ČJ – čtení, sloh HV – hudební slohy, významní skladatelé
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Seznamuje se s významnými státními svátky Objasňuje jejich vznik a význam pro zemi Orientuje se v kalendáři	Státní svátky a významné dny našeho státu v jednotlivých etapách historie	VDO – stát, historie regionu a státu ČJ čtení AJ – dny v týdnu, datum, měsíce
Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	Poznává svoje city Pracuje se svými city a pocity ve vztahu k ostatním Diskutuje s druhými o jejich prožitcích Vciťuje se do prožívání druhých Přemýšlí, jak druhým pomoci	Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Komunikace citů Elementární prosociálnost Iniciativa Sebepojetí Pozitivní hodnocení druhých Akceptace druhého	Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Pravidla soužití partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy Princip soužití s minoritami

			<p>MuV – Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>
<p>Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy</p>	<p>Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny Má zájem o druhé, všímá si jich Respektuje druhého, jeho osobní svobodu</p> <p>Dokáže se vzepřít proti bezpráví páchaném na druhých</p>	<p>Komunikace při vytváření výchovného kolektivu Komunikace citů Sebepojetí Pozitivní hodnocení druhých Akceptace druhého</p> <p>Elementární prosociálnost Iniciativa</p>	<p>Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Pravidla soužití partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy Princip soužití s minoritami</p> <p>MuV – Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>MedV – Vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>

8.9 Umění a kultura

8.9.1 Hudební výchova

Vzdělávací obor Hudební výchova je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa, přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem.

Vzdělávací obor Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.

Obor napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i k okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá k utváření pozitivních postojů a hodnot, přispívá k pochopení nonverbální komunikace jakožto součásti emoční inteligence, přispívá ke zvyšování kulturní vyspělosti žáka.

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova

Základním obsahem Hudební výchovy jsou *vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti*. Tyto vedou k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu.

Obsahem *vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu.

Obsahem *instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci a produkci.

Obsahem *hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *poslechových činností* je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích stylových a žánrových podobách, učí se ji analyzovat a interpretovat.

Hudební výchova na 1. stupni zahrnuje tato období:

1. – 3. ročník – období hudebních her
4. – 5. ročník – období manipulace s hudebním materiálem

Výchovné a vzdělávací strategie učitele, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k práci s informačními zdroji, učíme je vyhledávat a třídit informace

- vyžadujeme aktivní a zodpovědný přístup žáka k plnění zadaných úkolů (dodržení zadané formy a obsahu úkolu, dodržení termínu aj.) a uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků, poznatků

Kompetence k řešení problému

- organizujeme projektové vyučování (týmové řešení problémů, argumentace aj.)
- zařazujeme problémové úkoly

Kompetence komunikativní

- organizujeme práci ve skupinách
- do výuky zařazujeme i řízenou diskusi, žáci prezentují a obhajují své názory a postoje
- vedeme žáky k dodržování etických a morálních pravidel při komunikaci
- zařazujeme činnostní učení vyžadující rozvíjení kooperace

Kompetence sociální a personální

- podporujeme talentované žáky (soutěže apod.)
- navazujeme neformální kontakty se zákonnými zástupci, získávat je pro pozitivní postoj (hudební besídky a vystoupení žáků) v rámci školní komunity

Kompetence občanské

- zapojujeme žáky do společenských činností školy
- rozvíjíme vlastenectví a pocit sounáležitosti prostřednictvím hudebního působení
- učíme žáky znát hudební kulturu jiných zemí, vedeme je k porozumění, toleranci, solidaritě v lidských vztazích

Kompetence pracovní

- podporujeme propojení předmětu s praktickým životem (výchovné koncerty, beseda s osobností)
- vedeme žáky k pořádku rozvojem jejich estetického vnímání světa (výzdoba třídy, výzdoba chodeb aj.)

Evaluace

Pozorování žáků při práci v předmětu Hudební výchova (zájem o předmět, míra vyvíjeného úsilí, kvalita hudebního projevu).

Prezentace výsledků práce žáků (samostatný hudební projev, tištěný výstup, kvalitně vedené zápisy učiva - věcná správnost a estetická kvalita).

Minimálně jedenkrát za pololetí písemný test hudebně teoretických znalostí.

Minimálně jedenkrát za pololetí ústní zkoušení či prezentace probíraného učiva (také s možností průběžného slovního hodnocení o míře vyvíjeného úsilí, zájmu, aktivitě a spolupráci na zadaném úkolu).

Hudební aktualita jako iniciativa ze strany žáka či jako zadaný úkol.

8.9.2 Hudební výchova, 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>Žák: Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: Vokálně interpretuje vybrané písně v rozsahu kvinty Zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje Zpívá jednoduchý lidový dvojhlas Prakticky si osvojuje estetické kulturní hodnoty Dosahuje jednotné hlasové polohy celé třídy Dodržuje při zpěvu správné držení těla Zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu Intonační cvičení</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění na dovednosti zapamatování si, vzájemné poznávání se ve skupině PRV - správné dýchání, lidské tělo ČJ - správné návyky čtení, výslovnost</p>
<p>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie Rozlišuje jednotlivé kvality tónů</p>	<p>Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: Rozvíjí hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah Uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě Rozlišuje základní změny</p>	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI Dýchání, výslovnost, sjednocování hlasového rozsahu, hlavový tón Správné návyky při dýchání výslovnost samohlásek na konci slov Kvalita tónů – délka, síla barva</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: pozornost a soustředění, specifické komunikační prostředky ČJ - správné návyky čtení, výslovnost návčik správného přednesu, recitace, dramatická výchova</p>

<p>Rozpozná výrazové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>dynamiky / p - mf - f / Odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku Zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen Manipuluje s hudebním materiálem Rytmizuje říkadla Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu (hra na ozvěnu, hra na tělo)</p>	<p>aj., Hudební výrazové prostředky Hra na hudební nástroje: doprovod říkadel na rytmické nástroje</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: pozornost a soustředění, specifické komunikační prostředky</p>
<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Hrou na dětské hudební nástroje doplňuje zpěv durové a zčásti molové řady Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu Doprovází spolužáky rytmicky, hraje jednoduchý doprovod při mezhřách Aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu Pamatuje si části melodie Rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů Vytváří si elementární představu o skladbách určených dětem</p>	<p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje: doprovod na rytmické nástroje, základy hry na flétnu Kvalita tónů: výška, síla, délka tónu Hudební výrazové prostředky rozpoznávání tempa a rytmu Hudba vokální a instrumentální: zvuk hudebních nástrojů, zobcová flétna, klavír, housle, kytara Poslech dětského sboru, emocionální zážitek z hudby</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: cvičení sebekontroly, péče o dobré vztahy ve třídě, skupině M - práce s notami, zvládnutí tempa OSV - Rozvoj schopností poznávání: cvičení dovednosti zapamatování, hledání pomoci při potížích VV - kresba estetického prožitku</p>

	Rozlišuje hudebně protikladné melodické části		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Podle hudebních podnětů střídá rozličné pohybové prvky Hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové vyjádření znějící hudby: pochod podle hudebního doprovodu, pohyb podle hudby na místě, vpřed, vzad, pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa, poskočný krok, držení rukou při tanečním pohybu. Orientace v prostoru: pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami	OSV – Rozvoj schopností poznávání: práce a sebekontrola v kolektivu třídy, uvědomění sebe sama a své důležitosti v kolektivu třídy ČJ - dramatická výchova TV – tanec, pohyb

8.9.3 Hudební výchova, 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák: Rozvíjí intonační a pěvecké dovednosti Zpívá s porozuměním dvojhlasý kánon Prohlubuje čistotu intonace Dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně Rozvíjí hlavový tón do počátku dvoučárkované oktávy Rozšiřuje hlasový rozsah, zpívá s dynamikou Pěvecké dovednosti rozšiřuje tak, že zpívá měkkým legátem Hospodárně dýchá, správně frázuje	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev Intonační cvičení Dýchání, pěvecké dělení slov Volný nástup 1.3.5. a 8. stupně Počátky jednoduchého dvojhlasu Vázání tónů, upevňování vokálních dovedností, střídavý dech	OSV - rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti, soustředění, dovednost zapamatování OSV - komunikace – vzájemné poznávání a vztahy ve skupině
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Vokálně interpretuje jednoduché i náročnější písně Zpívá dvojhlasé i vícehlasé písně Vytleskává rytmus písní Taktuje ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu Doprovází hrou a tancem melodii a píseň	VOKÁLNÍ ČINNOSTI HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu Jednoduchý kánon Lidový dvojhlas, zpěv české hymny Grafický záznam melodie Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící	VMEGS - naše vlast, státní symboly

		hudby	
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Zvládá vybrané rytmické a melodické útvary k danému čtyřtaktovému předvětí Vytváří čtyřtaktové závětí Hraje jednoduché skladbičky na flétnu, rytmické či melodické nástroje Orffova instrumentáře Instrumentálně doprovodí zpěv žáků	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Rytmizace, melodizace, stylizace, hudební improvizace Rytmické doprovody ve 2/4, 3/4 taktu Ostinátní doprovod zpěvu spolužáků Předehra, mezihra, dohra Hra nástroji Orffova instrumentáře (interpretace těžkých a lehkých dob v dvou, tří a a čtyřdobém taktu)	OSV - rozvoj schopností poznávání (sebepoznání, cvičení sebekontroly, soustředěnosti, péče o dobré vztahy ve třídě)
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Improvizuje melodicko - rytmickými nástroji Orffova instrumentáře Vytváří předehry, mezihry a dohry Hraje jednoduchý doprovod	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace a stylizace Hudební improvizace Pentatonika Otázka a odpověď	OSV - komunikace (naslouchání, vcítění, estetické cítěné)
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Soustředí se na poslech skladeb Rozezná ve skladbě melodii Emocionálně prožívá gradaci a uklidnění Sleduje výraz a náladu skladby	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (rozpoznávání tempa a rytmu, harmonie, kontrast, gradace, zvukomalba a jejich změny v hudebním proudu)	OSV - komunikace (naslouchání, vcítění, estetické cítění)
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím	Pohybově ztvárňuje hudbu a reaguje na ni pomocí pohybu,	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	TV- taneční prvky

<p>tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>tance a gest Vyhledává v písních výrazné rytmické útvary vhodné k tanečnímu ztvárnění Zpěv obohacuje tanečně pohybovými prvky Pohybově vyjadřuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt v jednoduchých lidových tancích</p>	<p>Taktování Pohybové vyjádření hudby Pohybový doprovod hudby (dvoudobá chůze a tanec, přísuvný krok, pohybové vyjádření melodie, kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu, pohybové prvky-menuet, mazurka, valčík, polka, country tance)</p>	
<p>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<p>Soustředí se na poslech skladeb Sleduje jednoduchou partituru Seznamuje se s hudebními styly a žánry Seznamuje se s hudebními formami</p>	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální (typy hlasů) Hudební nástroje (zvuk, barva) Hudební styly a žánry (skladby) Hudební skladatelé Hudební formy, melodie, doprovod, předvěti, závěti</p>	<p>VV – emocionální prožitek z poslechu skladby, vyjádření nálady OSV - sociální rozvoj, komunikace</p>

8.10 Umění a kultura - Výtvarná výchova

Na I. stupni je předmět Výtvarná výchova zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura a pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

V etapě 1. - 5. ročníku základního vzdělávání je Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech tzn. na tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.

V 1. - 3. ročníku je výuka zaměřena na spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí rádo z paměti, snaží se ztvárnit svoje představy. Vhodná motivace podněcuje rozvoj dětské fantazie i vnitřní potřebu vyjádřit vlastní postoj ke světu.

Při výtvarných činnostech ve 4. - 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Jejich výpověď o vztazích k okolnímu světu je stále bezprostřední, zachovávají si citový vztah k zobrazované skutečnosti. Utváří a rozvíjí se vztah žáků k volnému výtvarnému umění, lidovému umění, k ochraně životního prostředí, ke společnosti, ve které žijí.

Obsahové vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech a to na tvorbě vnímání a interpretaci.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro vlastní tvorbu.

Výtvarná výchova zahrnuje na 1. stupni ZŠ tyto fáze:

1. – 3. ročník – období hravé výtvarné činnosti a experimentování
4. – 5. ročník – období uvědomělejší výtvarné práce

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vlastnímu časovému rozvržení, které vede k dokončení výtvarné práce
- klademe důraz na soustředěnou aktivitu a zájem o vlastní výtvarnou práci, ale také výtvarné umění
- věnujeme pozornost hledání a používání souvislostí mezi jednotlivými oblastmi, mezipředmětovými tématy a projekty
- používáme různé výtvarné techniky a metody práce podporující tvořivost žáka
- organizujeme návštěvy výstav a významných uměleckých památek

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáka k samostatnému zpracování zadané výtvarné práce
- organizujeme projektové vyučování

Kompetence sociální a personální

- posilujeme zdravé vztahy učitel – žák, žák – žák
- podporujeme rozvoj výtvarně talentovaných žáků např. v účasti ve výtvarných soutěžích

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k prezentaci vlastní výtvarné práce, ale také výtvarného umění
- organizujeme práci ve skupině
- vysvětlujeme etická a morální pravidla při komunikaci a budeme vyžadovat jejich dodržování
- zařadíme do výuky výtvarnou práci vyžadující vzájemnou kooperaci, mezi předmětová témata a projekty

Kompetence občanské

- zapojíme žáky do výzdoby naší školy
- vedeme žáky k poznání našich státních symbolů, vlastenectví, lásce k vlasti

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pořádku a dodržování pracovních pravidel a řádu
- žáky zapojíme do výzdoby školních prostor
- klademe důraz na připravenost pomůcek do VV a schopnost udržovat pomůcky v předepsaném stavu

Evaluace

Pozorování žáků při práci v předmětu Výtvarná výchova (zájem o předmět, míra vyvíjeného úsilí, kvalita výtvarného projevu).

Prezentace výsledků práce žáků (samostatný výtvarný projev, estetická kvalita žákova výtvaru). Hodnocení výsledků práce – výkresy, výrobky.

Přihlíží se k míře vyvíjeného úsilí, zájmu, aktivitě a spolupráci na zadaném úkolu.

8.10.1 Výtvarná výchova, 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p>	<p>Žák: Rozpoznává linie, tvary Objevuje a sleduje tvar předmětů, objektů Poznává vlastnosti barev, seznamuje se s malbou, kresbou Kombinuje barvy, tvary Využívá hry s barvou Rozlišuje podobnost a kontrast prvků Probouzí smysl pro výtvarný rytmus</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření Kresba pastelkami, tužkou, malba vodovými barvami, temperami (věci kolem nás, stromy, květiny, zvířata, lidé)</p>	<p>ČJ - komunikace M – geometrické tvary, prvky Prv – rozmanitost barev v přírodě</p>
<p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti Uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>Vytváří práci na základě vlastních prožitků Zachycuje svět kolem sebe Zobrazuje pohyb těla a jeho umístění v prostoru Zachycuje objekty v klidu i v pohybu Vytváří prostorové fantazie seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů</p>	<p>Uspořádání objektů do celků Výraznost, velikost a vzájemné postavení objektů Statické a dynamické vyjádření (postava v klidu, v pohybu) Manipulace s předměty, využití drobného materiálu, přírodního materiálu (plody, semena, kousky látek, vlna, drátky,...) Koláž</p>	<p>ČJ – komunikace a sloh Prv – lidé kolem nás Rozmanitost přírody Místo, kde žijeme PČ – modelování, práce s různým materiálem EV – vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – lidské vztahy</p>

	Modeluje jednoduché objekty v prostoru Využívá jednoduché prvky moderní techniky ve výtvarné tvorbě	Modelování jednoduchých prvků z plastelíny, keramické hlíny	VDO – občanská společnost a škola
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Pozoruje události kolem sebe Vnímá svět různými smysly Uplatňuje a rozvíjí svou fantazii Volí vhodné výtvarné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a představ Vybírá výtvarné techniky Experimentuje s běžnými i netradičními nástroji i materiály	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Abstraktní, konkrétní výtvarné vyjadřování na základě individuálních pocitů, nálad a představ	ČJ – komunikace a sloh HV – hudební vyjádření pocitů, emocí Prv – lidé, životní prostředí, příroda EV – člověk a prostředí Základní podmínky života MV – lidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu – ilustrace knih, fotografie, obrazy, animovaný film Rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření Vytváří si estetické citění a svůj osobní názor Seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění (např. s ilustrátory dětských knih)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Individuální postoj a názor Návštěva knihovny, galerie, výstavy (hrdinové dětských knih, známí ilustrátoři – Lada, Pilař, Sekora, Čapek, Zmatlíková atd.)	OSV – rozvoj poznání
Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	Vytváří pracovní atmosféru, snaží se o pomoc druhým Má radost z úspěšně vykonané práce Raduje se, když pomáhá spolužákovi	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Tvořivost v mezilidských vztazích (vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení)	

		<p>úkolu a z tvořivého experimentování</p> <p>Schopnost spolupráce (radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce Elementární prosociálnost (darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství)</p>	
<p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Prezentuje své pocity Hodnotí a porovnává svou práci s pracemi jiných Prezentuje výsledky své tvorby podle svých schopností Vytváří si základní kulturní návyky</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>ČJ – komunikace a sloh OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání, mezilidské vztahy</p>

8.10.2 Výtvarná výchova, 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření Porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	<p>Žák: Chápe výrazové vlastnosti barev Využívá hry s barvou Všímá si barevných kontrastů Uplatňuje výrazové vlastnosti linie Experimentuje s výtvarnými prostředky Ovládá základní technické dovednosti</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI: Prvky vizuálně obrazného vyjádření, jejich vztahy, světlostní a barevné kvality Barevnost, světlo a stín Kresba tužkou, pastelkami, tuší, uhlem, rudkou</p>	<p>ČJ – komunikace Pč – využití hry s barvou, barevného kontrastu prvků, rozvoj technických dovedností</p>
<p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné ploch, v objemovém vyjádření modelování a sochařství postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>Všímá si velikosti a výraznosti prvků Uplatňuje výrazové vlastnosti linie Vystihuje vztahy zobrazených prvků Objevuje a sleduje tvar objektů, předmětů Experimentuje s výtvarnými prostředky Kombinuje barvy Vytváří objem modelováním Kombinuje výtvarné techniky Řeší přiměřené úkoly v ploše i v prostoru Poznává a chápe smysl dekorativní</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI: Kombinace prvků, jejich proměny v ploše, objemu a prostoru Prvky a jejich tvary, objemy, struktura Malba, akvarel, tempera Modelování objektu (keramická hlína, další modelovací hmoty) Dekor, ornament v lidovém umění</p>	<p>ČJ – komunikace M – geometrie v rovině, v prostoru Pč – řazení a kombinace prvků, dekorativní tvorba VI – lidé a čas (svátky, tradice) Př – rozmanitost přírody OSV – sebepoznávání, kreativita</p>

	tvorby z hlediska závislosti na barvě, materiálu a funkci předmětu		MV – kulturní rozdíly, jedinečnost člověka
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy Identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích Na základě empatického vnímání přemýšlí o konkrétní pomoci	Vyjadřuje své pocity a nálady Čerpá ze svých životních zkušeností Doplňuje výtvarný projev pozorováním života kolem sebe Vyjadřuje vztah k rodině, společnosti, životnímu prostředí Prohlubuje smysl pro krásu Výtvarně využívá vzniklých náhodností a představami	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY: Vyjádření pocitů a nálad, představ a osobních zkušeností Kresba, malba, kombinovaná technika	ČJ – sloh VI – místo, kde žijeme Lidé kolem nás Př – rozmanitost přírody Pč – vyjádření pocitů, nálad, představ ve své tvorbě HV – vyjádření pocitů, nálad písní, poslechová činnost OSV – mezilidské vztahy VDO – občanská spol. a škola, stát VMEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Sleduje základní přírodní jevy a zákony Experimentuje s výtvarnými prostředky a materiály Rozvíjí fantazii a představivost Kombinuje výtvarné techniky	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI: Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	ČJ - sloh Pč – rozvoj fantazie, představivosti v tvorbě, experimentování s různými výtvarnými technikami

<p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>Pozoruje různá vizuálně obrazná vyjádření Vyhledává nové inspirace Prohlubuje zájem o výtvarné umění Získává nové poznatky Rozlišuje techniky ve výtvarné umění Navštěvuje výstavy a galerie</p>	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY: Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Ilustrace, film, divadlo (hledání inspirace) Aktuální výstavy, historické památky města Brna</p>	<p>ČJ – komunikace OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, kreativita</p>
<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Utváří a zdůvodňuje osobní postoj v komunikaci Porovnává a hodnotí svou práci Zaměřuje tvorbu na konkrétní objekt Zajímá se a vyslechne názory jiných Nebojí se kritiky Obhajuje svůj výtvarný projev Respektuje názory jiných Pěstuje v sobě úctu k práci</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI: Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY: Interpretace vizuálně obrazného vyjádření zdroje, inspirace</p>	<p>ČJ – sloh MedV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<p>Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách</p>	<p>Dokáže se vcítit do prožívání druhých Raduje se z úspěchu druhých Vyjadřuje účast z bolesti a neúspěchu druhých Reaguje odpovídajícím způsobem na neúspěch druhých Dokáže pozitivně hodnotit druhé, ocenit, v čem jsou dobří Všímá si druhých a sdělí jim, proč si jich váží</p>	<p>Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Komunikace citů Pozitivní hodnocení druhých Akceptace druhého Tvořivost v mezilidských vztazích Schopnost spolupráce Elementární prosociálnost Asertivita Iniciativa</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

			<p>MV – Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity MedV – Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy</p>	<p>Tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny Má zájem o druhé, všímá si jich Respektuje druhého, jeho osobní svobodu Dokáže se vzepřít proti bezpráví páchané druhými</p>	<p>Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Základy neverbální komunikace Komunikace citů Pozitivní hodnocení druhých Akceptace druhého Tvořivost v mezilidských vztazích Schopnost spolupráce Elementární prosociálnost Asertivita Iniciativa</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO – Pravidla soužití partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie Způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy Princip soužití s minoritami MV – Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity MedV – Práce v realizačním týmu EV – Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí</p>

8.11 Člověk a svět práce - Praktické činnosti

Předmět Praktické činnosti je naplňován učivem ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Na 1. stupni zahrnuje předmět Praktické činnosti tyto tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Vyučovací předmět Praktické činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Od ostatních vzdělávacích oblastí se liší tím, že je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Žáci se učí navzájem spolupracovat, zorganizovat si práci, učí se základům technologické kázně. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

- uplatňováním samostatné a skupinové práce vedeme žáky ke správnému pochopení pracovních problémů a hledání jejich efektivních zvládnutí

Kompetence sociální a personální

- využíváním skupinové a projektové práce v hodinách, pod vedením vyučujícího, učíme žáky spolupráci v kolektivu a týmové práci.
- práci v kolektivu a vedením žáků k sebehodnocení pěstujeme u všech zdravé sebevědomí a dovednost realisticky zhodnotit své schopnosti
- praktickými pracemi rozvíjíme u žáků systematickост, vytrvalost a přesnost

Kompetence komunikativní

- pomocí skupinových prací rozvíjíme u žáků kooperaci a týmové komunikační schopnosti

- základy společenského chování u žáků upevňujeme při každodenní komunikaci mezi sebou i mezi žáky a vyučujícími

Kompetence občanské

- prezentací prací žáků vytváříme jejich pozitivní vztah k práci a odpovědnosti za kvalitu vytvořených výrobků.

Kompetence pracovní

- úsporným hospodařením s přírodními zdroji, majetkem a pomůckami vychováváme žáky k šetrnosti

Evaluaace

Pozorování žáků při práci v předmětu Pracovní činnosti (zájem o předmět, míra vyvíjeného úsilí, kvalita odvedené práce).

Prezentace výsledků práce žáků (samostatný výrobek - dílo, estetická kvalita žákova výtvaru). Hodnocení výsledků práce – zhotovené výrobky, zvládnuté dovednosti. Přihlíží se k míře vyvíjeného úsilí, zájmu, aktivitě a spolupráci na zadaném úkolu.

8.11.1 Praktické činnosti, 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Práce s drobným materiálem			
Žák: Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák: Mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, obkresluje dle šablony, překládá a skládá papír, odměřuje Vytváří jednoduché plošné i prostorové útvary	Vlastnosti materiálů Papír Karton	VDO - poskytnutí první pomoci dle schopností a možností Zásady hygieny a bezpečnosti práce
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Nasbírané přírodní materiály třídí navléká a dotváří je Stříhá, lepí textil Zkouší a učí se navlékat jehlu, udělat uzel, přišít knoflík Seznamuje se zadním stehem Hněte, válí, dělí na části modelovací hmotu Přidává a ubírá modelovací hmotu Seznamuje se s lidovými tradicemi, zvyky a materiály při nich užitými	Přírodniny Textilní materiály Modelovací hmota Jednoduché pracovní postupy a návody Lidové zvyky, tradice, řemesla – povídání si o nich	VV - kresba Prv – popis přírodnin ČJ – sloh, komunikace
Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc	Vytváří pracovní atmosféru, snaží se o pomoc druhým Má radost z úspěšně vykonané práce Raduje se, když pomáhá spolužákovi	Tvořivost v mezilidských vztazích (vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování) Schopnost spolupráce (radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní	OSV – rozvoj poznání a sebepoznání, komunikace

		<p>pravidla spolupráce Elementární prosociálnost (darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití</p>	
<p>Konstrukční činnosti Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>Sestavuje stavebnicové prvky dle vlastní fantazie nebo jednoduché předlohy</p>	<p>Sestavování modelů (stavebnice podle možností školy) Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	
<p>Pěstitelské práce</p>			
<p>Pečuje o nenáročné rostliny - základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda, osivo</p>	<p>Pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření Provádí pozorování přírody a zaznamenává výsledky pozorování Zasévá semínka rostlin</p>	<p>Pokojové rostliny Pěstování rostlin ze semen v pokojových podmínkách</p>	<p>Prv – některé rostliny vhodné k pěstování a pozorování v pokojových podmínkách</p>
<p>Příprava pokrmů</p>			
<p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	<p>Orientuje se v základních pravidlech správného společenského chování a stolování Zkouší nachystat jednoduchou tabuli Chová se vhodně při stolování</p>	<p>Základní pravidla společenského stolování, etiketa u stolu a ve společnosti</p>	

8.11.2 Praktické činnosti, 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Práce s drobným materiálem			
Žák: Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák: Vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje, vytváří prostorové konstrukce Opracovává a dotváří nasbírané přírodní materiály Pokouší se o základy aranžování, výzdoby Zkouší si různé druhy stehů - přední, zadní, obnitkovací Seznamuje se s tkaním Vytváří plošné i prostorové prvky	Vlastnosti materiálů - papír, karton, přírodniny, textil, modelovací hmota	VDO - poskytnutí první pomoci, zásady hygieny a bezpečnosti práce Výtvarná výchova Přírodověda
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Poznává lidové tradice, zvyky a užívané materiály	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	K práci používá tužku, pravítko, nůžky, lepidlo, jehlu	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na svém místě, dodržuje hygienické normy a Udržuje pořádek na svém místě, dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci, při úrazu poskytne první pomoc	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	VDO – Zásady první pomoci
Konstrukční činnosti			
Provádí při práci se stavebnicemi	Sestavuje složitější (stavebnicové) prvky	Sestavování modelů (stavebnice dle možností školy)	

jednoduchou montáž a demontáž			
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Používá návod, předlohu a náčrt při práci	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech	Dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci, při úrazu poskytne pomoc	Bezpečnost práce	
Pěstitelské práce			
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Stará se o pokojové květiny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda, osivo	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Upevňuje si rozdíl mezi setím a sázením	Pěstování rostlin ze semen v místnosti	Př – rostlinná říše
Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Zkouší množit rostliny odnožemi	Množení rostlin	Př – rostlinná říše
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci, při úrazu poskytne první pomoc	Jedovaté pokojové rostliny	
Příprava pokrmů			
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Používá základní vybavení kuchyně	Příprava pokrmů	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví jednoduchý pokrm – studená kuchyně	Příprava pokrmů	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, etiketa	
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Vybírá vhodné potraviny ke konzumaci Udrží pořádek pracovního místa i nástrojů Dodržuje hygienická pravidla Při úrazu poskytne první pomoc	Výběr a nákup potravin Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	VDO – Zásady první pomoci

8.12 Člověk a zdraví - Tělesná výchova

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví a oblasti Člověk a zdraví, směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

V Tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování - bez paušálního porovnávání žáků podle výkonných norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí Tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky, nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Učivo povinného předmětu Tělesná výchova je členěno do samostatných na sebe navazujících etap.

Obsahem se učivo jednotlivých etap člení na tyto tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Učivo na 1. stupni ZŠ je organizováno do dvou etap.

1. a 2. ročník je zaměřen na utváření elementárních pohybových dovedností, zdravotně pohybové a hygienické návyky, ve výuce je upřednostňováno hravé pojetí výuky s důrazem na prožitek pohybových činností.

3. a 5. ročník předpokládá rozvoj nových pohybových dovedností, výuka je zaměřena pro uplatnění obratnostních a rychlostních předpokladů, ve výuce je u žáků upřednostňováno vypěstování návyků na efektivní didaktické metody při pohybových činnostech.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností
- klademe důraz na kultivovaný pohybový projev
- vedeme žáky k uvědomění si prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- pomáháme žákům sledovat rozvoj jejich vlastní fyzické zdatnosti
- zapojujeme žáky do těch sportovních soutěží, ve kterých mají dobré pohybové dovednosti a fyzické předpoklady
- vedeme žáky k pravidelnému pohybovému režimu, budeme uplatňovat kondičně zaměřené činnosti, povedeme žáky k přiměřené samostatnosti a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti
- do pohybového režimu žáků zařazujeme korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

Kompetence k řešení problémů

- vhodnými metodami směřujeme žáky k zamyšlení se nad zvládnutím cviku, sportovního prvku, povedeme je k samostatnému hledání tréninkové cesty
- vysvětlíme jim výhody v používání taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- zorganizujeme pro žáky účast na soutěžích

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k porozumění běžně používaných povelů, gest a zvuků, reakci na ně a schopnosti je následně samostatně používat
- vedeme žáky od spontánního pohybu k řízené činnosti
- zapojujeme žáka do diskuse o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- podporujeme a vytváříme příznivé sociální klima, které vede žáky k vzájemným přátelským vztahům, vedeme ke schopnosti pomoci spolužákovi
- vytváříme podmínky pro sebehodnocení žáka, přijímání pochvaly i kritiky
- pomáháme vytvářet u žáka pozitivní představy o sobě samém, podporujeme jeho sebedůvěru a samostatný osobnostní rozvoj
- zařazujeme skupinovou práci a práci ve dvojicích, kdy silnější pomáhají slabším
- učíme žáky dodržovat pravidla fair play

Kompetence občanské

- vytváříme trvalý vztah k pohybovým aktivitám
- objasňujeme a dáváme příklady potřeby dodržování hygieny při pohybových aktivitách
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování
- výsledky sportovních aktivit hodnotíme na základě jasných kritérií
- vedeme žáky k rozlišení a uplatnění práv a povinností vyplývajících z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)
- vedeme žáky k dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování vymezených pravidel ve sportu a aplikujeme jejich používání v celém životě
- vedeme žáky k bezpečnému používání pomůcek a nářadí, k ochraně svého zdraví a zdraví druhých, minimalizujeme rizika úrazu
- pomáháme žákům organizovat vlastní pohybový režim

Evaluace:

Hodnocení podaného výkonu, splnění stanovených kritérií.

Účast žáků na sportovních soutěžích pořádaných školou a AŠSK.

Pozorování žáků při organizování a účasti na sportovních soutěžích.

Dodržování řádu tělocvičny.

8.12.1 Tělesná výchova – 1. – 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Snaží se o správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků Dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, pojmy z pravidel sportů a soutěží	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	Prv – učivo zaměřené na poznávání člověka, práci a volný čas, stravovací návyky M – měření (metr, stopky, přesnost), tabulky výkonů, vlastní záznamy výkonů, tvorba deníku výkonů VV – využití kresby k poznání lidského těla, sportovec při pohybu OSV – hra, práce ve skupinách, projekty, rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů
Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava	Prv – výchova ke zdraví

		a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu Prožívá radost při cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší Používá různé druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly Vysvětlí si pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické náradí a náčiní Naučí se zpevnit tělo ke cvičení gymnastických prvků Seznámí se s některými jednoduchými tanci Snaží se o estetické držení těla Vyjádří jednoduchou melodii pohybem	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček, a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti Rytmické kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	HV – hudebně pohybová výchova
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Naučí se základní pojmy z atletiky Snaží se dodržovat základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích Jedná v duchu fair-play	Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či	OSV – rozvoj poznání

	<p>Dodržuje základní pravidla her Je schopen soutěžit v družstvu Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Chápe zdravotní handicap Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti Prožívá hru s radostí a příjemnými zážitky Naučí se pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu Uvědomuje si nebezpečí při hrách Využívá k pohybu různé předměty Zná základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště, nejznámější sportovní hry Chápe činnost s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v pohybovém režimu (za pomoci pedagoga a rodiče)</p>	<p>jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p>	
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o</p>	<p>Chápe plavání jako jednu z nejzdravějších pohybových činností Používá zásady hygieny a bezpečnosti a dovede je za</p>	<p>Turistika a pohyb v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření,</p>	<p>Plavání 1. - 3. ročník Pobyt na ŠvP – sportovní aktivity, turistické vycházky do okolí</p>

<p>jejich zlepšení</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</p>	<p>pomocí pedagoga a rodiče uplatňovat</p> <p>Uvědomuje si nebezpečí a přeceňování sil</p> <p>Zvládá chůzi po ledě</p> <p>Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělé osoby</p> <p>Uvědomuje si význam pohybu na horách pro zdraví</p> <p>Chápe zásady pohybu v zimní krajině, značky, zásady bezpečnosti při lyžování</p> <p>Zvládá základní dovednosti související s pohybem na lyžích</p> <p>Zvládá jízdu na vleku</p> <p>Chápe turistiku a pohyb v přírodě jako zdravou pohybovou aktivitu</p> <p>Zvládá základní techniku chůze, uvědomuje si důležitost přípravy na turistickou akci</p> <p>Dovede se orientovat v přírodě podle značek</p> <p>Uvědomuje si možná nebezpečí při přepravě, putování, táboření a chová se podle toho</p> <p>Aplikuje poznatky k ochraně přírody</p>	<p>ochrana přírody</p> <p>Plavání – (základní plavecká výuka), hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</p> <p>Lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a na bruslích</p> <p>Další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)</p>	<p>Bruslení se třídou</p> <p>Sportovní den</p>
<p>Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc</p> <p>Osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým</p>	<p>Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny</p> <p>Seznamuje se různými prvky neverbální komunikace</p> <p>Poznává úskalí nevhodné</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení:</p> <p>Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností,</p>	<p>MeV- tvorba mediálního sdělení</p> <p>ČJ – text o soutěžním klání školy, známém sportovci, OH, pravidlech</p>

<p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace</p>	<p>neverbální komunikace Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace Pokládá vhodné otázky Uvědomuje si nevhodně zvolenou formu komunikace, omluví se</p>	<p>smluvené povely, signály Organizace při TV – základní organizace prostoru a činnosti ve známém (běžném) prostředí Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy Zdroje informací o pohybových činnostech</p>	<p>fair play Prezentace na školní nástěnce</p>
--	---	---	--

8.12.2 Tělesná výchova – 4. – 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<p>Žák: Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, butváří své pozitivní sebehodnocení</p> <p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou</p>	<p>Žák: Prožívá cvičení a soustředí se na správné a přesné provedení pohybu Chápe význam cvičení proti jednostranné zátěži a proti svalovým disbalancím Účastní se pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmto aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně Vysvětlí základní ukazatele tělesné zdatnosti a uvede příklady jejich rozvoje Ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující tělesnou zdatnost (aerobní zdatnost, svalovou zdatnost, svalovou rovnováhu, ohebnost a znalost lidského těla)</p> <p>Vyjmenuje hlavní znaky vadného držení těla</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví: Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu (průpravná, kondiční, koordinační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá cvičení) Příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cviky Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MedV – vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu</p> <p>EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí</p>

zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v TV	Přv – lidské tělo, péče o něj
<p>Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>Pravidelně sleduje ukazatele své tělesné zdatnosti a jejich vývoj Projevuje snahu udržovat dobrou úroveň své tělesné zdatnosti Rozlišuje svalové skupiny, které je třeba posilovat, a které protahovat Ve svém pohybovém režimu uplatňuje protahovací, posilovací a relaxační cvičení Používá znalosti o ošetření poranění, přivolá lékařskou pomoc Reaguje na poranění spolužáka, pomůže mu</p> <p>Používá pravidla hygieny a bezpečného chování</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu (průpravná, kondiční, koordinační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá cvičení) Příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cviky Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p>	<p>MV – Lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity</p>

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p> <p>Vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>Adekvátně reaguje na pokyny k vlastním pohybovým činnostem Poznává, že cvičení s hudbou má vliv na zdraví, má relaxační účinek, citový prožitek Posiluje estetické držení těla a estetický pohyb Rozeznává kvalitu pohybu Pohybem reaguje na hudbu nebo rytmický doprovod Zvládá základní kroky jednoduchých lidových tanců Ovládá techniku základních gymnastických cvičení Samostatně vytváří pohybové hry, hledá varianty Kombinuje hru a kombinací využívá Seznamuje se s pohybovými hrami Používá podobná pravidla v různých pohybových hrách Tvořivě obměňuje pohybové hry Zdokonaluje pohybové dovednosti Rozlišuje nevhodné činnosti, které ohrožují zdraví Zhodnotí pohybové činnosti spolužáků Orientuje se v rolích jednotlivých hráčů a dodržuje je v utkání Uplatňuje zásady fair play hry, respektuje rozhodnutí rozhodčího Volí pohybové hry podle</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností: Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti (kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, estetika pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance) Základy gymnastiky (průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti), kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s oporou, přeskok bedny, roznožka, skrčka, kladina Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti (variace her, využití přírodního prostředí pro pohybové hry, netradiční náčiní, hry kondiční a průpravné, hry na zdokonalování pohybové dovednosti, hry soutěživé a bojovné, hry pro rozvoj tvořivosti, hry kontaktní, vyrovnávací relaxační) Základy sportovních her (role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, spolupráce ve hře, průpravné sportovní hry – minifotbal, miniházená, minibasketbal, florbal, přehazovaná, manipulace s</p>	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Soutěže AŠSK</p> <p>Pobyt na hřišti v době přestávky</p> <p>Spolupráce se ŠD</p> <p>Školy v přírodě</p> <p>HV – hudebně pohybová výchova</p>
---	---	--	--

	<p>zaměření a účelu Aplikuje pohybové hry z výuky Chápe význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a myšlení Ovládá sportovní hry se zjednodušenými pravidly Ovládá elementární herní činnosti jednotlivce a hru ve skupině Vytváří pro pohybovou hru nové náčiní Dodržuje zásady fair play chování v pohybových činnostech Zhodnotí pohybové činnosti spolužáků Zaznamenává základní údaje o pohybových výkonech Porovnává výsledky pohybových výkonů, hodnotí vývoj Zařazuje vytrvalostní běh do pohybového režimu pro rozvoj zdatnosti Změří a zapíše výkony v disciplínách</p> <p>Připraví sportoviště, reaguje na povely Ovládá techniku základních atletických disciplín Dodržuje zásady fair play chování v pohybových činnostech Poznává přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p>	<p>míčem, pálkou či jiným herním náčiním Základy atletiky (rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem, startovní povely, způsoby měření a zaznamenávání výkonů, běžecká abeceda, nízký start, polovysoký start, skok do výšky z krátkého rozběhu, spojení hodu míčkem s rozběhem) Průpravné úpoly (význam úpolů, vhodnost, filosofie úpolových činností, přetahy, přetlaky) Plavání (zdokonalování plavecké techniky, sebezáchrana a dopomoc tonoucímu – školy v přírodě, dny sportu) Bruslení – 4. ročník (hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích, výzbroj a výstroj)</p> <p>Lyžování (hry na sněhu, základní techniky pohybu na lyžích) Další pohybové činnosti (jízda na kole na dopravním hřišti v rámci výuky dopravní výchovy s Městskou policií)</p>	
--	--	--	--

	<p>Respektuje rozdíly vůči opačnému pohlaví při sportovních činnostech</p> <p>Osvojuje si tělocvičné názvosloví</p> <p>Používá názvosloví při pohybových činnostech</p> <p>Cvičí podle jednoduchých popisů cvičení a nákresů</p> <p>Získává informace o sportech podle zájmu</p> <p>Rozlišuje úpolové cvičení a napadení spolužáka, ublížení</p> <p>Poznává filozofii úpolových činností</p> <p>Poznává informační zdroje o pohybových aktivitách a sportovních akcích</p> <p>Získává informace o pohybových aktivitách a sportovních soutěžích</p>		
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>Chápe turistiku jako vhodnou mimoškolní činnost</p> <p>Připraví se na turistickou akci, naplánuje s pomocí dospělého trasu</p> <p>Ovládá pohyb v terénu bez i se zátěží</p> <p>Orientuje se podle mapy s pomocí dospělého</p> <p>Chová se ohleduplně k přírodě, dodržuje zásady táboření</p> <p>Vypracuje jednoduchou dokumentaci o turistické akci</p> <p>Uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomoci</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, orientace v mapě, výzbroj, výstroj, osobní lékárnička a KPZ, čtení z mapy, první pomoc, základy orientačního běhu, dovednosti spojené s tábořením)</p>	

	učitele a rodiny v denním režimu		
<p>Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných</p> <p>Vyjadřuje účast na radosti a bolesti jiných</p> <p>Pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách</p> <p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí</p> <p>Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>Užívá při pohybových činnostech základní osvojované tělocvičné názvosloví</p> <p>Cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení</p>	<p>Tvořivě se podílí na budování mezilidských vztahů</p> <p>Dodržuje pravidla kolektivu či rodiny</p> <p>Má zájem o druhé, všímá si jich</p> <p>Respektuje druhého, jeho osobní svobodu</p> <p>Dokáže se vzepřít proti bezpráví na druhými</p> <p>Seznamuje se různými prvky neverbální komunikace</p> <p>Poznává úskalí nevhodné neverbální komunikace</p> <p>Odstraňuje hrubé výrazy z verbální komunikace</p> <p>Pokládá vhodné otázky</p> <p>Vede dialog vhodnou formou</p> <p>Uvědomuje si nevhodně zvolenou formu komunikace, omluví se</p> <p>Poznává sebe a svoje schopnosti</p> <p>Uvědomuje si svoje silné a slabé stránky</p> <p>Utváří si pozitivní povědomí o sobě</p> <p>Dokáže se vcítit do prožitku druhých</p> <p>Raduje se z úspěchu druhých</p> <p>Vyjadřuje účast z bolesti a neúspěchu druhých</p> <p>Reaguje odpovídajícím způsobem na neúspěch druhých</p> <p>Dokáže pozitivně hodnotit druhé, ocenit, v čem jsou dobří</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení:</p> <p>Komunikace v TV (názvosloví, povely, signály)</p> <p>Organizace při TV</p> <p>Zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)</p> <p>Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p> <p>Komunikace při vytváření výchovného kolektiv</p> <p>Tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>Schopnost spolupráce</p> <p>Elementární prosociálnost</p> <p>Komunikace citů</p> <p>Sebepojetí</p> <p>Pozitivní hodnocení druhých</p> <p>Akceptace druhého</p> <p>Iniciativa</p> <p>Asertivní chování</p> <p>Základní prvky verbální komunikace</p> <p>v mezilidských vztazích</p> <p>Základy neverbální komunikace</p>	<p>MuV – lidské vztahy</p> <p>VDO – Způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace,</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Hodnoty a postoje</p> <p>MV – lidské vztahy</p> <p>MedV- tvorba mediálního sdělení (tvořivé psaní, využití výsledků v soutěžích, účast českých sportovců na soutěžích, seznámení s úspěchy, nástěnky)</p> <p>VDO – Pravidla soužití, partnerství, demokratická atmosféra, demokratické vztahy ve škole, principy demokracie, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, princip soužití s minoritami</p>

	Všímá si druhých a sdělí jim, proč si jich váží	Komunikace citů Pozitivní hodnocení druhých	
--	---	--	--

9 Hodnocení žáků

9.1 Získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení chápeme jako proces neustálého poznávání a posuzování žáka, jeho vědomostí, dovedností, projevů a výkonů, ale i schopností, předpokladů, zájmů a dalších vlastností osobnosti. V rámci hodnocení posuzujeme výsledky učebních činností i všechny další projevy

mající význam pro výchovně-vzdělávací proces (úsilí, píle, zájem, spolupráce, aktivita apod.).

Jde nám o to, aby hodnocení bylo jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné.

Při klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období v učebních výkonech vlivem určité indispozice zakolísat.

Hodnotící soudy učitele jsou založeny zejména na:

- písemném zkoušení (testy, doplňovačky, práce s textem, vyhledávání informací apod.)
- praktickém, grafickém nebo pohybovém zkoušení
- projektech a jejich prezentaci
- referátech a jejich prezentaci
- práci ve skupině
- laboratorních a praktických cvičeních
- hodnocení domácí přípravy
- porovnávání výsledků předešlých a současných;
- sebehodnocení žáka
- pozorování žáka
- rozhovorech se žákem
- spolupráci s pedagogicko – psychologickou poradnou a zákonnými zástupci
- výsledcích ze soutěží a olympiád, mimoškolní činnosti

9.2 Etická a pedagogická východiska procesu hodnocení

Učitel:

- důvěřuje v žáka a možnosti jeho rozvoje
- vytváří učební situace, jež dávají všem žákům reálnou šanci dosáhnout úspěchu
- je otevřený vůči vývoji žáka
- chybu vnímá jako přirozený jev, průvodní znak učení – všichni žáci mohou dosáhnout učebních cílů, pokud jim bude poskytnut dostatečný čas na studium, opravování chyb a zvládnutí postupných kroků
- dává žákům přiměřeně obtížné úkoly vzhledem k individuálním možnostem jednotlivých žáků
- uplatňuje individuální vztahovou normu - hodnotit žáka vzhledem k jeho předchozím výkonům, individuálním předpokladům a míře vloženého úsilí

- podporuje, povzbuzuje žáka, napomáhá budování sebedůvěry, vědomí vlastní hodnoty, uspokojování potřeby úspěchu každého jednotlivce
- ví, že před ověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
- uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit, co žák umí
- hodnotícími přístupy chce učitel napomáhat rozvoji osobnosti dítěte a jednoznačně podporovat jeho vzdělávací aktivitu (hodnota známky nepřekrývá význam hodnoty vzdělání)
- nebude klasifikovat žáky ihned po jejich návratu do školy (po nepřítomnosti delší než týden)
- ví, že zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy je nepřípustné
- platí, že žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací (žák se po ukončení absence dohodne s vyučujícím daného předmětu, jakým způsobem zameškanou látku dožene)

9.3 Formy hodnocení

Tyto jsou zaměřené na žákův:

- výsledek** – na konci tematických celků učiva se hodnotí míra dosažení stanovených učebních cílů
- proces učení** – průběžné shromažďování informací o stavu vědomostí, o přístupu k učení (zájem, úsilí) a individuálním pokroku žáků (učitel využívá těchto poznatků při poskytování zpětné vazby žákům a při plánování dalších hodin)

9.4 Zásady hodnocení

Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.

Klasifikujeme jen probrané a dostatečně procvičené učivo. Hodnocení zaměřujeme především na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku vzdělávání. Učíme žáka pracovat s chybou, dáváme mu možnost vědomosti, dovednosti i postoje procvičit, zažít a vyzkoušet si jejich zvládnutí „nanečisto“.

Při prověřování znalostí a dovedností používáme metody, které respektují individuální možnosti žáka.

Při hodnocení dodržujeme zásady efektivní komunikace (popisný jazyk, „já“výroky apod.). Snažíme se vyvarovat jakékoli formy manipulace.

Do známky z vyučovacího předmětu nezahrnujeme hodnocení žákova chování.

Žák 2. – 5. ročníku musí mít z každého předmětu alespoň tři známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Z výchovných předmětů stačí 2 známky za každé pololetí.

Známky získávají vyučující průběžně během pololetí.

Mezi zásady hodnocení patří i následující:

- je nepřipustné individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa
- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok
- Žáci jsou předem (1 týden) informováni o termínu a požadavcích kontrolní práce (písemná zkouška delší než 25 minut)
- na 1 den lze naplánovat maximálně 1 kontrolní práci. Vyučující upozorní ostatní pedagogy dané třídy
- skupinová práce se nehodnotí známkou, známku získává žák pouze za individuální výkon
- známkuje se jen předložené práce dětí, nikoli zapomenutý úkol
- postoje žáků ovlivňujeme a formujeme, ale zásadně nehodnotíme. Hodnotíme pouze změnu postojů k učivu, práci, k zadanému úkolu apod.

9.5 Další pravidla pro hodnocení žáků

- Hodnocení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (známkou), slovním hodnocením nebo kombinací obou způsobů
- klasifikační stupeň určuje učitel, který vyučuje danému předmětu
- při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (léčebné pobyty apod.) respektuje učitel známky, které mu příslušná instituce sdělí
- při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období
- stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat hodnocení, které žák získal a které bylo sděleno zákonným zástupcům

- učitel má povinnost oznamovat žákovi výsledek každé klasifikace a zdůvodňovat ji
- výsledek písemných, grafických prací a praktických činností oznamuje učitel nejpozději do 14 dnů
- opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání také zákonným zástupcům
- učitel sděluje všechny známky a hodnocení, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, žákovi a zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisů do žákovské knížky

- učitelé vedou soustavnou evidenci o hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohli vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek; při dlouhodobé nepřítomnosti ji předávají zastupujícímu učiteli nebo vedení školy

- pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo s opravnými zkouškami až do 30. října dalšího školního roku

- případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu
- zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí
- v případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem (ŽK nebo písemným sdělením)
- informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách, o kterých jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím žákovské knížky. Poskytujeme také možnost individuální konzultace po domluvě s vyučující.
- údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně
- na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
 - jestliže žák nesplní 75 % účasti na hodinách daného předmětu, může být jeho klasifikace odložena
 - nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník
- každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat výpis z vysvědčení
- do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle §52 odstavce 6 věty třetí školského zákona
- do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se

zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

- v případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- žákovi, který plní povinnou školní docházku a opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře povolit opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů
- ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci 2. pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, na žádost jeho zákonného zástupce a po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti povolit opakování ročníku
- klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná
- uvedená základní východiska pro hodnocení a klasifikaci jsou závazná pro všechny vyučující.

9.6 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Učitelé podporují a učí své žáky sebehodnocení, protože sebehodnocení:

- je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit
- doplňuje klasické hodnocení, rozšiřuje evaluační procesy, aktivizuje žáka
- rozvíjí potřebu přemýšlet o své práci, podporuje stanovování osobních plánů a cílů, odpovědnost za sebe i sebevědomí žáků
- je využíváno všemi vyučujícími způsobem přiměřeným věku žáků

Žáci se učí sebehodnocení za využití otázek typu:

- ✓ Co jsem se naučil? (zjišťování naučeného)

- ✓ Co jsem dokázal? (zjišťování úspěšnosti)
- ✓ Z čeho mám dobrý pocit? (zjišťování kladných citů)
- ✓ Co rád dělám? Co se rád učím? (zjišťování preferencí)
- ✓ Co umím dobře? (zjišťování předností)
- ✓ Co mi jde hůře? (zjišťování problémů a obtíží)
- ✓ Co neví, neznám? Čemu nerozumím? (zjišťování překážek v učení)
- ✓ V čem potřebuji poradit a pomoci? (zjišťování potřeby pomoci)
- ✓ Za jakého žáka se pokládám? (zjišťování sebevědomí)

Pro hodnotící reflexi si učitel se žáky vyhradí dostatek času, pravidelně vytváří prostor pro společné zamyšlení a rozhovory o jejich učení, úspěších, problémech, dalších krocích apod. (třídnické hodiny, společné akce apod.).

9.7 Hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku.

Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání, a to v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslicí.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen (a)

Žák **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst.2 vyhlášky.

Žák **prospěl**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Žák **neprospěl**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

Žák je **nehodnocen**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Dělení předmětů:

- **předměty s převahou teoretického zaměření**
- **předměty s převahou praktických činností**
- **předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření**

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifiky předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- □ kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- □ přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- kvalita výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti

je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností.

Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele.

Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé a v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení

jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v uvedených předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost a iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce. Dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci

a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném

využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají

nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněčován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci ani vztah k ní, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná výchova. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je podle požadavků osnov rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazný zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah.

Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, využívá svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

9.8 Hodnocení chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí. Stejně tak mají možnost podat návrh na snížení známky z chování i další vyučující, pokud toto předjednájí před pedagogickou radou s třídním učitelem a ostatními pedagogickými pracovníky. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování tak, jak jej stanovuje školní řád.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy a důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Pochvaly

Drobné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do žákovské knížky.

Pochvalu třídního učitele nebo jiné ocenění uděluje třídní učitel na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem školy za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci. Udělení pochvaly třídního učitele se zaznamenává do dokumentace školy a do žákovské knížky žáka, a to bezprostředně po jejím udělení.

Pochvalu ředitele školy nebo jiné ocenění uděluje ředitel školy na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává do dokumentace školy a na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena.

Opatření k posílení kázně

Opatření zpravidla předchází před snížením známky z chování. O udělení všech výchovných opatření provede třídní učitel přesný zápis do evidence školy, a to nejpozději do 7 dnů po jejich udělení.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit:

Napomenutí třídního učitele uděluje třídní učitel. Zákonným zástupcům je napomenutí oznámeno prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení.

Důtku třídního učitele uděluje třídní učitel po předchozím projednání s vyučujícím, u kterého se žák daných přestupků dopustil. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, je třídní učitel povinen udělení důtky projednat se zákonnými zástupci.

Pohovor ředitele školy uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími. O udělení pohovoru ředitele školy jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení.

Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele, který návrh nejdříve projednal s ostatními vyučujícími, a to po projednání na pedagogické radě. O udělení důtky jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím dopisu s návratkou, součástí dopisu je důvod udělení. V případě, že před udělením důtky nepředcházelo udělení nižšího kázeňského opatření, které bylo za stejné nebo obdobné přestupky, je třídní učitel povinen udělení důtky osobně projednat zákonnými zástupci.

9.9 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Třídní učitelé nebo výchovný poradce jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka, a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů nebo výchovného poradce na pedagogické radě.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak zkrácený rozsah písemných prací apod.).

Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Hodnocení nadaných žáků:

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí v náhradním termínu.

9.10 Slovní hodnocení

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho

výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

Slovní hodnocení je vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty případného neúspěchu žáka a návodem jak mezery a nedostatky překonávat.

O použití slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonných zástupců.

Termín podání žádosti zákonných zástupců o slovní hodnocení pro daný školní rok je do 30. 9. U dětí vyšetřených v průběhu roku nejpozději 30 dnů po vyšetření v PPP.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Ovládnutí učiva

- 1 – výborný = ovládá bezpečně
- 2 – chvalitebný = ovládá
- 3 – dobrý = v podstatě ovládá
- 4 – dostatečný = ovládá se značnými mezerami
- 5 – nedostatečný = neovládá

Myšlení

- 1 – výborný = je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
- 2 – chvalitebný = uvažuje celkem samostatně
- 3 – dobrý = menší samostatnost v myšlení
- 4 – dostatečný = nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
- 5 – nedostatečný = odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Vyjadřování

- 1 – výborný výstižné a poměrně přesné

- 2 – chvalitebný celkem výstižné
- 3 – dobrý myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- 4 – dostatečný myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 – nedostatečný nedokáže se samostatně vyjádřit, odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Celková aplikace vědomostí

- 1 – výborný = spolehlivě a uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 – chvalitebný = dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
- 3 – dobrý = řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
- 4 – dostatečný = dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- 5 – nedostatečný = praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o učení

- 1 – výborný = je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 – chvalitebný = učí se svědomitě
- 3 – dobrý = k učení a práci nepotřebuje větší podněty
- 4 – dostatečný = projevuje malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- 5 – nedostatečný = pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

- 1 – velmi dobré = uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští pouze ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- 2 – uspokojivé = chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- 3 – neuspokojivé = chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných provinění nebo přestupků proti školnímu řádu, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

9.11 Plnění povinné školní docházky v zahraničí

Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola").

Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy.

V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole.

Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18odst. 1.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo

b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil

Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy

9.12 Komisionální a opravné zkoušky

Opravná zkouška

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisionální zkouška

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

Výsledky komisionální zkoušky

Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a

zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.